

308960

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 4.

చెన్న పట్టణము 1917 సం॥ నెవ్వుంబరునెల 11 వ తేది మంగళవారము

No 1136

చంద్రుడు. ౪.

పింగళ నామ సంవత్సర భాద్రపద మాస బహుళ ఏకాదశి ౧౧.

సంచిక ౧౩౬

మిక్కిలి మనోహరముగు సువాసన 126

(రిజిస్టరు కాబడినది.) ఆటో దిల్ బహార్. (రిజిస్టరు కాబడినది.)

ఇప్పటికాలపు రుచి కనుకనుక, సాటిలేని మనోజ్ఞుడుగు సువాసనగలది. ఆల్కాహాలుగాని, రాయముగాని, చేర్చబడకయే సిద్ధము చేయబడిన కేవల పుష్పసారము.

నీ తువాలవై కొన్ని బిందువులు చిలుకరించినచో, మనోగ్యమగు సువాసన నిన్నలవరించును.

ఈ క్రింది పరిమాణముల నీసాలలో నుండును.

చిన్నవైజు (ఆరడ్రాం)	నీసా 1-కి రు	0-8-0
మధ్యరకము వైజు 1-డ్రాం	" "	0-12-0
వేరొకవైజు 2 "	" "	1-4-0
వెద్దవైజు 4 "	లేక 1/2 డ్రాస్సు	2-0-0

వి. పి. ఖర్చు రు 0.40 ప్రత్యేకము.

పల్లెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధులును ప్రతిమిపులూను దొరకును. దీనికి ఆనెకమగు నకలునెట్లు కలవు. కావున, తాము కొనుగట్టుదు నీసావైజు ను, కాడ్డువైజును ఆటోదిల్ బహార్ అను పేరున పరిశీలింపుడు. ఈఆటో దిల్ బహార్ యొక్క సువాసనలను పరిశీలనచేయ గోరువా రీ దిగునవారికి ప్రాసినచో అణాకిమ్మతుగల సువాసనకాడ్డు ఉచితముగ పంపుదును.

సోల్ వజంబు ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కో; నెం. 155, జుమ్నామసీదు బొంబాయి.

నుంచినమయము! కేవలం ఖర్చుపడినది!! వెనుక దొరకవు!!!
2 పంచలు కొనుగట్టికి ఆత్మలాభమున కొరవది
కోడండ్ర ప్రలాపము అను గ్రంథముకట్టి ఇవ్వము.

మేలైన జపాణీ పట్టుపంచలు

అనేకపంచలు ఖర్చుపడినందున ప్రస్తుతము ధరలు తగ్గించియున్నాము.

వాచకులారా! కృపారమున్ను నాగరికయున్న గల మేలైన అసలొకట్టుపంచలు పండుగదినముల ఆనందముకొరకు తెప్పించి విక్రియించుచున్నాము. ఇందులో ఎరుక, పచ్చి, ఆకుపచ్చ, రోజా, మేళు వర్నం ఇత్యాది రంగులు గలవి. క్లాఫునీయ మైనవి, త్వరితపడిను.

5 క్లాఫునీయదీనిని 2 1/2 మూల వెడల్పుగల పట్టుపంచె 1-కి 2-0-0
5 మూల చుట్టుకలది చొక్కము 2 మూలలు ... 1-6-0

5 చొక్కములు తెప్పించుకొని పాస్ టెన్ పేనా ఇవ్వము.

అన్నిటికీ పాస్టేజీ ప్రత్యేకము.

(536) చిరునామ:- రాజులయ్య కంపెనీ,
3, కంఠపు శుగతి వీధి, పిగువల్లి క్లబ్బి, నందరాన.

[రిజిస్టరు] తామ్రమైనము [రిజిస్టరు]

ఇది రాగివలన తయారు కావడం లేదని దుజువు పర్చుగల సమర్థులకు 100-0-0 యి నాం

గుణమియ్యని యదల మీరు చెల్లించి సొమ్ము చేసికొని యెచ్చి వేసెదము.

అన్ని చక్కరోగములకు, చచ్చులకు, పొడలకు సిద్ధమధము. ఇది యెట్టి కఠినమేహవ్యాధుల నయినను అతిమాత్రము నయినను శర్మించిన మఖియ్యనుచే కలుగు బాధల నయినను రావ బాణమువలె ఖండించి యావనవంతులగా చేయును.

1 రకం 100 మాత్రము 10 0-0 2 రకం 100 మాత్రము 4-0-0

సగము బుడ్డున్న ఇచ్చబడును.

యస్ వి. యస్. రాజు అండు సన్స్

(778) 20, కంఠపు మొదలివీధి, సాకారుపేట వద్దరాను.

ప్రాంధి:- లక్ష్మీనరసాపురం ఆనంద్ కృష్ణ, గోదావరిజిల్లా.

ఇంగ్లీషు

మోటారు యంత్రవిద్యాల

3-24 పాటర్నరోడ్డు, మాంటురోడ్డు.

ఆంగ్లముచే ఆంగ్లములకు ప్రత్యేక సౌకర్యములు కలుగజేయబడును. 820

వైనానికి దరఖాస్తు చేసికొన వలయును.

ప్రాణము గల బొమ్మలు

బయస్కోపులు - ఫిలుములు - డేరాలు - గ్యాసు దీపములు - బొమ్మల కాడ్డులు - గాగడి పుస్తకములు విక్రియించెదము. క్యాటలాగు కావలెనా? (592)

వి. ఈశ్వరప్ప అండు సన్స్, విశాఖపట్టణము.

హెచ్. టి. మహమ్మద్ అండు కో,

[723] మదన్ పురా, బెనారస్ సిటీ.

కాశీలోనుండు అనేక పట్టు, జరి విచిత్రమయిన మంచినెస్తువులు వీరుబహుచక్రకగ సప్తయిచేతురు.

ఒకసారి అర్జును యిచ్చుచూచినచో తమకే తెలియగలదు.

తేలుమందు వెల సీసా 1-కి 0-8-0

మట్టివచోట కొంచెము మందుపోసిన బాధ మాయమగును.

తేలుకాటువలన విషము నెత్తులలో ప్రవేశించదు.

బాధ నరముల వెంట కెద్దనరము దగ్గరనుండిబాగుటప్రారంభించును మట్టివచోటను బండ పాయలుల చేసిన బాధ తెగ్గును. ఈదావకము ననేకులు పరిశీలించిరి. ఇది మిగుల పూటుగలిగి నీటివలె నుండును.

తేలుకాటువలన అసాయము లేదు గాని విశేష బాధ గలదు.

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు, బొంబాయి.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

చక్కని డబ్బీలో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0.

తలనొప్పుల మామృతము.

చార్మపు నొప్పుల గాని

దోలును. వాయువు

పోట్ల పోగొట్టును.

సువాసనగలిగి యుండును.

ప్రతియింట నుండవలెనది.

దనములికలచే హిందూదేశముండు

తయారుచేయబడు మందునది.

దీనిని విదేశములలో కూడ వారునున్నారు.

ఆదివచ్చికాన లేక జున్ను

తులం 1 కి రూ. 3-8-0

కస్తూరి తులం 1 కి రూ. 3-0-0-0

కుంకుమపువ్వు తులం 1-కి 2-0-0

రసభస్మము తులం 1-కి 0-10-0

అమ్మకొంబనం డిపో. } 103, శ్రీరహస్య, బొంబాయి.
1. తిరువార్త వీధి, మద్రాసు, ౪

ఆత్మవిజ్ఞానం.

శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మవిజ్ఞానం.

దయ్యముల సద్భావమును గురించిన శాస్త్రీయచక్ర

గ్రంథకర్త:- పా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. ఏ.

చిన్నవైజు చక్కని గ్రంథము. వెల రు. 0-8-0

మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము

కోడ్డుబాక్సు 212, నందరాన

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమ పువ్వు

మావద్దదొరకును. కొనువారు సూర్యమార్కును గమనింపుడు.

కరస్పాన్ డెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:-

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ,

(53) 21, హమ్మం వీధి, బొంబాయి.

ధర్మశాస్త్రముల నిర్వహణము

(౦)

సామంత్యములను నిర్వహించు విధి.

దానధర్మములను చేయువానిని హిందూదేశమున చిర కాలమునుండి ఆనెక దేవాలయములు సత్తములు చలివేంద్రలు మొదలగున వేర్వేరు కాలములందు గాక వానియొక్క నిర్వహణమునకు ఈనామము బాగీరులు మొదలైన వనరులనేర్పరుచుట ఎల్లప్పుడు దెలిసిన విషయమే. కొన్ని ప్రాత దేవాలయములు కిక్కిరియించు నాతన దేవాలయములు బయలు వెడలుచున్నవి. కొన్ని సత్తము లింట్లకు మారుచున్నవి. దేవదాసులు కిక్కిరియించు నానామము లొకప్పుడు సత్తములై అచ్చకులకు జీవనము జరుగుటయే దుర్లభముగ నుండెడిది. ఇప్పుడు వారి పూర్వపుణ్యవశమున మెదలకు పల్లములై విశేషలాభము వచ్చుచున్నది. ఇదిగాక కొన్ని దేవాలయములలో నిదినరకు పూజ జరుగక రాబడి యెంతమాత్రము లేనిది నేడు కాలవశంబున మంచిస్థితికి వచ్చి అచ్చకునకు వందలు వేలు ఆదాయము వచ్చుచున్నది. ఇందుకు నిదర్శనము హన్మంతి దేవదాసుల దేవాలయములు. ఆనెక స్థలములలో దేవదాసులు సుఖంబున యానామములను అచ్చకులు స్వస్తివాచకులు మొదలైనవారు విక్రయించుచున్నారు. ఇట్టి స్థితిలో మతాభిమానము గలవారు అచ్చకుల కిట్లుంటే లేకుండ దేవాలయములయొక్క స్థితిని బాగుపరచవలసి యున్నది. ఈ విషయమై గవర్నమెంటువా డిష్టాంతా వోక్తము గలిగించుకొందు రని తోచదు.

కాని ధర్మాధికారులను గురించి మాత్రము గవర్నమెంటువారు కొంత ప్రయత్నము చేయుచున్నారు. కొన్ని కమిటీల నేర్పరిచి వారివల్ల ధర్మాధికారులయొక్క పరిస్థితిని కనుగొనుచున్నారు. ధర్మశాస్త్రముల గలవారు పాఠశాలకు నక్షే సత్తముల నెలకొల్పుచున్నారు. నవీన నాగరికతా ప్రభావమున పాఠశాలకు తాము మాగుచున్నది. కొందరు ధర్మాధికారుల మైనందుకు నిదర్శనములు లేనివియు విచ్చి కచ్చిత్ర కొంతకాలము ధర్మమునకై వినియోగింపబడిన స్థలములను భార్యతముగ ధర్మమునకై వినియోగింపు డనుట ధర్మము కాదనియు పలువురు పలువిధములైన కారణములచేత సత్తములని నిన్నటివరకు పిలువబడి వాడబడుచుండెనని నేడు మునిసి పల్ పన్నులకు కట్టబడి యింట్లను విరాజిల్లుచున్నవి. ధర్మమునకై యుద్యమింపక సత్తము పిల్వబడుచున్నంత మాత్రమున వానిని గురించి తగు దృష్టాంతములు లేనిదే వివాదకు దిగుట ధర్మము కాదు. కాని పూర్వపు ధర్మములు గుప్తముగ నుండుట చేతను సూర్యచంద్రులే సాక్షులగుటచేతను కిభిత దృష్టాంతములైన ధర్మములను స్థిరపరచుట ప్రయాసతో గూడిన దగును. చిరకాలానుభవము కొంతవరకు ధర్మమును స్థిరపరచుటకు సహకారియైనను ధర్మాధికారులను గురించి న్యాయస్థానములకు బోవుటలో నాటకం మొకటి గలదు. కలెక్టరు గారు గాని అడ్వోకేటు జనరలు గారు గాని అధికారిమిచ్చికగా ని ధర్మాధికారులు దేవదాసులు ధర్మశాస్త్రము నిర్ధారణ కాలములకు న్యాయస్థానము లంగీకరించవు. నలనంతులైనవారు ధర్మాధికారులు అని ప్రజలు తలంచు వారి స్వాధీనమును కలిగియున్నచో కలెక్టరుగారు అధికారిమిచ్చుట దుర్లభము. ధర్మాధికారులపట్ల పరిజ్ఞానమువారతే యగును. అందు పలుకుబడిగలవారు సంపన్నులు బూరినగాని యిట్టి కార్యనిర్వహణము కాకలదు. ఇట్టి స్థితిలో ప్రతితాలాకాలాగల ధర్మాధికారుల దేవదాసులను గురించి భాండాగార సంఘముల వారు తగు సమాచారమును తెలిసికొని ప్రయోగించుట ప్రభు విధానము. వీనిలో కనకవోధము జరుపబడవలసిన వానిని గురించి ప్రజాభిప్రాయమును ప్రస్తుత ధర్మశాస్త్రము మొదలగు భుక్తదారుల యొక్క అభిప్రాయములను తెలిసికొని లిఖిత దృష్టాంతములను పరిశీలించి వానిని సరియైన స్థితిలో నుంచుట యుఖ్యము. కనములు తోటలు చలివేంద్రలు చాల గ్రామములలో గలవు. వాని స్థితిగాని వాని నిర్వహణముగాని చక్కగా లేదు. సత్తముల సంగతి వేరే చెప్పవలసివచ్చును. కొన్ని సత్తముల చరిత్రను దృష్టాంతములతో గూడినంతవరకు చదువులకు నెరుకపరుచుచున్నాను. ఒకరియందు లోపమొందుటకు గాని ఒకరిని నిందించుటకు గాని బూడలేదు. సరళణ కాబడవలసిన విషయము బుద్ధుని తోచినయెడల వానిని గురించి ప్రయత్నించి కొన్ని సత్తములను ధర్మాధికారులను బాగుచేయవచ్చును. దేవదాసులను పుచ్చావారి సత్తములయొక్క చరిత్రను తెలిసికొన్న సత్తము లెట్టి ముద్రాశ్రయములతో నేర్పునతో చిహ్న కని యేరితని నిర్వహించబడునో తెలియగలదు. అట్టి చరిత్ర వేరొక సంచిక యందు తెలుసుబడును.

యుద్ధానంతరసభ యేమి?

(౦)

హెచ్. ఎస్. పోలట గా నిధిముగ “ ఇండియన్ రివ్యూ ” పత్రికకు వ్రాసియున్నాడు:—

సామ్రాజ్య సంగ్రామమునాసభ పడునై దవసాగి ఏప్రిలు 27 వ తేదీని సమావేశమైనపు డ్రిక్రిందితీర్మానము ఆమోదిత మాయెను:—

“స్వపరిపాలనము నందియున్న వలసరాజ్యములలోని భారతీయుల స్థితినిగూర్చి సామ్రాజ్య సంగ్రామ మనాసభ యందున్న భారతీయ ప్రతినిధుల నివేదికమును సభవారు పరిశీలించి, హిందూదేశమునకును వలస రాజ్యములకును పరస్పర త్య నియమ ముండవలెనని అంగీకరింపుచు, యానివేదికమును గూర్చి సానుభూతిపూర్వకముగ యోచన సలుప వలసినదని ఆయా ప్రభుత్వములవారికి సలహా నొసంగుచున్నాము.”

ఈ నివేదికము నొకపర్యాయము తిలకించిన యెడల, దేశాంతరమునకు బోవుటనుగూర్చి మాత్రమే యీ పరస్పర త్యము సమన్వయింపు చున్నదనియు, అందుచే కొన్ని విషయములలో ఆనివేదికము ఆకాభంగమును కలిగింపుచున్నదనియు, యెల్లవరకును తెల్లము గాకపోదు. ఏలనన, బ్రాహ్మవాదులలోని విరోధియనులు భారతదేశమున నివాసముల నేర్పరుచుకొని, తమపేరుతో ఆస్తిని సంపాదించి, మ్యూనిసిపలు హక్కులను పొందియుండు విషయమునుగూర్చి యీ సభవారెట్టి అభిప్రాయమున నొసంగ లేదు. మరయు, యీ బ్రాహ్మ వాలు విరోధియనులు వర్తకము చేయుటకు లై సెన్సుల నొసంగుటని మ్యూనిసిపాలిటీలను కోరినవచ్చును. ఇతర దేశములకుండి వచ్చి హిందూదేశమున నివసించు వారలనుగూర్చి యూరియను ఇమిగ్రేషన్లు రెగ్యులేషనుఆక్టు ననుసరించి ఇండియా ప్రభుత్వమువారు వర్తింతురా అనువిషయ మింకనుమాడవలసి యున్నది. ఈ శాసనమునుబట్టి, కొన్ని ఆర్థిక కారణముల చే యితరులు తమదేశమున నడుగిడుటకు తీరస్కరింప ప్రభుత్వమువారి కధికారము కలదు. ఈ శాసనముననుసరించునీ, ఆశియా ఖండవాసులు, వలసరాజ్యములలో నివాస మేర్పరచుకొనుట కచ్చటివారు సమ్యుత్తములగుటలేదు. ఇట్లే, వలస రాజ్యములవారి ని గూడ ఇండియా దేశమునకు రాకుండగ ప్రభుత్వము వారు తీరస్కరించెదరా? ఇండియా ప్రభుత్వము వారు, కనడా దేశములు, తమ దేశము నుండియే వచ్చిన తప్పు, భారతదేశమున నడుగిడరాదని శాసించ గలరా? ఆస్ట్రేలియా నుండి యీదేశమునకు వచ్చు ప్రతి మనుజుడును కొంత విద్య నేర్చి, సంస్కృతము నున్నగు భాషల నేర్చిన గాని రా బిలులేదని ప్రభుత్వము వారు చెప్పులరా? పరస్పరత్య విధానము లెట్టి యాకృతి దాల్చునో మనమింకను మాడవలసి యున్నది. కాని, సామ్రాజ్యసంగ్రామ సభలోని భారతీయు లీ విషయమై హిందూదేశములోని ధర్మాధికారో యోచించుకుండగ నే, ఆనివేదికము నొసంగుట విచారదాయకము.

బ్రిటిషు రాజ్యమునకుజెందిన ఆశియా ఖండవాసులు, కనీయము, యితర ఆశియా ఖండవాసులకుంటే నైనను హిందూమాడబడరాదని ఆనివేదికము సలహా నిచ్చుచున్నది. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములో, బ్రిటిషు ఆశియా ఖండవాసులకు యెక్కుడు ఆధికారత యొసంగవలయునని ఇండియా ప్రభుత్వము వారెందుకు కోరరాదు? భారతదేశ వర్తకులకుగూడ జపానుదేశపు వర్తకులకు వలెనే సమానసౌకర్యముల నొసంగవలెనని ఇండియా ప్రభుత్వము వారు యూనియను ప్రభుత్వమువారిని కోరెదరా? అట్లు కోరన యెడల వారు సమ్యుత్తించెదరా? జపాను దేశములు దక్షిణ ఆఫ్రికాలో యుద్ధము ప్రారంభమైన నాటగండియు విస్తారముగ వర్తకమును సాగింపుచున్నారు కాని, కేంబ్రిడ్జిలో విద్యనభ్యసించిన యువులు భారతీయ విద్యార్థులను, కేటబువునువద్ద నిలుగరాదని శాసించి, విరోధియనులు, జపానువారు పురమును ప్రవేశింపవచ్చునని ఆ ప్రభుత్వమువారాజ్ఞ యొసంగిరి.

కనడాదేశమునకు జపానుదేశములు తమ భార్యపుత్రులతో వచ్చుటకు వీలుకలుగుచున్నదనియు, యిట్టి హక్కులనే భారతీయులకు గూడ నొసంగవలెననియు యీ నివేదికమున తెలుపబడియున్నది. జపాను దేశములతో సమానమైన హక్కుల నొసంగవలయునని కోరనవచ్చును, అచ్చటి భారతీయులు కొంచెము తప్పుమాగ్గును ననుసరించిన తోచెడిది. భారతీయులు భార్యలతోడను, మైనరు పుత్రులతోడను రాకూ

డదని వలసరాజ్య ప్రభుత్వము వారు శాసించిరి. అందునైని భారతీయ ప్రతినిధు లీ విధముగ ఆభిప్రాయపడుచున్నారు. “ ఈ కష్టమునుగూర్చి హిందూదేశమున గోరంతలు కొండంతలుగా చేయుబడినది. నిజముగ కూలి చేసికొను పదిమంది సిక్కులు తమ భార్యలను వెంటబెట్టుకొని సోదలెని కోరుదును. ఇట్టిస్థితికి రాజకీయాంగోళనా పరులే కారణము. కాని సామాన్యము గు సిక్కు శాతీ యుడు ధనాన్వయమున కై ప్రపంచముననుంచారము చేయుటకు తమ భార్యను వెనుక వదలివేసికొని విచారపడెడు.” ఈ మాట లెల్లవరకును కష్ట కఠోరముగ నుండును. ప్రభుత్వ కార్యదర్శియు, వాం సహాయులును, భారతీయుడు తన ఆలంబిత్వము వెంట నొనినచుట్ట మానవస్వభావమే యని గ్రహించినట్లు తోచుటలేదు. ఇట్టి విషయమున రాజకీయాంగోళనాపరు లేమిచేసిరి? శోచనీయుడుగు నిట్టిపరిస్థితులను యాపు మాప ఇండియా ప్రభుత్వమువారు సంతతియు ప్రయత్నములను గానించు చుండవలదా? ఈవిషయమున రాజకీయాంగోళనాపరులు మాత్రమే యత్నములు గానించించింత మాత్రమున, ఈ విషయమున భారతీయులకు గల హక్కులు తగ్గి పోవునా? ఇందునుగూర్చి భారతీయ ప్రతినిధులకు మాత్రము తెలియదా?

విద్యార్థులకు భారతీయులకు, నివాసాధ్యముగాక, ప్రయాణమునకు, విద్యార్థ్యసముహము కగిన సౌకర్యముల నేర్పరుపవలయునని మరొక సలహా చేయుబడినది. ఇది సందర్భమే! కాని, భారతీయ విద్యార్థులు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములో నెచ్చటనైనను యెందుకు నిరసించ వీలులేదు? కనడా ముఖ్యమంత్రిగాను ఇది సాంఘికాభివృద్ధికి ఆహ్వానకరమని చెప్పియున్నాడు. భారతీయు లెట్లు సంఘమున కపాదుకరముగ పరిణమించెదరో యూహించ నసాధ్యము.

తరువాత, వలసరాజ్యములలో నివారకు నివాస మేర్పరుచుకొనిన భారతీయులను సాంఘికానితో తిలకింపవలెనని నివేదికమున కోరబడియున్నది. జనగణబృట్టుగా రీవిషయమునుగూర్చి మాట్లాడుచు, దక్షిణాఫ్రికాలోని చిక్కులనివారణచయ్యెననియు, అది ముఖ్యముగ పరిపాలనావిషయకములే అనియు నుడిచియున్నాడు. కాని, ఆకష్టములు శాసనవిషయ కములు. యూనియను ప్రభుత్వమువారు వానినిగూర్చియేమియు చేయ జాల చునియు ఆ ఆధికారము రాష్ట్రీయ సభలకు గాని, పుర పాలనా సంఘములకు గాని యొసంగబడినదియు చెప్పుచును. సామ్రాజ్యప్రభుత్వమువారు గూడ స్వపరిపాలనా రాజ్యములలో జోక్యము కలుగజేసికొనజాల చుని చెప్పియున్నాడు. బ్రాహ్మవాదులలో వర్తకమునకు లై సెన్సులనిచ్చు అధికారము పురపాలనాసంఘములకు గలదు. కొన్ని పురపాలనా సంఘములు భారతీయులకుగల ప్రాతలై సెన్సులను తిరుగి యొసంగకపోవుటయే గాక, ప్రాతలై సెన్సులకు ఇచ్చుటకు తీరస్కరించుచున్నవి. అతడు భారతీయు డనియు, అందుచే ఆడిచ్చుట నుండుట వాంఛనీయును కాదనియు వారెందులకు కారణముగ చెప్పుచుందురు. ఇంకను వీర కనేకకష్టములు కలవు. స్కూలుగారు దక్షిణాఫ్రికాలోని భారతీయ సుద్యయికములకు తమ కింకీ అలజడిని కలిగింపదని చెప్పిరి. వీరు యూనియను ప్రభుత్వమున కొన్ని మార్పులను చేయునై యున్నందుబోవున్నకేందక, యూనియను గోరణమువారి మానమును మార్పుమొందింప ప్రయత్నింపవలెను. కాని కిరీయొక్కయు, అచ్చటి భారతీయుల యొక్కయు ప్రయత్నములు ఫలవంతము లగుటకు హిందూదేశజాల ప్రోత్సహ చత్వరసము.

(౦)

శ్రీ శాంతిమాంబ ఉచిత పఠశాలయము, గాత్రి పాఠశాల:— కృష్ణజిల్లా నగ్నాపురమున నుదర్పిని కార్యస్థానమున నుదర్పిని పత్రికాధిపతులకు తాడిమేటి వేంకట సత్య నూప్రప్రకాశరావుగారి తల్లిగారి జ్ఞాపకార్థము వైభవ నాలయమును గాత్రిపాఠశాలయ స్థాపించబడి ఈ కౌస్తుభరు 4 వ తేదీ లగా నుత్తు కాక్రతులు నిర్వహింపబడుచున్నది. పఠశాలయము ఎల్లవరకు ఉచితము. గాత్రిపాఠశాలయందు పలకలు పుస్తకములుగూడ నుచితముగ నియుబడి నిద్యగరపబడును. సర్వేస్వరుని యుగ్రహ మునలన కొలదినినములలో నుదర్పిని పత్రికాస్థాపకులకు కీర్తిశేఖరయిన శివశంకరకవిగారి పేరుకు మొక పుస్తకభాండాగారమును స్థాపించబోవుచున్నాము. ఉదారహృదయు లీయుద్యమమునకు గోడ్వడుదురుగాక. (ఒక విలేఖరి)

స్థానిక వార్తలు

కొత్త వజ్రము:— టి. ఆర్మోగనాదరు, ఏ. ఎస్. వెంకట రామయ్యగారు నిన్నటిదినమున (10-9-17) హైకోర్టు వజ్రమును సెన్సైజ్మనుచున్నారు.

స్వరాజ్యోద్యమము:— మ-రా-రా-త్రి, ప్రబల లక్ష్మీనరసింహంగారు సేటిదినము(11,9-17) సాయంత్రము 5.30 గంటలకు గోల్ల వీధిలోనుండి స్వరాజ్యోద్యమమును గురించి యుపన్యసించెదరు. ఎల్లరును విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

ఉపన్యాసము:— ఎస్. వి. రైలువే వైద్యోగ్యులు డాక్టరు మెక్ కాలె హేనుగారు గత గురువారమున ఎస్. వి. రైలువేసమాజ భవనమున “శ్యావన్యాధి”ని గూర్చి ఉపన్యసించిరి. ఎస్. వి. రైలువే ఏకైకము మాయూరు హెడ్డుగారు సభాధిపత్యమును వహించిరి.

తండ్రియారుపేట హత్యకేసు:— ఈ కేసునందు పారిపోయిన నేరస్థుడు గత సోమవారము రాత్రి ఎగ్నా యూరునకు సమీపములో నున్న తయంతప్పముయొద్ద తండ్రియారుపేట సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు కందస్వామి మొదలియారు గారిచే పట్టుకొనబడి నిన్నటి దినమున కోర్టుకు దీసుకు వెళ్ళబడినది.

మొర మెనహత్య:— నిన్నటిదినము రాత్రి 8 గంటలకు గోవిందప్ప నాయుడు విధియందుండు వీరభద్రపిల్లారి గుడి వద్దనుండు రిక్నాబండ్లవాండ్లు కలహించి అందులో మెకనిని వేటికొకరు కత్తితో పొడిచివేసిరి. వానిని పోలీసువారు ఆసుపత్రికి తీసికొనివెళ్లిరి. వాడు చనిపోయెను. నేరస్థులను పోలీసువారు పట్టుకొనిరి.

ఒక ప్రమాదము:— మొన్న చెట్టుటలోని పచ్చయప్పకాలేజి హాస్టలులోని యొకవిద్యార్థి హాస్టలుముందర రైలు దిగుచుండగా కాలిబాటపట్టాలవైబడి మీగాలిమీదుగా బండి చక్రముపొయికాలురెండుముక్కలయ్యెను. బండిపొయినవెనుక హాస్టలువిద్యార్థులు కొందరి సహాయమున వాని నాస్పత్రికి గొనిపోయిరి. వానికి ప్రాణాపాయము గలుగలేదని తెలియుచున్నది.

చెన్నపురి కార్మి రేషను జనరలు మీటింగు:— ఈనెల 18-వ తేదీ మంగళవారమునాడు సాయంత్రము 5-15 నిలకు రిషనుమండరమున చెన్నపురి కార్మిరేషను జనరలు మీటింగు జరుగును. ఈ సభయందు చాల ముఖ్య విషయములు చర్చింపబడును. మేలూనిగారి నాడేమిదు తీర్మానము, వాటరునర్సన్ పరిక్ష, పోస్టాఫీసును రిషను భవనము నుండి తీసివేయుట, కార్మిరేషను అధికనితని గూర్చిన ప్రకటనను, కమిషనరుల నియోజనము, వడియకట్టిన నీటిని కొళాయిలకు గుడ్డయిచ్చేయుట, కలరావ్యాధి, స్పెషలు ఇంజనీరు ఆఫీసు మున్నగు ముఖ్య విషయములు చర్చింపబడును.

నేటి వాతావరణస్థితి:— చెన్నపురి తీరమునందును కర్ణాటకమునందును వాయుభారము కొద్దిగ తగ్గినది. ఇతర ప్రదేశములందంతగా మార్పు లేదు. బంగాళాఖాతము నందంతటను వాయుభారము సుముగానున్నది. బహుశః బంగాళాఖాత ప్రదేశపుమధ్యభాగమునందు అల్పబల వాయు భార మేర్పడుచుండవచ్చును. వాయుతీత్రత చాలవఱకును తగ్గినది. నేటియుదయము గోపాలూరు, వాల్తేరు, చెన్నపురి కార్వారు, హన్మక, ఉదకమండలము, కోయంబుత్తూరు, సేలములయందు వాయువునందు చలనము లేదని తెలియవచ్చినది. కొన్నికొన్ని చోట్లకప్పు ననేక ప్రదేశములందు వాయువు వాయువ్యముగ నైనను పశ్చిమముగ నైనను వీచుచున్నది. పగటి యుష్ణము చెన్నపురితీరపు ప్రదేశములందు సాధారణస్థితికి తక్కువగును, పశ్చిమతీరమునందు సామాన్యముగను, ఇతర ప్రదేశములందు చెక్కుచగనన్నది నిన్నటిమధ్యాహ్నము అత్యధికోష్ణము (96½ డిగ్రీలు) పురుకోట్లల స్థాయిలందుండెను. ఉత్తర సర్కారులందు దక్షిణికోష్ణము గుంటూరు నందును (95 డిగ్రీలు) దత్తమండలములలో (95½) కడప యందు నుండె. రాజధాని యుత్తరభాగమునందు రాత్రి యుష్ణము సాధారణ స్థితికి మించియున్నది. మేఘము లంతటను తగ్గినవి. కాని దత్తమండలములందు మైసూరునందును దట్టముగ నున్నవి. మైసూరునందు 1½ అంగుళముల వఱకును, మధురయందు 1 అంగుళము వఱకు వర్షించినది. దత్తమండలములందును కర్ణాటకమునందును కొంత మంచినన్ను కురిసినది. జధాని యుత్తరభాగమునందు దల్పవృష్టి కురిసెను.

ప్రత్యేక ప్రావృణేతర సంఘము.

కొన్ని మాసములనుండి దక్షిణహిందూ ప్రజాసంఘము యొక్క ఆదరణక్రింద బ్రాహ్మణేతరపక్షము పని బూని చేయుచున్నారమని చెప్పకొనుచు ఆంధ్ర, ఆంగ్ల, ద్రవిడ పత్రికాత్రయము ప్రకటించుచుండుట ఎల్లరకును తెల్లంబై! ఎంతవర కది నునపక్ష మవలంబించుచున్నవో విచారితము. ఎవరో యొక్కరిద్దరు స్వార్థపరులతప్ప మిగత యాత్ర బ్రాహ్మణేతరసంఘమువారు, దేశీయ మహాజనసభ, మహమ్మదీయసభ, 19 గురు సామ్రాజ్యభాసనసభ్యులు సంతకము చేసిపంపిన స్వరాజ్య విధానమును ఏకగ్రీవముగా నంగీకరించుచున్నారు. మొన్న మొన్న నే కోయంబుత్తూరులో జరిగినసభకు అన్నిప్రక్కల నుండి విశేషముగా జనులు పోకపోయినను ఒక మాదిరి అది బ్రాహ్మణేతర ప్రాతినిధ్యసభయని చెప్పవచ్చు. అందు చర్చింపబడి చేయబడిన తీర్మానములే వై విషయమును నిర్ధారణపరుచుచున్నవి. ఈ తీర్మానముల నే 80 కోట్ల భారతీయులు కోరిరి. ఇతరులు దేనిని “స్వరాజ్యము” హోమూల్? మొదలగు పేర్లతో పిలచెదరో దానినే బ్రాహ్మణేతరులగు మనము ఇతరులకంటె నెక్కువగా ప్రత్యేక పేరిడకనే తీర సంగ్రహణముల గోరితిమి. కోయంబుత్తూరులోని మన సభ గావించిన తీర్మానములు అచటలలో బెట్టునట్లు చేయగోరి ఏదైన యాందోళనము నీ బ్రాహ్మణేతర పత్రికలు చేయు పుణ్యమున బోవుచున్నవా? మీరు మిక్కిలి కాంగ్రెస్ వారిని మహమ్మదీయ సభవారిని శ్రీమతి ఆనిదెంటుమృప్రభృతులను దూషించుటయే గాక మనసంగ్రహణ మనకు కావలయునని కోరు బ్రాహ్మణేతర సోదరుల వై సహితము దూషణ వ్యాసములు ప్రయోగించి దెబడించుచున్నది. కాన ఇవి మనపత్రికలు కాని మనపక్ష మునిపని చేయునది కానిన కావని రూఢిగా దృఢపడినది. ఇక వానిని తమచేత నుంచుకొని ఇష్టమువచ్చినట్లు నడుపు నాయకులు తాము నాల్గుకోట్ల బ్రాహ్మణేతరులకును నాయకులమని పదేపదే ప్రకటించుకొను చున్నారు. దక్షిణ హిందూ ప్రజా పక్షమున పనిచేయు సంఘమని చెప్పకొను దానికి ఇష్టపడి సామభూతిని జూపి చందాదారులయిన కొద్దిమందికి నాయకులౌదురెమో గాని, ఎల్లరకు నాయకు లనిపించు కొనుటకు వారి కర్హత లేదు. తగదు. మనకు వ్యతిరేకముగా మన కోయంబుత్తూరు సభాతీర్మానములను నిర్లక్ష్యముచేయువారు మనకెట్లు నాయకులుగాగలరు? వైకొద్ది మందితప్ప ఎల్లరు బ్రాహ్మణేతరులు స్వపరిపాలనమున కవిధిగూ లూరు చున్నవారే. స్వరాజ్యసమితులలో జేరిన బ్రాహ్మణేతరులను దక్షిణహిందూ ప్రజాసంఘములో చేరిన వారితో బోల్చి చూచిన నిజానిజములు తెలియకమానవు. బ్రాహ్మణేతరవిద్యార్థుల కేటలు తమధన, జీవిత, సర్వస్వములను ధారబోసి స్వరాజ్యప్రాప్తికై పాటుబడుచున్నారనుటలో యతిశయోక్తిలేదు. మనసంగ్రహణా విధానమునకు తమసామభూతిని వైతము తెల్పినవారు మనకు నాయకులు గారు! వారిని మననాయకు లనపించుకొనుట మన ఆత్మగౌరవమునకు భంగము. ఇప్పటికి వీరుచేసిన ప్రకటన ములు, పనులు వారికేగాని మనకందులో ఏలాటి బాధ్యతలలేవు. ఇక స్వపరిపాలనా విధానమువలన మనకెన్నియో లాభములు గలవు. నిర్బంధించి త ప్రారంభవిద్య, ఆయుధ కాసనము, పరమెంటు సెటిల్మెంటు, అదవి, పత్రికా కాసనముల మార్పులను మనము ముఖ్యముగా చేసికొనవలసియున్నది. వీని సవరణలను మనప్రభువులు నిరాకరించియున్నారు. వీనియొక్క ప్రత్యేక లాభములు వివరముగా వ్రాయుటకు విస్తరభీతిచే వదలిపాడెను. స్వరాజ్యము సంపాదించబడినగాని మనమువీనిని ఆచరణమందుంచుకొనజాలము. ఇవి మనకుగలిగిన గాని దేశపభివృద్ధిచెందజాలదు. ప్రజాప్రభుత్వమలరడిన బ్రాహ్మణులే జుట్టుకొందురని దురూహ కొందరి మనంబుల నున్నట్లు తోచుచున్నది. సామ్రాజ్య పరిపాలనమునడేమి, స్థానిక పాలనము నడేమి మన జనసంఖ్యనుబట్టి ప్రతినిధుల నుండు నట్లు మన మెక్కువ ప్రాతినిధ్యము గోరవచ్చును. కోరుచున్నారము. దానిని బ్రాహ్మణులు సంతోష పూర్వకముగా నంగీకరించుచున్నారు. ఇక మనకు భయమేమి? మన ప్రాతినిధ్యమే ఎక్కువైన వారి నే మన మణగ ద్రొక్కవచ్చుగదా! గాన బ్రాహ్మణులే జుగ్రుకొందు రను సహోహులు గల్పించిన యాపత్రికాత్రయము యొక్కవ్రాతలు, అనాలోచితమైనవని స్పష్టపడినది. మన

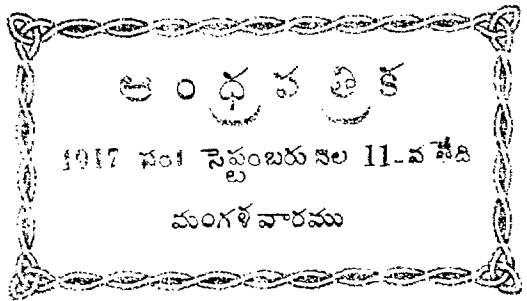
హిందూదేశము పూర్వపు దౌస్థ్యమును బొందవలెనన్న ఒక్కటే నూత్రము గలదు. అదియే ప్రజా ప్రభుత్వమగు “స్వరాజ్యము.” పరిపాలన మన చేతులందున్న గాని మన యభివృద్ధికి కావలసినట్టి సౌకర్యములను జేసికొనజాలము. కాన బ్రాహ్మణేతరుల వాంఛలను పూర్తిగా నిష్పక్షపాతముగా ప్రకటింపగల నొక ప్రత్యేక సంఘము తక్షణము కావలసియున్నది. దాని పక్షమున మన ప్రభువులకు మన మనసులోని దానిని వ్యక్తీకరించుటకు నొక ఆంగ్లపత్రికయైనను గావలసియున్నది. దానిలో మన మెల్లరము పాల్గొనవలసియున్నది. దీని విషయమై ఎ. సభాపతి పిళ్ళగారు, విశాల మృదయముతో ఆలోచించి యీనెల 7 తేదీ ఆంధ్రదైనిక పత్రికలో వ్రాసియున్నారు. బ్రాహ్మణేతరులెల్లరు సాధారణముగా దానిని జదువ ప్రార్థితులు. త్వరలో హిందూదేశ కార్యదర్శి మాంటేగుగారు మనదేశము రానున్నారు గాన ఈలోపుననే వారికి మన కోర్కెలు నివేదించవలసి యున్నది గాన యొక సంఘముకొరకు సభ జరుపబడవలయును.

ప్రస్తుతము మనవని మన మనుకొనుచున్న పత్రికలు నాయకులు మనవారు కారు. వారు స్వార్థపరులు. మన కోయంబుత్తూరు సభా తీర్మానముల నమలులలో బెట్టుటకు మనము పూర్ణాందోళన మొనర్పగడగలయు. దానిని చేయుటకు ప్రత్యేకసంఘము గావలయును. మాంటేగుగారికి మన కోర్కెల నివేదించుకొరకు ఒక సభ చాలదు. మరియొక సభ చేయవలయును. అట్టిది యుత్తరసర్కారులలో జరుగనున్నదని వినుచున్నారము. దానికై పనిజేయుడు. ప్రజలు ప్రభోధించుటకు పత్రికలు గావలసియున్నవి. మనమెన్నియో చేయవలసియున్నవి. ప్రస్తుత స్వపరిపాలనాందోళనము ప్రవాహ రూపమున మారినది. ఎవ్వరు దాని కడ్డనిల్వగలరు? నిర్విచను తన గౌరవమును గోల్పోవుటయే గాక పరచ్యుతుడగుట నిర్లక్ష్యము.

పొనకా పట్టాభిరామారెడ్డి

చీరాలప్రాధన సమాజము, గృహప్రదేశోత్సవము:— శ్రీమితాపురము రాజుగారి దాతృత్వమువలన గుంటూరుజిల్లా చీరాలపురమునందు నిర్మింపబడిన ప్రాధనసమాజ గృహప్రదేశోత్సవము గడచిన ఆదివారమునాడు (9 వ తేదీ) అత్యంతోత్సాహముతో జరుపబడినది. బ్రాహ్మ ప్రాధనసామాజికులు కాకినాడ, రాజమండ్రి, గుడివాడ, గుంటూరు, బాపట్ల, మదరాసు, వంగవోలుపట్టణములనుండి విచ్చేసిరి. మండరము రమ్యయిన ప్రదేశమునందు చీరాల, పేరాలల మధ్యమున కట్టబడియున్నది. యూనియను ఆఫీసుకు కెదురుగా నున్నది. ఆదివారము నాడు 9 గంటలకు నగర సంక్రీర్ణము ప్రారంభింపబడి, హరిభజనను జేయుచు సామాజికులు ఊరంతయు దిరిగి వచ్చిరి. నాలుగు స్థలములందు జేదాంతము వేంకటకృష్ణయ్యగారును, పిల్లలమర్రి సుందరరావుయ్యగారును, కోటరాజు పున్నయ్యగారును జీవితముయొక్క పరమాధ్యమును, బ్రాహ్మసమాజమునుగూర్చియు ముచ్చటించిరి. 12½ గంటలకు బాబు హేచుచంద్ర సర్కారుగారు ప్రదేశోత్సవమును జరిపి ధర్మప్రసంగమును జేసిరి. శ్రీయంత పాలపర్తి నరసింహము గారు ప్రాధనమును జేసిరి. సాయంత్రము 4 మొదలు 6 వరకు సామాజికులందరును జేర సమాజమును వృద్ధి చేయవలసిన విషయములను గురించి ముచ్చటించి, కార్యవాహకులను నియమించుకొనిరి. సాయంత్రము 6-15 లకు బహిరంగసభ సమాజము యెదుట నున్న విశాలమయిన స్థలములో జరిగినది. పురప్రముఖులలో ఊటకురారి కోటయ్య శ్రేష్ఠిగారును, డాక్టరు హరినారాయణ పంతులుగారును, మునిపల్లె సుబ్బయ్య, లింగయ్యపంతులుగారును, రావుల లోకనాథముగారు, పంగులూరి గోపాల శంకరముగారు మొదలగు వారును సుమారు 3, 4 వందలమందియును సభ నలంకరించిరి. వంగవోలు డిప్యూటీ మునసబు, కె. కళ్యాణస్వామి బి. ఎ. బి. ఎల్ గా రగ్రాసనాధిపత్యమును వహించిరి. ఇప్పగుంట సుబ్బుకృష్ణయ్య రామరాజు చెంచురామయ్య, పాలపర్తి నరసింహము, డి॥ వెంకయ్య గారలు బ్రాహ్మయతోడేశములను, బ్రాహ్మసమాజపు సందేశమును గురించి హృద్యంగముగను, మనోహరముగను, ఆత్మోద్దీపన కరముగను ఉపన్యసించిరి. ఆధ్యక్షుని అంత్యోపన్యాసముతో సభ ముగిసినది. ఆరాత్రి పదిగంటలకు సుబ్బుకృష్ణయ్యగారు సమాజమందిరములో హరికీర్తనమును గావించిరి. ఆయన పోతనామాత్యుని భాగవతమునుండి విపులముగ పద్యములను జదివి బ్రహ్మకీర్తనములను పాడి, అందరిహృదయములలోను భక్తి ప్రజ్వరిల్లునటుల ప్రసంగమును జేసిరి. సమాజమునందు ప్రస్తుత మొకపతనాలయమును తెలుచునట్లు ద్వేషింపబడినది. ఈపురుపాలెము, చీరాల ప్రాధనసమాజీకులును, మిత్రులును, వచ్చిన సత్తిథుల నందరిని చక్కగా సత్కరించి వారి కృతజ్ఞతలకు పాత్రులయిరి. గ్రామవాసులును సమాజమువారియెడ సోదర వాత్సల్యమును మున్ముందు జూపి వారి కనేక విధముల తోడ్పడెద రనుటకు సందేశము లేదు. (ఒకవిలేఖకుడు)

విషయాను క్రమణిక.	
భర్తృత్వముల నిర్వహణము, యుద్ధానంతరముల యుద్ధానంతరముల	2
స్థానికవాదము	3
ప్రధానవాదము	
సంగ్రామము	4
వాదము - వ్యాఖ్యలు	5
విరోధాచారసంగ్రామము	
విశేషతంత్రవాదము	6,7
వృత్తాంతములు	8
ప్రజాభిప్రాయములు	9
ఇంగ్లీషుతంత్రవాదము	10, 11-12, 13-14
ఆంధ్రవాదజననభూమిలో పరిణామమున కొక విశ్లేషణ	15

సంగ్రామము.

జర్మనుల ఘోరకృత్యములు జానాటికి బయల్పడుచున్నవి. యుద్ధానంతరము నుండియు జర్మనీ, స్వీడన్ మొదలగు తటస్థదేశముల మూలమున, రహస్య వర్తమానముల బంపుచునే యున్నది. జర్మనులు గావించుచున్న ఘోరములను లాన్సింగుగారు బయటపెట్టిచున్న, నాగరికదేశముల యందెల్ల నాశ్చర్యకారములుగలిగినవి. ప్రాకుహములో నున్నట్టి జర్మను రాయబారి యొక్క కార్యస్థానము జర్మనులతంత్రీకార్యాలయముగ బరిణమించినది. ఈ సంగతిని ఆంగ్లేయులు గుర్తెరిగి, 1915 వ సంవత్సరము వసంతకాలమున, స్వీడనువారితో నిట్టి యకార్యము లీకముందు జరిగినచో, సముద్ర త్రావెనా రైలు యుపయోగమునకు స్వీడను దేశమున కేవల తమ యందే దని ముందరించినది. ఇట్టి యకార్యకరణము లీకముందు జరుగనేరవని, స్వీడను వారు పూచీపగిరి. కాని అప్పటి నుండియు అమెరికాదేశపు తంత్రీవార్తల వీక్షణ ఉపయోగ పడుచున్నది. అమెరికాదేశపు అస్పష్టమైన శాఖవారి చాకచక్యముచే, స్వీడను దేశపు దుర్భాగము లిప్పుడు బయలుపెడలినవి. ఆర్జెంటైను రాష్ట్రము జర్మనీపై యుద్ధము ప్రకటించునమోయను భయముచే, ఆర్జెంటైను నున్న జర్మను ప్రతినిధియగు కౌంటు లక్సుబర్గ్ గారు, ఆర్జెంటైను పడవల నన్నిటిని రూపులేకుండ సముద్ర గర్భము గావించవలయు నని స్వీడను రాయబారి గారి కార్యస్థానము మూలమున, తంత్రీవార్త సంపిరి. ఇది ఎటులో గనుగొనబడెను. ఇందుచే స్వీడను ముగ్ధులై, జర్మను ప్రతినిధిగూడ, ఆ దేశము నుండి వెడలగొట్టక తప్పక బోవును. ఈ యుద్ధోగములను దగినటుల దండించక బోయినచో, స్వీడనుపై అమెరికావారు యుద్ధము ప్రకటించవలసివచ్చును. స్వీడను కిక్కురుండు సరకుల బంపుటకు అమెరికా వారు కడు జాగరూకతతో మెలంగెదరు. ఆ హావదాహరణములు జర్మనుల కందకుండ అమెరికా దీసికొనుచున్న రత్నగోపాయములకు, స్వీడను వారు గడు గుండుచున్నారు. లాభకరమగు తమ వృత్తికి భంగము గలుగునమోయని, స్వీడను ప్రభుత్వము వారికి గల భయమే, యందుకు గారణ మగుచున్నది. ఆర్జెంటైను ఇంతవరకును జర్మనీతో యతి మైత్రితో మెలగు చున్నది. జర్మను మైత్రియ న నెట్టిదో యిప్పుడు

యినను ఆ దేశమునకు గరతలామలకము కావచ్చును. ఆంగ్లదేశములో నిందుచే గలిగిన తీవ్ర రోషమునకు మేరలేదు. స్వీడను ప్రజలలో యనేకులు సాంఘికవాదులు గలరు. వీరికి దురుద్దేశ మెద్దియును లేదు. ప్రభుత్వము మాత్రము జర్మనుల యెడ పక్షపాతము జూపుచున్నది. స్వీడను దేశమున యిప్పుడు ఎన్నిక లారంభమయినవి. ఇందలి పర్యవసానము గమనించుట యవసరము. ఎన్నికలలో ప్రస్తుత ప్రభుత్వము దోలగిపోయినచో, పరిస్థితులు చక్కబడవచ్చును. కౌంటు లక్సుబర్గ్ బ్యూనసు విడిచిపోయెనని తంత్రీవార్తలలో గాననగును. జర్మనులనేరములు అనుదినము అసహ్యతను గలిగించుచున్నది.

జర్మను ఛార్జెలెర్ గు డాక్టరు ప్రకటించుచు జర్మనుల సంధివరతులను ద్వారలో బ్రకటించెదమని ప్రచురించుటచే జర్మనులలో అలజడి గలిగినది. ఈ కార్యము మిత్రమండలి కనుకూలమే. మిత్రమండలివారు సంగ్రామముపై నిచ్చుచే, యుద్ధము గొనసాగించుటలేదు. తృప్తికరమగు సంధి కొడబడుటకు సిద్ధముగనే యున్నారు. కాని స్వల్పరాష్ట్రస్వాతంత్ర్యమును పునరుద్ధరింప జేసి, వారికి గలిగిన నష్టములకు బరిహార మిప్పించిన గాని, సంగ్రామము జాలించుట కియ్యకొనరు. ఇంతవరకును జర్మనులు తమ సంధి వరతుల బ్రకటించలేదు. ఆధారమేమియు లేకనే, సంధి కొడబడవలయునని రాయబారి మూత్రముబంపుచున్నారు. మిత్రమండలిని మోసపుచ్చుటయే వారి యుద్దేశము. రష్యనులతో బ్రత్యేక సంధి గావించవలయునని తమ యావచ్చుకీని వినియోగించి విఫలమనోరథులయిరి. పోపుగారిద్వారా సంధిసూచనల బంపిరి. అంతియకాని, తా మెట్టి వరతులకు లోబడుదురో, యా విషయము నింతవరకును వెల్లడి జేయలేదు. కొలది దినములలో జర్మనుల సంధి వరతులసూర్పి వినగలము.

ఫ్రెంచిదేశమున మంత్రివర్గము మారినది. రిబలుగారు మంత్రివర్గ మేర్పరుచుటకు గోరబడిరి. సాంఘికవాదులు గలసి రానందున రిబలుగారు తమ పనిని నిర్వహింపలేకపోయిరి. ఫ్రెంచిదేశము నందు గలిగిన విషమస్థితి త్వరలో దోలగిపోవునని యూహింపవచ్చును. ప్రస్తుతమున శక్తిమరంగము నందును, ఇటాలియను రంగమునందును వాతావరణము ప్రతికూలముగ నున్నది. నుంచుచేతను వర్షముచేతను, ప్రతిబంధకములు గలుగుచున్నవి. ఇవి లేనియెడల, ఆంగ్ల ఫ్రెంచిసైన్యము జర్మనుల నుండి విశేష ప్రదేశము నితరుణమున లాగిగొని యుండెడిది. లాయడుజాజ్జిగారు నుడివినటుల, ఆంగ్ల ఫ్రెంచిసైన్యపు తీవ్రపురోగమనమున కాటంకముల గల్పించినది జర్మనులశౌర్య మేమియుగాదు. ప్రతికూల వాతావరణమే యందుకు గారణమని భూమి గట్టిపడినపుడు తేటశెల్లము కాగలను. ప్రతికూల పరిస్థితులందుగూడ ఆంగ్ల ఫ్రెంచిసైన్యము జర్మనులను విదురపోసియుట లేదు ఖుదీలను యధికముగ దీసికొనుచునే యున్నది. శత్రు సైనికుల నివాతుల గావించుచునేయున్నది. మ్యూజునదికి కుడి ప్రక్కన ఫ్రెంచివారు జర్మనులను రెండుమైళ్ల పొడవున ముట్టడించి యొక యరణ్యము నంతయు స్వాధీనము జేసికొనిరి. జర్మనులు తమ బలము నంతను ఉపయోగించి ప్రతిమట్టకుల సలిపిరి. కాని, సైనికుల గోల్పోవుటదప్ప లాభమెద్దియు గాన్పించలేదు. ఆంగ్లేయులు గూడ స్థానికముగ పోరాటములలో ప్రతిభ జూపుచునే యున్నారు. ఇటలీవారు గొరిజియాకు ఈశాన్యభాగమందు ఘోర సంగ్రామము సలుపుచున్నారు. ఆఫ్రి

యనులు తమ బలముల నధికముగ నిరంగమునకు గొనివచ్చుటచే, ఫలిత మింకను దేలలేదు. కాని ఆఫ్రియనుల కట్లు నెమ్మదిగ దప్పుచున్నటుల సూచనలు గాన్పించుచున్నవి. కారోన్ వద్ద ఆఫ్రియనుల యవస్థానము ఇటాలియనులచే ప్రతిఘటించబడినది.

రుష్యను లీ తరుణమున బలహీనత జూపుటచే 1918 వ సంవత్సరమున జయప్రదముగ ముగింపదలచిన సంగ్రామాంతము ఇంకను కొంచెము దూరమునకు బోయినదని లాయడు జాజ్జిగారు నుడివియుండిరి. ఇట్టి యాశాభంగములు మిత్రమండలివారికన్న శత్రువుల కెక్కుడు గలిగినటుల విశదమగును. మారనుయుద్ధము జరిగి మూడు సంవత్సరము లయినది. ప్యారిసు సగరము ప్రవేశించెదమని ప్రగల్భములు వల్లిన జర్మను లింతవరకును, ఆ నైపు దిరిగి చూడలేదు. రీగా పతనానంతరము కెయిజరు భగవంతుడే తనకు సాయము జేసెనని దంభముల బల్కెను. పెట్రోగ్రేడును బట్టుకొనుట జర్మనుల ప్రయత్నమై ఉండవచ్చును. ప్రస్తుతమున జర్మనుల విజృంభణమునకు నాపువలగలిగినది. “ఆ” యనునది పై నంతైన గట్టిముందుకు వెడలుటకు జర్మనులు ప్రయత్నించుచున్నారు. రుష్యనులు ఆశాభంగములు గాలేదు. జర్మనుల విజృంభణము నాపుటకు తమ శక్తి సంతయు వినియోగించుచున్నారు. సైనికులలోగలిగిన యలసభావము దోలగిపోయినది. పెట్రోగ్రేడును రక్షించుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నమాట నిజమే. సామాన్య జనులను నెమ్మదిగ పట్టణమునుండి వేరొక ప్రదేశమునకు బాపివేయుచున్నారు. ప్రభుత్వ మింకను ఆసువారములందే ఉండునని దెలియజేయబడినది. కాని పట్టణమునకు భయము లేదని ప్రకటించ బడినది. వర్షాకాలమున ప్యాసుకపువరకు శత్రువులు రాగలిగినను, ముందునకు వెడలుటకాపైన వీలుండదు. సముద్రముద్వారా దేశములో బ్రవేశించుట యసంభవము. బాల్టిక్ సముద్రమునందును, ఫిన్లెండు సముద్రమునందును గల మందుగనులు జర్మనుల రాక నాటకపరుపగలవు.

ఫిన్లాండు ప్రత్యేక రాష్ట్రముగా నుండవలయు నని, రుష్యా ప్రభుత్వమును గోరుచున్నది. తూర్పుఆఫ్రికాలో జర్మనులను ఆంగ్లేయులు తరిమివైచుచున్నారు. ఈసంవత్సరంతములో, అక్కడనుండి జర్మనులు పూర్తిగ దురుమబడవచ్చును. జర్మనులు త్వరలో సంధి కొడబడవచో, ఆఫ్రికాదేశము ప్రత్యేక సంధి కంగీకరించెద నని బెడరించుచున్నది. అందుచే ఆఫ్రికాలో యుడిగినదని యూహింపవచ్చును. యుద్ధాంతము, మన మూహించునంత దూరమందు లేక బోవచ్చును. ఏది యెటులున్నను మిత్రమండలి విజయము చూపు మేరలో గన్పించుచున్నది.

మెయిలుపత్రికావిజృంభణము

మెయిలుపత్రికకు మరోవేదనము దినదినాభివృద్ధి గాంచుచున్నది. రాజప్రతినిధిగారు సిమ్లాలో నుపన్యసించినపుటినుండియు, మెయిలు పత్రిక శాంతియును వీడినది. మూటాగూగారి రాకకు పూర్వము దేశమున రాజకీయ వాతావరణము శాంతియుతముగ నుండవలయు నని, రాజప్రతినిధిగారు హెచ్చరించిరి. గతమును మఱచి, పాలక పాలితు లత్యంత మైత్రితో మెలగుచుండుట యవసరమని యుద్బోధించిరి. వారి హితవాక్యములు దేశమునందు సంతసమును బురికొల్పెను. సంగ్రహ విధానమును గూర్చి సావకాశముగ నాలోచించుటకు భారతీయుల గీకరించిరి. దేశమునందు

పరిస్థితులన్నియు స్వస్థత జెందుచున్నవని ఎల్లరు సంతసింపుచుండ, అట్టి పరిస్థితు లేర్పడకుండ నుండుటకు మెయిలుపత్రిక తన శక్తినంతట పని యోగించుచున్నది. ప్రతిదినము ఈ విషయమై తీవ్రముగా వ్యాఖ్యానముల గావింపు చున్నది. అనుదినము యీ వ్యాఖ్యానముల విమర్శించుటకు మాకు వినుగు జనింపుచునే యున్నది. కాని యవసరముగ తీవ్రవాదములచే రాజప్రతినిధి గారి యుద్దేశమునకు భంగము కలుగునేమోయని, మెయిలు పత్రికా వాక్యముల సరికొరకు జేయక, మాంటాగూగారితో తోడ్పాటు గావించుట యవసరమని దేశీయుల హెచ్చరింపుచున్నారము.

మాంటాగూగారి రాకకుముందు అనుకూల పరిస్థితుల గల్గించుటకు మెయిలు పత్రిక కిష్టము లేదు. రాజప్రతినిధిగారు రుపన్యసించుటలో, హైందవ ప్రభుత్వము వారు సంతృప్తులయినచో, నిర్బంధవిమోచనము గావించబడునని, తెలిపిరి రాజప్రతినిధిగారు రుపయోగించిన పదముల ప్రయోగము సవ్యముగ లేదని మెయిలు పత్రిక వ్రాయుచున్నది. మెయిలు పత్రికవద్ద రాజప్రతినిధి గారు వ్యాకరణము సభ్యసింప నక్కరయుండదు గద! రాజప్రతినిధిగారి యపన్యాసమునందు సందిగ్ధము మాకు గాన్పించలేదు. తనయభిప్రాయములకు వ్యతిరేకముగ నుండుటచే, పదముల యర్థమును మెయిలు పత్రిక గ్రహింపనటల నటించవచ్చును. సరియగు పూచీ దీసికొనకుండ బిసెంటుగారిని వదలి నైచుటకై, స్థానిక ప్రభుత్వమువారిని నిర్బంధించుటకు ప్రయత్నములు గావించబడుచున్నటల మెయిలు పత్రిక నెప్పటిదినున వ్రాసినది. అందుచే తామును, తమతో సంగీతము యూరపియనులును, భారతీయులును, ఇట్టి ఫలితము జేకూరకముందే తమ యసమృత్తిని దెలిపి, బిసెంటుగారిని వదలినచో నింకను దృఢముగ యసమృత్తిని దెలిపెదముల నుడివినయెడల, మాంటాగూగారు భారతీయ సమస్యల పరిష్కరించుట కవసరముగ దేశీశాంతికి భంగము కలిగింపుచున్నదని, తనను వీలనిందించెదరని, మెయిలుపత్రిక యాశ్చర్యము జూపుచున్నది.

ఆమె నిర్బంధమునుండి విముక్తురాలగుటకు మదగాను ప్రభుత్వమువారు సంతృప్తి జెందవలయు ననియు, అయినను మాంటాగూగారు లాక్షణికుడైన మొదలగు ప్రముఖుల యండలో అందుకు వ్యతిరేకముగ బ్రవర్తించెదరేమో యను భయము గలుగుచున్నదనియు మెయిలుపత్రిక వ్రాసినది. నిర్బంధావాసముల దీసి నైచుటకు, మాంటాగూగారి యుద్దేశము శాంతి నెలకొల్పుటయే యని మెయిలుపత్రిక యంగీకరించింది. “కాని యసభ్యముగ నాందోళనము జరుప మని శిక్షితులు పూచీ పడని షరతుమీద వారిని వదలినచో, దేశమున దాగియున్న రాజకీయ మగు సంతాపములన్నియు నొక్క మారుగ విఘ్నభించును. అవి బయలు వెడలినయెడల, హోంరూలుకొరకు బనిచేయుచున్న వాటికన్న, నెక్కువ యాతురముగను, ప్రబలముగను, బని చేయగల” వని మెయిలు పత్రిక యుడిపించుచున్నది.

మెయిలు పత్రిక వ్రాతలవలన దేశములో నాందోళన మెక్కుడగుటకు మార్గ మేర్పడును. శాంతి నెలకొల్పు భారము ప్రభుత్వమునాది. వారణ్డానిని ప్రజలకు సౌఖ్య మొనగూడునటల నిర్వహించుటకు బూనినపుడు, మెయిలుపత్రికను అవసరరాందోళనము జరుపకుండ మందలించుటకు ప్రభుత్వమువారు గడంగవలెను. మాంటాగూగారి రాకకు బూర్వము దేశమును శాంతి భూయిష్టము గావించుట యవసరము. అట్టితరీ మాంటాగూగారి రాక ఫలప్రదము గాగలదు.

ఆంధ్ర రాష్ట్రము. ప్రత్యేకాంధ్ర మహాసభ జరుపుటకు ఆంధ్ర దేశముం దన్నిదిక్కుల నుండియు యంగీకారధాన్యములు బయలు వెడలినవి. ఈ నెల 16 వ తేదిన ఆంధ్రమహాసభాస్థాయిసంఘము వారివిషయమై యాలోచించెదరని ప్రకటించబడినది. ఆంధ్రులలో దిరిగి సంచలనము గలిగినది. డాక్టరు పట్టాభి సీతా గామయ్యగారు, ఆక్టోబరు నెల 6వ తేదిన జరుగు అఖిలభారత దేశీయమహాజన సంఘసభ యందు ఆంధ్రరాష్ట్రమును గూర్చియు, భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్ర నిర్మాణమును గూర్చియు, ప్రత్యేకాంధ్ర కాంగ్రెసు శాఖను గూర్చియు తీర్మానముల నుపపాదించెదమని సంఘ కార్యదర్శులకు దెలిపి యుండిరి. భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర నిర్మాణవిషయమున, కలకత్తాలో జరుగు కాంగ్రెసులో చర్చకు దేవలయు ననియు, మాంటాగూగారికి బంపు విజ్ఞాపనమున రాష్ట్రస్వాతంత్ర్యమునకు భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర నిర్మాణము ముఖ్యసరమని దెలుపవలయు ననియు గూడ గోరియున్నారు.

ఈ సభ జరుగకముందే, ప్రత్యేకాంధ్రమహాసభనుసమావేశపరచి, శీతారామయ్యగారి ప్రయత్నములకు జేయూత నొసంగుట యవసరమని, ఆంధ్రులకు నివేదించుచున్నారము.

సవీరబ్రాహ్మణేశ్వరీద్యమము. ఉదా రాశయలగు బ్రాహ్మణేశ్వరుల సంఘము నొకదాని నేర్పరచుటకు చెన్నపురిలోని బ్రాహ్మణేశ్వరులందరు గలసి రేపటి గురువారమున సమావేశ మయ్యెద రనియు, రావుబహదూరు త్యాగరాజుశెట్టిగారు మాంటాగూగారి కిచ్చిన తంత్రివార్తచే దేశములో నేర్పడిన పరిస్థితుల గూర్చి ఆసభలో జర్పించబడు ననియు, దినాను బహదూరు పి. కేశవపిళ్లగారి యుద్దయము నామోదించిరనియు, ఏ సభాపతిపిళ్లగారు మాకు వ్రాయుచున్నారు. మారత సమావేశమునకు జయముగ నుగుగాక యిది మనఃస్ఫూర్తిగ గోరుచున్నారము.

వేటూక బ్రాహ్మణేశ్వర సంఘము.

ఎన్నగునండి ఏ. సభాపతిపిళ్లగారు మా కిట్లు వ్రాయుచున్నారు.

అయ్యో, జాతీయ విషయములను గురించి వాస్తవమైన యభిప్రాయములను వెల్లెమ్ముటకు వేటూక బ్రాహ్మణేశ్వర సంఘము నేర్పాటుచేయుట యచితమని నేనునూచించిన విషయమన్ని ముఖముల వ్యాపించి అనేకులచే నింతత్పత్తికరముగా నామోదించబడుట సంతోషకరము. దివాన్ బహదూరు పి. కేశవపిళ్లగారును ఈయుద్దయమునకు చాలసహకారముగానున్నారని తెలుపుటకు సంతసింపుచున్నాను ఇట్టి సంఘమును సాధ్యమై సంతి త్వరలో నేర్పాటుపరచినదనియు వారు నాకు వ్రాసి యున్నారు. ఈసభము (చెన్నపురి)నందలి బ్రాహ్మణేశ్వరులు రాబోవు గురువారమునాడు సమావేశమై మాంటేగు గారికి త్యాగరాజుశెట్టిగారిచ్చిన తంత్రి వార్త వలన గలిగిన పరిస్థితులను చర్చించెదరని తెలియుచున్నది. ఆ సభయందే నూతన బ్రాహ్మణేశ్వర సంఘము నేర్పాటుచేయు విషయము నుగూర్చి ఒక తీర్మానము నామోదించి తక్షణమే తస్మాంఘము నకు కార్యనిర్వాహక వర్గమును నిర్ణయించి మన యుద్దయము నారంభించుట మంచిది. 4 కోట్ల మంది బ్రాహ్మణేశ్వరులకు ప్రతినిధులను త్యాగరాజుశెట్టి గారభినయించుచు విశేష ప్రహరముచేయుచున్నారని తెలచు బ్రాహ్మణేశ్వరసాధులకు ఈసంఘమున కధ్యక్షునియొజనమునుగూర్చి మోచించుటకు కొంత కాలముపట్టును గనుక ఈపదవికై నను ఉపాధ్యక్షపదవి కై నను సమ్మతించుటకు తంజావూరునివాసు లగు గాభుబాదరు శ్రీనివాసపిళ్లగారిని ప్రార్థించిన సమంజసముగ నుండునని కేశవపిళ్లగారు నూచించుచున్నారు. గురువారమునాడు సభ నేర్పాటుచేయు ప్రముఖ లీనూచన సంగీకరింపదనము చున్నాను.

సవీర బ్రాహ్మణేశ్వరీద్యమము, హోంరూలు (నిన్న ప్రచురింపబడిన సంతకముల శేషము) రావుసాహేబు జి. నుబ్బయ్య శెట్టిగారు, వి. చాకరాయగారు, బి. ఏ. బి. ఎస్. ఎస్. వేంకటగూమాంజులు నాయుడు గారు, పి. చంచయ్యగారు బి. ఏ. ఎం. ఎస్. టి. ఇ. గోపాలస్వామి మొదలియారు గారు, ఎస్. ఆర్. వయ్యపురి మొదలియారు గారు టి. మాణిక్యమునాయుడు గారు, పి. నుబ్బరావుగారు, గంగనాథముగారు, ఎస్. వెంటాచలము పిళ్లగారు, డబ్లియు. దండికరుగారు, ఏ. గోపాలస్వామిగారు, ఆర్. మునుస్వామిగారు, ఆర్. నాగారాజుస్వామిగారు, ఎస్. కన్నయప్ప మొదలియారు గారు, కె. కుమారస్వామి శెట్టియారుగారు. జి. టి ఆశ్వనాథగారు, శ్రీరాములు నాయుడుగారు, ఏ. కృష్ణస్వామి నాయకరుగారు, ఎం. కులందవేలు మొదలింతురు గారు.

సామ్రాజ్యశాసనసభ

(౧)

మాఫీగారి తీర్మానము.

రాబోవు సామ్రాజ్యశాసనసభాసమావేశ సమయమున మానీయులగు మాఫీగారి క్రింది తీర్మానమును సభలో ప్రవేశ పెట్టుచున్నారు:— “పంజాబు రాష్ట్రమునందలి శాసన కార్యనిర్వాహక పద్ధతులను బీహారు బరిసారాష్ట్రము ప్రకారముగ నుండునటుల శాసించవలసినదని ఈసభవారు గవర్నరు జనరలుగారిని గోరుచున్నారు.”

పత్రికాభిప్రాయములు.

ఈతీర్మానమునుగూర్చి “పంజాబీ” పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:— “మాఫీగారు మాచుకొనిన సమయము కేవల మసందర్భముగ నున్నది. మాఫీగారుతమయొక్కరి రిరఫుననేమాట్లాడుకొనుచున్నారు. హిందూదేశ పరిపాలనవిధానమంతటిని తమ వైయధికారి విచారించుచుండగా నిట్టిభండికృతాభిప్రాయముల హిందూదేశ దొరతనమువారెట్లు ఆలోచింపగలరు? జాతీయ, మహమ్మదీయ మహాసభ లొనరిందిన ప్రయత్నములన్నిటిని విఫలము లొనరించుటకు మాఫీగారు పూనుకొనినట్లున్నది. పంజాబీలు మాత్రము ఈ ప్రయత్నమును సత్యధికముగ గర్హింతురని మేము తలంచుచున్నాము.”

ట్రీబ్యూనుపత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:— “ఈతీర్మానమునకెట్టి యావశ్యకతయు గన్పట్టదు. దేశమునకంతటికి నేమి యో సరియగు సంస్కరణముల నీయవలయునని యాలోచించు శి టి, పంజాబు దేశమును హిందూదేశపు ఆలవ్వురు దేశముగ మార్చు కలయు నను యే వ్యక్తి యభిలాషనో చీపుకొనుటకు తప్ప నిట్టి తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టుట కెట్టి కారణమును లేదు. హిందూదేశ సహాయ కార్యదర్శి ఇన్స్టిట్యుషన్ గారు రాష్ట్రీయ స్వేచ్ఛ యావశ్యకమని చెప్పినప్పటియు గూడ నిట్టిసమయమున నీప్రశ్నను సభలో ప్రవేశపెట్టుట కేవలము కాలవిశంబలమునకే యగును. పంజాబునందలి జనాభిప్రాయము ఈతీర్మానమునకు చాల వ్యతిరేకముగ నున్నది. హిందూదేశమంతటి నుండియు నిట్లు పంజాబును విడదీయుటకు అధికారులే గాని అసాధికారులే గాని జేయు ప్రయత్నములకు పంజాబుదేశము సమ్మతించజాలదు.”

నిర్బంధవాసములు.

సిమ్లాలోని స్థితి.

గతబుధవారమునాడు బిసెంటుగారు మున్నగు వారిని వదలుటనుగూర్చి ఆడుగబడిన ప్రశ్నకు సమాధానియ్యబడినది. అప్పటికిని ఇప్పటికిని ఇచ్చటికిని ఇచ్చటికిని గురులలో పెట్టి మార్పును లుగలేదు. నిర్బంధితులవలన పూచీకత్తును ఇండియాగోతరమువారు కాంట్రీం ముచున్నటులున్నది. యుద్దయ ముగియువరకును వ్యానుశాస్త్ర విరుద్ధములను తీవ్రములగు విధానముల నకలంబింపమని నిర్బంధితులు పూచీకత్తులకు వ్రాసియున్న వనసరము కలిగినట్లున్నది. ఇచ్చటి వారెవ్వరు నట్టివాదానముల నియ్యనంగీకరింపరు. నిర్బంధితులట్టి పూచీకత్తు నిచ్చెదరా? అని అసంభవమని తలంపబడుచున్నది. రాజప్రతినిధిగారు దారి చూపినను అధికారులు దాని ననుసరించి ఆందోళనము నాపకుండుట చాల సంతాపకరము. 19-వ తేదీని పండిత మాలవ్యాగారి తీర్మానము చర్చింపబడవలెను. ఈలోపున నేటియో అనుకూలముగ జరుగగలదని ఎల్లరును తలంచుచున్నారు. అట్లు జరిగినచో నాతీర్మానమును చర్చింపవలసిన అవసరమే కలుగదు. అట్లేదియును జరుగనిచో తీర్మాన ముపపాదించబడును. 12-వ తేదీని శాసననిర్మాణము మాత్రమే జరుగునని యొకరు సిద్ధానుండి హిందూపత్రికు ఈనెల 8-వ తేదీని తిలకింపిరి.

విరోధామహాసంగ్రహము

(రైతుల విజయము)

జులై 10

మిత్రమండలివా లేమియు
చేయదలంచుకొన కుండుట

లండను సెప్టెంబరు 10:—స్వీడను వారి విషయమై మిత్రమండలివారే చర్యలు చేసికొనుటకు తలపడెదని రూటు తెలుపుచున్నారు. స్వీడను దొరతనమువారు త్వరలో ఈవిషయమై తగిన సమాధాన మందెదనని తెలియుచున్నది. ఎవరో కొంతమంది స్వల్పసంఖ్యాకముగ స్వీడనులో ద్రోహబుద్ధితో ప్రవర్తించి యుండవచ్చును. కాని తక్కినవారందరను జర్మనుల దురాగతములను నైచుటలేదు.

లక్ష్నోబద్ధ ప్రభువుగారు బూనవైపునండి వెదలిపోయే నని వైముప్పట్రిక ప్రకటించుచున్నది.
లక్ష్నోబద్ధ ప్రభువుగారు పూర్వము కలకత్తాలో జర్మను కాక సలుగ నుండినది డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్ పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

ఫ్రాన్సు

బ్రిటిషువారు కొంత స్థలము నాక్రమించుకొనుట.
లండను, సెప్టెంబరు 9:—నేటిరాత్రి ఫ్రీజ్ మాన్ లు సరు ద్దగ్గునుపేగు గాబట్లు ప్రకటించిరి:—హాగ్ క్షోట్టకు ఆగ్నేయముగనున్న కందకములను నార్తంబద్ధులందు నైస్యములు వశపరుచుకొనినది. ఈకందకములు 600 గజములవరకు వ్యాపించి యుండెను. 52 మందిగూడ బండ్లుగ గొంటిమి. ఇదే సమయమున కందకములో నొక భాగమును స్వాధీనము చేసికొని శత్రువుల కమితనవ్యములను కలుగజేసితిమి. మాలకాపురాలమునకు తూర్పుగ మాపంక్షిని త్రిప్పితిమి. ఇకవర్షము చిట్టడవి దగ్గర శత్రుదాడులను ప్రతిహత మొనర్చితిమి. సెంటు జూలియనుకు ఈశాన్యముగ మాస్థలములను కొంచెము బలపరుచుకొంటిమి.

దారుణాయుధము జరుగుట.

లండను, సెప్టెంబరు 10:—గతరాత్రి పరాసుపత్రిక లిట్టు ప్రకటించినది:—34-వ కొండకు యిరు ప్రక్కలను మూడు కిలోమీటరులవరకు వ్యాపించియున్న రంగమున మ్యానునదికి దక్షిణ భాగమున జర్మనులు తీవ్రముగ ముట్టడిని సల్పిరి. మాశేక్స్ బ్యాల్ లను బరపి మాకందకముల లోనికివారకుండ జేసితిమి. కాని కొన్ని పటాలములు తాత్కాలికముగ మాకందకములో కొంతవరకు చొరబడినవి. తిరుగ పేము ప్రతియుద్ధ మొనర్చి మా పంక్షలను స్థిరపరుచుకొంటిమి. 50మందిని బండ్లకట్టులుగ జేసితిమి. చాము అటవిలో శత్రువులు మరల మా స్థానములపై తలపడిరి. 4 మారులు మా శత్రువుల బ్యాల్ లను బరపి శత్రువులను తమ కందకములలో దూరపట్లు జేసితిమి. మా శత్రువుల బ్యాల్ లలో శత్రువు లనేకముగ జిక్కుకొని బాధపడిరి.

ఇటీవలి పరాసు సమాచారములు.

లండను సెప్టెంబరు 9:—పరాసు పత్రికలు నేటిమధ్యాహ్నముల్లు ప్రకటించుచున్నవి.—మ్యానునది కిరుప్రక్కలను ఫిరంగుల యుద్ధ సుతిదారుణముగ రాత్రియంతయు జరుగుచుండెను. పోసెను కార్యాయు ఆటవియందు మావిజయమును పూర్తిజేసితిమి. చాలమందిని బండ్లుగ మొనర్చితిమి. జర్మనులు మరల యుద్ధ మొనర్చుటకు ప్రయత్నించలేదు. నిన్నటి రోజున శత్రువులకు ముఖ్య నష్టము కలిగినది. మాశేక్స్ బ్యాల్ లను బరపి శత్రువులకు అపార నష్టములను కలిగించినను లక్ష్మీపెట్రిక జర్మనులు జయకరముగ ప్రతియుద్ధ మొనర్చిరి. అనేకవోట్ల వైరుల ప్రతియుద్ధములను ప్రతిహత మొనర్చితిమి. ముట్టడి సలుపు నైసికులను హతము గావించితిమి.

నేటి మధ్యాహ్నము మార్షలు పేగుగా రిట్టు ప్రకటించిరి. హాగ్ క్షోట్టకు ఆగ్నేయముగ నిన్నటిరోజున పేము జయించిన స్థానములను బలపరుచుకొంటిమి. లూసుకుతూర్పుగ శత్రుదాడులను తిరిమివైచితిమి. ఆర్మింటియరిను దగ్గర గూడ శత్రు దాడులను భంజించితిమి.

మంత్రివర్గపు తేర్పాటులయందు కలత

పార్సిసు, సెప్టెంబరు 10:—మంత్రివర్గమునువీర్చుచు విషయమున ఆకస్మికముగ కలత కలిగినది. సాంఘికవాదులు సాయ మొనరించకుండుటచే ఎం. రిబటుగారు తమ కార్యమును త్యజించిరి. ప్రఖ్యాతిగాంచిన పూర్వపు మంత్రులు ఎం. వెయిలీవు, ఎం. ధామసుగార్లు తమ కక్షిదారుల తీర్మానమును అంగీకరించెదరు.

రీగా

రీగా క్రొత్త గవర్నరుగారు.

ఆనుష్ఠానము, సెప్టెంబరు 8:—జనరలు వాను ఆలైసు గారు రీగా గవర్నరుగ నియమింపబడినది బెర్లినునుండి తంతి వచ్చుచున్నది.

జర్మనుల ఉద్దేశములను తెలియరాదు.

లండను, సెప్టెంబరు 8:—రీగా రంగమున జర్మను లేమి చేయదలచుకొనిరో ఇంకను తెలియరాదు. ఫ్రీడిచ్చిపాడట్టును డ్విస్సును పడిపోవుటవలన శత్రులు పురోగమము చేయుదురని లోచున్నది. ఏవియో కొలదిముకలు తప్ప జర్మనుల నెవ్వరును నెదిరింపక బోయినను. వారు కొలది పరిమితి గల రంగముననే పోరాడుటవలనను, శీతకాలము సమీపించుట చేతను శత్రులు పెట్రోగ్రాడునకు బోవుటకువలయు ప్రబల ప్రయత్నములకు పూనుకొందురని తలపజాలము. లివోనియాను ప్రాయశఃం ఎ స్టోనియా ను ఆక్రమించు కొనుటవలనను రెయిల్వేలమీది ధాటిని తగ్గించునిమిత్తము సముద్రతీరమున మంచి పునాదుల వేసికొనుటవలనను తృప్తులు కావచ్చును. రుష్యులు ఆత్మసంరక్షణార్థము చాల దీర్ఘ కాలమునుండియు సంస్థిస్తులైయున్నారనియు, శీతకాలమున జర్మనుల పురోగమము మంతటితో నాగిపోవుననియు తలపబడుచున్నది. దేశసంరక్షణార్థము అన్ని తెగలవారును వెంటనే యైక్యత నొందవలయునని పెట్రోగ్రాడునందలి అన్నితరగతుల వార్తాపత్రికలును వ్రాయుచున్నవి. శత్రులకు వెరచిపరుగెత్తుకొని వచ్చు వారినందఱిని ఆట్రోగ్రాడులోనికి రానియకుండ ప్రత్యేకని నిలు అధికారులను నియమించుటకు దొరతనమువారు తీర్మానించుకొనిరి. టరుపాలుకోటలో నున్న పూర్వపరిపాలనా పాక్షికులందరును రుష్యాదేశమునుండి తలమివేయబడుదురు గ్రాండుడ్యూకు మైకేలు, పాలు, ఆలజ్జాండ్రోవిజ్జిగారుల గూడ రుష్యునుండి తలమివేయబడుదురు.

ఫిన్లండు స్వాతంత్ర్యమును బడయగోరుట.

హెల్సింగి భార్య, సెప్టెంబరు 9:—“వెచ్చెర్నా కేమ్య” పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. ఫిన్లండును పోలండునుండి విడదీసి స్వాతంత్ర్యము నొసగుటకు సెనేటువారు చిత్తునిబంధనల వ్రాసిరి. అది తాత్కాలిక దొరతనమువారికడ కంపివేయబడును.

కేబిన్లెట్టులో స్పర్ధలు గలుగుట.

పెట్రోగ్రాడు, సెప్టెంబరు 10:—“బోర్స్ కజెట్టు” పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. కేబిన్లెటు నందలి చట్టనియమిత ప్రజాస్వాతంత్ర్య వాదులకును సాంఘికవాదులకును స్పర్ధలు కలిగెను.

లండను, సెప్టెంబరు 10:—జనరలు గూర్కోగారిని రుష్యా నుండి నేడు తిరిమివైచిరి.

జర్మనులు ముందు కేగుటకు ప్రయత్నించుట

లండను, సెప్టెంబరు 9:—రుషియను ఆధికారులు వాయువార్తల రూపకముగ నిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:—రీగా ముఖముగ శత్రువులు వంతెనలను గట్టిరి. ఆనదికి క్రింది భాగమున ఈ వంతెనలు నిర్మించ బడినవి. ఆశ్వికదళసాయముచే ఉత్తర భాగమున తమవైస్యములను జర్మనులు కేంద్రీకృతము జేయుచున్నారు. జిగూట్లు ప్రాంతమున జర్మనులు ముందు కేగ కుండగ మాత్రాకై నైసికులు అడ్డపడుచున్నారు. రాడలునులోయకు దక్షిణముగ శత్రువుల యవస్కందనమును ప్రతిహత మొనర్చితిమి.

పెట్రోగ్రాడులో భయోత్పాదనము

లండను సెప్టెంబరు 10:—పెట్రోగ్రాడులో భయోత్పాదనము ప్రారంభ మాయెనని పెట్రోగ్రాడు నుండి తంతి వార్తలు వచ్చుచున్నవి. పొగబండ్లన్నియు పటణమును విడిచి పోవు ప్రజలతో క్రిక్కిరిసి యుండెను. పౌరుల ఆస్తిని పురము నుండి గొంపోవుటకు ప్రభుత్వము వారు సౌకర్యమును కలుగజేయుచున్నారు.

రీగా రణముఖమున స్థితిగతులు

పెట్రోగ్రాడు, సెప్టెంబరు 10:—రీగాదగ్గర సంభవించిన ఘోరవిపత్తునకు కారణము జర్మనుల శత్రుత్వ దళములు అపారముగ రణరంగమున ప్రవేశించుటయే యని కొంతమంది సప్రమాణముతో తెలుపుచున్నారు. పెట్రోగ్రాడునకు ఆ పాయము కలుగలేదని నైసి కాధికారులు తెలుపుచున్నారు కాని ముందు జాగ్రత్త పురపాలనార్థము క్రొత్త పరిపాలకవర్గము నియమించబడును. ప్రతికూలవాదులను, విప్లవకారులను దొరతనమువారు శిక్షించెదరు. దేశరక్షణార్థము సర్వవిధముల ప్రయత్నించెదరు. యుద్ధమును సాంతముగ జరిగించుటకు కూడ వలయు సాధనములను సమకూర్చెదరు. నైసికస్థితియంతయు చక్కగనున్నదని పోస్టు టెలిగ్రాఫు మంత్రి గారు నడుపుచున్నారు. ఆహారము చాలకుండుటజేసి పనిలేని వారందరును తెగలుతెగలుగ పురమును బాసిపోవలయునని ఈయన నూచించిరి. ఆరు వారములవరకు పట్టణమును భాళిచేయు విషయమును యోచింప నవసరము లేదని ప్రభుత్వమువారు తెలియజేసిరి. తూర్పు రంగమున రషియను నైసికులు నానాటికి కృతనిశ్చయమై వైర్యముతో పోరుచున్నారనియు శత్రువుల ఒత్తిడి తగ్గుచున్నదనియు అచట సర్వసేనాని తెలుపుచున్నాడు. శీతకాలము ప్రారంభమగుసరికి శత్రువులు స్కాపున సమీపించినను వారు ముందు కేగజాలరు. బాల్టికులోను, ఫిక్ లాండు సింధుశాఖలోను మందగనులు అట్లేయుండుటచే శత్రు నాకాదళముకూడ రాజాలవు. నాకాదళములను సముద్రతీరమును సురక్షితముగ గాపాడబడినవి. ఆహారసమస్యల చిహ్నుచే ఆహార సరఫరా మంత్రి తనపదవిని త్యజించెనని బోర్న్ గజెటు వ్రాయుచున్నది.

ఉత్తరరంగమున నన్ని నైస్యములను పరిక్షించుటకై పూర్వము సర్వనైస్యాధిపతిగ నున్న జనరలు ఎలిక్సేపు గారు ఉత్తరరంగమున కేగుచున్నారు.

ఇటలీ

పొపుగారిలేఖ.

బ్రిటిషువారి ప్రత్యుత్తరము.

రోము, సెప్టెంబరు 10:—పొపుగారికిని మిత్రమండలి వారి క్యాతలికు రాజనీతిజ్ఞునకును సంధివిషయమై ప్రస్తావన జరిగెనని డెయిలీ న్యూస్ పత్రిక వ్రాసియుండెను. కాని పోపు వర్గమువారిది అసత్యమని తెలుపుచున్నారు.

గొప్ప సాత్తును సామగ్రిని కొల్లగొనుట.

లండను, సెప్టెంబరు 10:—ఇటలీ ఆధికారు లిట్లు ప్రకటించుచున్నారు. మాంటిగ్రూడ, కూట్టరండు దగ్గర శత్రువుల యుద్ధము వ్యర్థమైనది. గోరిజియాకు ఈశాన్యముగ ఒత్తిడి నింకను కలుగజేయుచున్నారము. యుద్ధ మారంభ మైనది మొదలు 145 ఫిరంగులు 94 కందకపు ఫిరంగులు 222 మర ఫిరంగులు, 11196 చేతుపాటులు మాచే జిక్కినవి.

హెర్మదాకై పోరుట.

లండను, సెప్టెంబరు 10:—గోరిజియాకు ఈశాన్యముగ ఆస్ట్రీయనులు భయానకముగ నెదిరిపోరుచున్నారు. ఫిరంగులతోను, మరఫిరంగులతోను, ఆస్ట్రీయను లతితీవ్రముగ యెడ్రాడుచున్నారు. హెర్మదాదగ్గర ఇటలీవారు శత్రువులను మెల్లగ వెడలగొట్టుచున్నారు. ఆస్ట్రీయలు ప్రతియుద్ధ మొనర్చి కొంతవరకు విజయమును బడయగల్గిరి. పర్వతశిఖరముల నుండి వైమానికులు భయంకరముగ పోరుచున్నారు. తన వైరిని పారిపోకుండగ జేయుటకై ఇటలీ వైమానికు డొకడు తీవ్రముగ వానివెంట పోయి వానితో పోరి పడినెను. కొరైటు, సీలోమధ్య శత్రువులు మొండిగ పోరుచున్నారు. ఒక చిన్న ప్రదేశమున ఆస్ట్రీయను పటాల మొకటి మరియొక శత్రుపటాలమును ఎదుర్కొనెను. రహస్యస్థానములందుంచ బడిన మరఫిరంగులను 5 గజముల దూరమునుండి వైచ్చుచు ఈచిన్న పటాలమునంతను నిర్మూలము గావించిరి.

counter-blow gained a limited success, the Italian advanced elements withdrawing in order to rectify and strengthen straggling positions to the present position which is the only line that can be defended hereabouts until the Generalissimo is ready for another push. As an instance of the stubbornness of enemy assaults between Korite and Selo, an entire Austrian regiment on one short section assailed a battalion, but concealed machine-guns, opened fire at a range of five yards and practically the whole regiment was annihilated. Airmen are performing heroic feats above the mountain peaks. One Italian airman, in order to prevent his opponent escaping, rammed him and perished with him.

Great Booty Captured.

LONDON, September 10.

The Italian official communique says:—Attacks on our positions at Montegrana, and Quellerod failed. Our pressure continues northeast of Gorizia. The booty captured since the battle began, includes 145 guns, 94 trench mortars, 322 machine-guns, and 11,196 rifles.

INDIAN TELEGRAMS.

From Our Own Correspondents

By Wire.

Simla

Work to be Transacted.

By the Imperial Legislative Council.
On the 12th.

SIMLA, September 10.

At a meeting of the Imperial Legislative Council to be held on the 12th Sir William Vincent will lay a statement on the table showing the number of gazetted appointments above the rank of registrar in the Government of India Secretariat. Sir George Barnes will introduce a bill to amend the Government Savings Bank Act 1873. Sir William Vincent will introduce the Presidency Small Cause Court Act (1882) Amendment Bill. Mr. Lowndes will introduce a bill to amend certain enactments and repeal certain other enactments. Mr. Kincaid will introduce Sir Currimbhoy Ebrahim Baronetcy Act (1913) Amendment Bill. On the motion of Pandit Madan Mohan Malaviya the Indian Registration Act Amendment Bill will be passed. Sir Sankaran Nair will move for consideration the Select Committee's report on the Patna University Bill and will also move that the Bill be passed.

The following amendments to the Patna University Bill will be considered. Dr. Sapru will move (1) That for Sub Clause (i) of clause 6 the following be substituted:—The first Vice Chancellor shall be appointed by the Local Government and shall hold office for three years from the date of his appointment but his successors shall be elected by the Senate subject to such regulations as may be framed by the Senate and shall hold office for three years from the date of election. Such appointment shall be subject to the approval of the Local Government.

Mr. B. N. Sarma will move:—(1) That in Clause 7 (5) after the word "Syndicate" where at first occurs the words or ten members of the Senate be inserted. (2) That after Clause 7 (19) the following sub-Clause be inserted:—(3) Where no reference is made to it by not less than six members of the Syndicate as requested by sub section (5) it shall be competent for the Senate to review any acts referred to therein on a motion made by not less than ten members of the Senate and where there is a difference of opinion between the Syndicate and the Senate, the matter shall be referred to the Chancellor whose decision shall be final.

Pundit Madan Mohan Malaviya will move:—That the following proviso be added to clause 2:—Provided further that nothing in this section shall affect the power of the Benares Hindu University to recognise schools for the purpose of its admission examination in any part of Behar and Orissa.

Mr. Shafi's Resolution.

Mr. Shafi will move the following resolution:—“This Council recommends to the Governor-General in Council that the Legislative and Administrative System in the Punjab be assimilated to that of the Province of Behar and Orissa.”

What the "Punjabee" Says.

LAHORE, September 10.

Commenting on the proposed resolution to be moved by Mian Mahomed Shafi at the Wednesday's meeting of the Imperial Legislative Council the "Punjabee" in the course of a leading article deprecates Mr. Shafi's action and says:—"The time he has chosen is singularly inopportune. Mr. Shafi speaks only for himself. How can the Government of India express an opinion regarding a fragmentary proposal like this when the whole question of Indian policy is under consideration by a superior authority?" The paper adds:—"It seems that Mr. Shafi's one anxiety is to undo the good and valuable work done by the Congress and the League. So far as the Punjab is concerned we have no doubt the people of the province will condemn this attempt in the strongest and most emphatic terms."

Mr. Shafi's Mischief.

To Create an "Ulser" in India.

The "Tribune" writes:—We entirely fail to see the necessity of this recommendation and at a time when comprehensive scheme of reforms for the entire country is under consideration, unless it be the desire of some one that this province should be isolated from the rest of the country and make the Ulster of India. It is sheer waste of time to raise this question in the council on the present occasion especially after having known what Lord Islington as Under Secretary has already stated about provincial autonomy. Public opinion in the Punjab is totally opposed to the resolution and entirely disapproves of the attempts whether official or unofficial to isolate the Punjab from the rest of India.

"Our Day" Meeting.

The Vicereine Presides.

SIMLA, September 10.

A Press communique says:—Lady Chelmsford presided over the first meeting of the Central Executive Committee of "Our Day" at the Viceregal Lodge on Monday the 10th September. Various suggestions and proposals were considered and financial arrangements were also thoroughly discussed. Further details of the meeting will shortly be given to the Press. Those present besides Lady Chelmsford were Countess Ronaldshay, the Hon'ble Lady Munro, Lady O'Dwyer, Mrs. Fraser, Mr. W. J. Litster, Honorary Treasurer, Mr. E. J. Buck, Honorary Secretary, and Captain L. C. Stevens, R. F. A., Assistant Secretary, Surgeon General Sir P. Lukis, Chairman of the Joint War Committee of the Order of St. John's Red Cross Society, Indian Branch, and the Military Secretary to the Governor of Bengal were present by invitation.

Usury Bill to be Discussed.

At Wednesday's meeting of the Imperial Legislative Council discussion of the Usury Bill will be resumed from the point at which it was left on the opening day. After it is over, Sir George Barnes will introduce a Bill to amend the Government Savings Banks Act, 1873. He will be followed by Sir William Vincent who will introduce a Bill to amend the Presidency Small Cause Courts Act, 1882. The Council will then pass on to consider the Select Committee's report on the Bill, further to amend the Indian Registration Act, 1908, after which Pandit Madan Mohan Malaviya will move that the Bill as amended be passed. On the motion of Sir Sankaran Nair the report of the Select Committee on the Patna University Bill will be taken to consideration and Bill itself passed as amended.

TO MAKE STUDENTS TO INVEST MONEY.

In post Office Cash Certificates.

Sir William Meyer's New Scheme

SIMLA, September 10.

In the course of a circular letter to the Local Governments and administrations the Government of India state that they have had under consideration the desirability of initiating some scheme by which opportunity might be given to school pupils and college students to invest small savings in the Post Office 5 Year Cash certificates. By this means the students would be enabled to feel that they were participating in rendering financial assistance towards the conduct of the present war, and the idea of India as a portion of the British Empire would thus be brought home to them. Secondly such a scheme would be likely to inculcate habits of thrift, and it is hoped that once this habit is formed the purchase of such certificates or the deposit of small savings in the Post Office Savings Bank may be continued after the end of the war. There appear to be three methods by which pupils and students might conveniently make such investments. The first would be suitable for large institutions where the purchase of certificates of a higher ultimate value than Rs. 10 might be expected, or for organised educational authorities with many institutions under their management; the second would be suitable for cases where only small sums could be collected and for small institutions such as middle and even primary school and the third method would be applicable in all cases.

The first method:—
Transfer of certificates by educational authorities to students:—

An educational authority such as a local or a Municipal Board or a University or the governing body of an institution may invest in Post Office 5 year cash certificates and invite students to apply for such certificates on payment of the necessary instalments spread over one or more years. The certificates would most conveniently be purchased in the name of the educational authority which would retain the safe custody receipts. The certificates would be held by the Accountant-General, Post and Telegraphs. The educational authority would give to each subscribing pupil a document in the form (I) attached to this communication. When the investment matured the educational authority would draw the amount and distribute such of it as was due to the student upon the presentation of this document. In cases where the educational authority could not legally or conveniently purchase certificates in its own name the purchase could be made by an individual member of it and the same procedure pursued as is described above. In such cases, however, the certificates should be purchased not in the investor's name but in his official designation in order that no difficulty may arise at the time of discharge of the certificates in consequence of the transfer, retirement or death of the person who actually purchased them.

It is not anticipated that there would be many cases in which it would be necessary to relax the maximum limit of Rs. 7,500 but where such cases arose the school authority might apply in the terms of the press communique of the 26th April 1917 and would on the grant of the application be regarded as a war loan association, but in the case of local bodies, Universities incorporated by an act of the Indian Legislature and Government educational institution approved for this purpose by the Local Government, concession is respect of the holdings in excess of Rs. 7,500 is hereby granted and will be permitted to run beyond the expiry of the current financial year and up to such date as the Government of India may hereafter communicate.

SECOND METHOD TO PURCHASE BY SUBSCRIPTION CARDS:—Small amounts saved by any student from time to time may be handed over to the headmaster of the institution who will make an entry upon a card in form (2) attached to this communication. The card would be kept by the student. The headmaster may be allowed to open a conjoint account in the Post Office Savings Bank for the purpose of investing those savings in cash certificates. When the savings of any individual student as indicated by the headmaster's entries on the card amount to Rs. 7-12-0 the headmaster will purchase a cash certificate on behalf of the student by the withdrawal of a corresponding sum from the savings bank account. Certificates thus purchased would be held by the Accountant-General, Posts and Telegraphs. In this case also a document in the form (I) would be handed over to the student to be kept until the investment had matured.

THIRD METHOD:—CASH CERTIFICATES AS PRIZES

It is understood that at many educational institutions in India the students have voluntarily foregone their prizes and have received instead documents suitably inscribed, the money which should have come on the purpose of books having been subscribed to the Imperial Indian Relief Fund or other similar funds. Any such arrangement must be regarded as highly creditable. It is suggested that as an alternative to this arrangement that cash certificates might be purchased for students who win prizes. In this case a document in Form III attached to this communication would be handed over to the student and the cash certificates would be held by the Accountant-General, Post and Telegraphs, where the value of the prize is ordinarily a round sum or larger than Rs. 7/12. The balance, (say for instance 2/4, if the value of the prize were Rs. 10) might also be deposited in conjoint account in the Post Office Savings Bank and the student is thus provided with a nucleus for further savings. Wherever any or all of these methods are adopted it will be well to take the following steps: (1) The documents handed over to the student have to be handed into the educational authority or the head of the institution at the time when the investment matured, and when that authority would draw the sum of Rs. 10 or upwards in his own name for distribution to students. It would be well if educational authorities and headmasters made it clear to the purchasing students that the sum is not intended to be withdrawn until it has matured after five years, and that save in exceptional circumstances, such as the death of the student and the demand for his savings by his parents or guardians, requests for premature withdrawal will be refused. (2) Principals and headmasters should make clear to the students the advantages of the cash certificate system and impress upon them the fact that the issue of these certificates is a permanent arrangement which will continue after the war and which affords a satisfactory investment for small savings. The calculation of the savings and the possibility of making new savings would form useful lessons in Arithmetic for younger students.

Calcutta

All-India Moslem League.

Selecting a President.

CALCUTTA, September 10.

At the meeting of the Council of the Bengal Presidency Moslem League held last night under the Presidency of the Hon'ble Fazlul Huq, it was unanimously resolved to recommend the name of Mr. Mohamed Ali for the presidency of the annual session of the All-India Moslem League to be held here during Christmas.

Congress Meeting in Calcutta.

To Confirm Late Proceedings.

CALCUTTA, September 10.

In pursuance of a requisition signed by 27 members of the Congress Reception Committee 4 of the Secretaries have called a meeting of the Reception Committee tomorrow. At this meeting Mr. C. R. Das will make a statement regarding the proceedings of the last meeting of the Reception Committee and the present situation. The meeting will confirm the proceedings of the last meeting, namely: election of Mrs. Besant as the President of the next Congress and will consider the action of Rai Baikuntanath Sen, Chairman of the Reception Committee and if the decision is unfavourable it has been decided to proceed with the election of Sir Robinndranath Tagore as Chairman in his place. Meantime a Conference of East Bengal leaders has been held with a view to bring about a settlement between the two Congress parties of Bengal. It is reported that they will give an ultimatum to both sides requiring them to abide by their decision. If any party refuses to accept their decision the East Bengal leaders will leave that party and join the other party.

Messrs. Surendranath and Baikunthanath.

Issue a Statement of Calcutta Meeting.

CALCUTTA, September 10.

Messrs. Surendranath Bannarjee, Baikunthanath Sen and 12 others have issued a statement with regard to the proceeding of the Congress Reception Committee meeting held on the 30th August. After stating what happened at that meeting the statement says:—Despite all irregular proceedings an earnest attempt was made to bring about a compromise. Terms were offered by a number of leaders including Messrs. Baikunthanath Sen and Surendranath Bannarjee that Mr. Hirenndranath Dutta should tender apologies to Mr. Surendranath Bannarjee and Baikunthanath Sen, that all documents removed from the Reception Committee office should be returned and that the Reception Committee as constituted before the 30th August should meet again and arrive at a decision as regards the Presidency of the Congress. While negotiations were in progress a letter was received by Mr. Baikunthanath Sen signed by three Secretaries who removed the papers, in which they said that Mr. Baikunthanath Sen was not entitled to take charge of the papers and office. Unfortunately no compromise has yet been effected. The statement proceeds:—"The matter has been referred to the All-India Congress Committee which meets at Allahabad on the 6th October next. We await its decision and shall loyally carry it out."

Unauthorised and Unconstitutional Meeting.

Five of the Secretaries of the Reception Committee issued a notice in which they say that the meeting called by the other four secretaries to be held to-morrow had been convened without permission of the Chairman and in contravention of his express instructions. The proposed meeting is unauthorised and unconstitutional and is not in reality a meeting of the Reception Committee.

Charge of Contempt of Court Against Municipal Authorities.

CALCUTTA, September 9.

A Dinajpur correspondent sends the following:—A Munsiff of Dinajpur has passed orders in a contempt of court proceedings against the Chairman, Vice-Chairman, Commissioners and officers of municipality for disobeying the order of temporary injunction restraining the

TELEGRAMS.

municipal authorities from breaking barbed and bamboo fencing and cutting down coconut trees pending the decision of a title suit. The Municipal authorities had given notice under the Municipal Act for the removal of the fencing and the trees within 48 hours on the ground of encroachment upon Municipal land. The Court has absolved the chairman and others of personal liability but has held that there was gross negligence on their part in not taking proper care to communicate the order of the court to the officers instructed to remove the facing and cut down the trees. To ensure against further damage the court has passed orders of attachment of the Municipal building and adjoining lands, providing that the order of attachment will be withdrawn on the deposit of a cash security of Rs. 1000.

Bombay

Panchama Recruiting Meeting in Poona.

POONA, September 10.

A meeting to aid in the recruiting of men of the Mahar community was held yesterday evening in the compound of the Council Hall to which Mahars from the villages round about Poona had been summoned. About 5 o'clock between three and four thousand of them had assembled in the Hall. A small dais had been erected in the compound for the accommodation of the President and speakers and on this dais had been provided for Mr. Seddon, President, Mrs. Seddon, Mrs. Keatings, Mr. and Mrs. Westropp, Sir Narayanrao Chaudavarkar and several others European and Indian gentlemen among the latter being Subadar Bahadur Parushotam Mari of Sappers and Miners and Subadar Ganpat Patarkar, both Mahar officers of the regular army of long standing. All speakers addressed the assemblage in Marathi urging the Mahars to take advantage of the offer either to enlist in a special Mahar battalion which was being raised or in various units and bearer corps. Mr. Seddon, Mr. C. S. Campbell and Mrs. Avanti Bai Gokhale a Brahmin lady of Bombay were among those who chiefly spoke on the advantage which the community would derive from the offer now open to it. The meeting lasted nearly two hours and was favoured with clear weather throughout.

Trouble at Barsi.

Between Moslems and Hindus.

BOMBAY, September 9.

Trouble seems to have arisen between the Mahomedans and Hindus of Barsi town near Sholapur on account of the latter community playing music while their processions were passing in front of local Mahomedan Masjid. As the Mahomedans refused to permit this local Hindus refused to have dealings with the Mahomedans and for two days feelings were in a strained condition the Hindu shop-keepers refusing to serve Mahomedan customers. The authorities then intervened and brought about temporary settlements of differences. Several leading gentlemen of Mahomedan community in Poona are leaving at once for Barsi in order to bring about a proper settlement of matters in dispute.

Burma

The B. I. Deck Passenger's Enquiry. Resumed Sitting.

RANGOON, September 10.

At the resumed sitting of the Deck Passenger's Committee under the chairmanship of Mr. J. P. Hardiman I. C. S., held to-day at 11 o'clock, Mr. C. Hunders, Assistant Manager, B. I. S. N. Company, handed in a written statement dealing with the alleged grievances under 11 heads. With regard to the sale of tickets he considers that the arrangements were more than sufficient for normal times. In regard to the inability to secure tickets, witness said it was no fault of the authorities causing great inconvenience to passengers but it was one solely due to war conditions by inadequate tonnage. At one time there were as many as 12,000 persons awaiting transport in Rangoon and the tonnage available being inadequate to deal with that number there was severe congestion. The situation had been aggravated by the Government prohibiting advertisements of sailing, resulting in a large number of coolie passengers having to wait as long as two weeks, in some cases, before accommodation was available for them. The matter was represented to the Police Commissioner and the Government had since February last provided a large shed. Witness was authorised to say that the B. I. S. N. Company was quite prepared to subscribe liberally towards the cost of erection of a suitable shelter for the passengers. In regard to tickets sold in excess of accommodation, witness said with two exceptions when it was done for the military authorities, in no case had tickets been sold for steamers in excess of the number the Government permitted the steamers to carry. With regard to retailing of tickets there were no cases of B. I. employees being accused of that charge. Complaints usually referred to touts and others in the vicinity of the ticket office who send coolies who were not "bona-fide" passengers, to purchase tickets on their behalf which they subsequently resell. In regard to insufficient time for embarkation, he said the time allowed was in accordance with the tidal conditions, but the ordinary time allowed was about three hours and in many cases six or more hours. In respect of the beating of passengers he had never witnessed indiscriminate beating as alleged by some witnesses except to prevent a rush on the gangway and prevent serious accidents, such as weak passengers being trampled over or passengers precipitated into the river. Witness had not seen anything in the nature of force. The Company's durwans were not allowed to use cases.

With regard to doctors on passenger ships, witness said the terms of the native passenger shipping list did not compel steamers engaged on Calcutta Madras and Coromandel lines to carry a doctor, but the Company invariably provided one. In regard to over-crowding of steamers witness did not recollect any case of a steamer having come with more than the complement allowed her by the Government.

With regard to latrine accommodation, this was a matter being now legislated for. Separate accommodation was provided for women. With regard to the carriage of cattle on passenger-ships he said that it was permitted by the Act subject to certain conditions as to penning which were always carried out. With regard to the supply of drinking water on the voyage, he said that sufficient water was carried which would enable the steamer to give 2,000 passengers over ten gallons per head per day on the voyage to Calcutta. With regard to separate accommodation for women, in the opinion of witness if that were given it would necessarily have to be to the complete exclusion of male passengers otherwise the system might lead itself to various abuses. In regard to intermediate accommodation it was tried in 1911 on the newest boats but the experiment was not a success. In connection with extortion by baggage coolies a notice board was exhibited at every place of embarkation informing the passengers that the coolies were provided by the Company for the purpose of handling their baggage. He had no doubt in spite of the safeguards provided the passengers tipped the baggage coolies to secure preferential treatment over fellow passengers.

On reassembling at 2 p.m. Mr. Foy, Port Health Officer, who was examined gave evidence to the effect that the latrines on board the steamers of all steamship companies were in filthy condition, that the standard of the deck passengers accommodation provided by the B. I. was the best east of Suez and that it was not possible as stated by Mr. Hlakar (pleader) that six deaths could have taken place on the B. I. Steamer.

The enquiry is proceeding.

Punjab

Indian Defence Force.

Punjab University Company. Doubtful State of Affairs.

LAHORE, September 10.

A Press communique says:—In April a communique was issued stating that the total number of fit applicants for enlistment in the Punjab University Company was 117 and that as this number was insufficient for the formation of a separate company of Infantry Brigade a signal section with an establishment of 57 men would be constituted by the Military authorities. Allowing for recruit wastage 60 men are required to form such a section and since nine months are needed to train the men for service and a monthly supply of six recruits to maintain the section up to strength must be provided for, it is necessary to maintain under training 114 men in all. Subsequently a monthly supply of 6 recruits is required to replace casualties after the section has proceeded on service. Lieutenant J. Bowen Oxford and Bucks Light Infantry, was appointed to command the signal section thus formed and all qualified candidates were instructed to report themselves to him between the 14th and the 21st May at Ferozpur. Ninety-four actually appeared, of whom 33 failed to pass the medical examination and 2 refused to be enrolled. Eight men who subsequently offered themselves had all to be rejected on account of defective vision. The training began on the 21st May and the men were reported as exceptionally quick in learning and likely to become efficient in a comparatively short time. After two months' preliminary training the section was transferred to Signal Service Depot at Poona to complete their course of instruction. The position now is that the Punjab University Brigade Signal Section although temporarily complete with a strength of 59 requires 55 additional men before it proceeds on active service. During the three months in which the section has been undergoing training with highly satisfactory result. It has stood at the same strength despite the endeavours made by the Deputy Commissioner and Political Agents to obtain additional recruits. Unless this section is brought up to full strength and maintained thereat by the steady flow of the required number of recruits the inevitable state will be that it will lose its identity as the Punjab University Signal Section and be merged in any composite unit. Such result, the Lieutenant-Governor considers most disappointing to all concerned. He appeals, therefore, to young men of the province who have passed the Matriculation examination of the University not to leave their comrades in the lurch and trusts that a sufficient number will come forward without delay to fill up the gaps which still exist in the Punjab University Signal Section. Names of applicants should be sent in at once to the Deputy Commissioners.

Barrister Judge Sentenced to Two Years. For Taking Bribes.

LAHORE, September 10.

Mr. Hilton, I. C. S., Special Magistrate, Montgomery delivered judgment to-day in cases under Section 161, I. P. C., in which Mr. Harsukh Rai, Barrister-at Law and Sub Judge was charged with having received illegal gratification as motive for showing favour to parties in some cases pending before his court at Amritsar and Amballa. The accused was found guilty on three counts and sentenced to two years one year and one year's imprisonment, respectively, the sentences running concurrently.

This afternoon an application for bail was moved by Mr. Broadway, recently Judge of the Chief Court, before the Hon'ble Justice Sharfuddin, Chief Court, who after hearing counsel directed Mr. Harsukh Rai to be released on bail.

United Provinces

LUCKNOW, September 10.

A meeting of the citizens of Lucknow was held under the auspices of the local Home Rule League at Dhaarmachal, when the Hon'ble Pandit Gokaran Nath, Misra, president of the local Home Rule League was voted to the chair. The Chairman in his opening speech referred to the intended visit of Mr. Montagu to this country. He referred to the announcement made by him in the Parliament last month and said although he welcomed the proposed visit of the Secretary of State, yet they must all remember that if they wanted substantial reforms to be conceded to them after the war they must give expression boldly and emphatically though respectfully to their feelings, that nothing short of the Congress and

the Moslem League scheme will be acceptable to them. He therefore pointed out the necessity for holding meetings not only throughout the city of Lucknow but throughout the provinces to urge this minimum demand upon the attention of the Secretary of State.

Rai Bahadur Dr. M. N. Oheddar then addressed the audience on the same subject and also appealed for funds to carry the propaganda work. He was followed by the Hon'ble Syed Wazir Hussain. He warned the audience of the great danger in sitting silent on an important consideration like this. He was in favour of holding meetings throughout the province urging upon Mr. Montagu that the scheme of reforms contained in the Congress and Moslem League resolution represented their minimum demand. He exhorted the public to rise equal to the occasion and to take up the task in right earnest. He was followed by Pandit Kishen Prasad Kaul who appointed out that the several objections raised in different quarters against the grant of Home Rule to India were entirely unfounded. Mr. Behramji a Passive Resister, also supported the previous speakers. An Urdu translation of the Congress and Moslem League scheme was distributed to the audience. The meeting was then dissolved after a vote of thanks to the chair.

The chairman then announced that the next meeting under the auspices of the League will be held at Chank on the 18th September.

Much excitement was caused at Maiktila Burma a few days ago by one of the native sentries at the prisoners camp running amok and before he could be stopped shooting six comrades who were taken by surprise. Four died and two are in hospital. Immediate arrival on the scene of Major Sandeman and Lieutenant Holliday restored order.

Latest Telegrams.

ASSOCIATED PRESS.

(BY WIRE.)

UNCORRECTED.

BOMBAY, September 11.

Millb sensation that was prevalent amount the mill population during the week ending to the dispute between some of the mill owners and their men over the question of wages has almost ended and things have been settled satisfactorily. The Managing Agents of Currimbhoy and Fazul group of mills, whose hands numbering about ten thousand had gone on strike, having considered the men's demands decided to accept them and allow the men to 30 draw increased wages for July also. This having satisfied the men they have resumed work. The Crown Mill alone where the trouble first started is not working and the men are still holding out. Their ultimatum that the new scale of wages should have effect from July was complied with by the management after some consideration, but when this was acceded to, new demands for overtime, etc., were promptly made. The management considered this extraordinary demand and declined to give in. Thereupon the men demanded their wages for August to be paid at once. The manager refused to comply and asked the men to give a month's notice and to resume work forthwith. Upon this the men left and the mill was then closed.

The whole trouble seems to have originated this way:—Soon after the termination of the G. I. P. Railway strikers operatives of the local mills began to air their grievances with regard to their present wages which they considered insufficient in view of higher prices of foodstuffs. As the men's discontent became apparent some of the mill agents with considerable interest in the textile industry of the city put their heads together and came to the conclusion that the price of foodstuffs ruling it was advisable to give their work people an all round increase of ten percent in their wages. This decision seemed to prove acceptable to the majority of mill owners and there was general agreement that the increase in wages should be counted from the month of August. But when time came at the beginning of the current month to make payments for July either pressed by mill workers or through their own good will some of the mill agents period wages on the new scale. Notably Morarji Goculdas mills company who had granted an increase of 5 percent only six months ago now gave the additional increase from July. But those mill agents including Messrs. Currimbhoy, Ebrahim & Sons, Ltd., who had counted upon giving increase from August, received peremptory demand from their workers for higher rates of wages from July.

[REUTER.]

LONDON, September 11.

Wireless Russian official communique says in direction of Riga in region of Pskov, our rearguards are holding back attacks on burinok, line. Enemy hydroplanes in Baltic, dropped forty bombs on Tzerai batteries without result. Sixteen air machines twice attacked our Torpedo-boats in gulf of Riga, without result. Enemy minesweepers are working in entrance of gulf of Riga. Enemy submarine blew up Tug in gulf of Finland.

Haiga communique to-night says:—We took few prisoners in neighbourhood of Lagnicourt, and also southeast of St. Julien. Enemy raided one of our advanced posts southeast of St. Janshoek, but we re-established position. There has been reciprocal artillery activity east of Ypres. We brought down three aeroplanes, and drove down four. Five of ours are missing.

Last night's French communique reported violent artillery duels on right bank of meuse, in region of Hill 344, and Bois Des Fosses. Captain Guynemer has destroyed his 15 aeroplane. Communique from French eastern army says:—Enemy violently bombarded Russian positions between lakes Presba, and Malick. West of that our detachments crossed devoli, and took thirty Austrians prisoners. We advanced northwards and occupied villages of Gradista, Bibacmonastir, Lugor, and Griebia.

PARIS.—President has invited Painleve to from cabinet, Painleve has reserved his reply.

గౌరీజయోదగర్ ఇటలీవారి యవస్థందనము.

లండను, సెప్టెంబరు 9:—వాతావరణమింకను తీవ్రముగ నుండెనని 9-వ తేదీన యుద్ధమునండి తంత్రీవాద వచ్చినది. గౌరీజయోదగర్ ఈశాన్యముగ నున్న కొండలనిమిత్తము అహోరాత్రములు దారుణముగ పోరుజరుగుచున్నది. (ఆస్ట్రీ) యనులు ఇటలీవారు సమావేశమయినతో పోరుచుండుటచే గౌరీజయోదగర్ దారుణముగ జరుగుచున్నది. ప్రస్తుతము రణరంగ మీనకు ఎక్కువ వైద్యముగారి ఎక్కువ ఫింగులను గాని రప్పించుటకు వీలులేదు. వైద్యమున వెలితి కానివించిన వెంటనే క్రొత్తవైద్యులు ఈభూమిని పరీక్షింపవలసివచ్చును. పోయిన 12 గంటలనుండి ఇటలీవారు 5 మారులు తలపడిరి.

అమెరికా

స్వీడను యువమున ప్రవేశింపవచ్చును.

వాషింగ్టన్, సెప్టెంబరు 10:—స్వీడనువారి కుట్రలు బయల్పడుటచే దేశమందంతటను చాలకలవరముగ నున్నది. ఇట్టి కుట్రలనుండు సాక్ష్యాని ఉద్యోగస్థులను శిక్షించినచో స్వీడనువారు సమరమునకు కడంగవచ్చును. వీరి న రించిన నేరము అద్వితీయమున నుడువదగును. స్వీడనుకుపోవు ఎగుమతులకు లైసెన్సుల నియంత్రణతో అతిశ్రద్ధతో ప్రవర్తించవలెను. దీనినిగూర్చి నేటినుండియు జాగ్రత్త నుండవలెను.

మార్గ దర్శి.

ఈకుట్రలవలన ఆర్జంట్లైనువారియెడల జర్మనులుజూపుచున్న మైత్రి స్పష్టమగుచున్నదని న్యాయాధ్యక్షుల హెచ్చరిక నుడువుచున్నది. లండన్బర్ల ప్రభువుగారి ద్రోహమునకు తోడు అమెరికను వస్తువులను జర్మనుల కంపిలభమును తీయవలెనని ఆమెరికావా ర్జాపించుటచే స్వీడనువారు పరితేపించుచున్నారు.

తటస్థదేశముల ప్రాణములను నిర్లక్ష్యముగ జర్మను తీయుచున్నారు. ఈదురాగతములు మెండైనకొలది ఆర్జంట్లైనువారు తగిన కర్తవ్యంబరయుదురనిసక పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

విచిత్రమగు సమాధానము.

ఆర్జంట్లైనులోనున్న స్వీడనుమంత్రి ఎం. లోవెసుగారిని ఉద్యోగము చాలించుకొని రమ్మని స్వీడను ప్రభుత్వమువారు ఆజ్ఞాపించెదరని స్వీడను ఆర్థిక సంఘసభ్యుడు ఎం. నార్డ్వూలుగా రంచనావేసిరి. కాని ఇట్టి నిర్ణయ కృత్యమును జేయుటకు ఏకిని మనసొప్పుదు. ఎం. లోవెసుగారికి ఆశోక్తిని బాగుండక పోవుటచే సమాచారములను తప్పగ గ్రహించిరి. అంతయుకాని ఇంత ప్రమాదకరముగ సంగతులు తటస్థించునని ఊహించబడాయెనని కూడ నార్డ్వూలుగారు తెలిపిరి.

స్వీడను మంత్రి నేరమును నిరాకరించుట.

బూనెస్టెర్, సెప్టెంబరు 10:—స్వీడను రాయబారులు ఎట్టి తప్పిదమునుజేసి ఎలంగరనియు వారెంతమాత్ర ములైన వాదులు కాబాలరనియు స్వీడను మంత్రి తెలుపుచున్నాడు.

బ్రిటిషు పత్రికాభి ప్రాయము.

లండను, సెప్టెంబరు 10:—స్వీడను ప్రభుత్వమువారు నొసగిన దంతయుచాల ప్రమాదకరమగు విషయమని వార్తా పత్రికలన్నియు ఘోషించుచున్నవి. స్వీడను ప్రభుత్వము వారి చర్య తుమింపదగినది కాదు. పాపము స్వీడను ప్రజలు ఏ పాపపుణ్యము నెరుగరు. వారుకేవలము నిర్దోషులని కొంతమంది నుడువుచున్నారు. దీనికంతకును కారణము జర్మను కుట్రదారులని తెలియుచున్నది. ఈకుట్రదారులను నిర్మూలము గావించవలయును. మిత్రమండలివారి యెడలస్వీడను ప్రబలమైతితో మెలగుటకు నిచ్చగించినచో దేశమునెట్టి తొందరలు లేకుండునట్లు ప్రజలు సాయపడవలెను. స్వీడనులో సాంఘికవాదులు ఎక్కువవలెను బడిని గల్గియున్నారు. కాని ప్రస్తుతపు ప్రభుత్వ వ్యవస్థ వారు అమిత పూర్వార్చారపరాయణులు. వర్తమానమున స్వీడను ప్రజలు ఎన్నికలతో కొట్టుకొనుచున్నారు. ఇటీవల జరిగిన రహస్యపు సంగతు లన్నియు వీరికి తెలిసినచో ఎన్నికలకు మరింత లాభము కలుగును.

స్వీడను

స్వీడను-కుట్ర

ఆదివారమునాటి రాత్రి స్వీడను దేశపు స్థితిగతుల యందు క్రొత్తసంగతు లేవియు కానించలేదు. రాయబారులను సందర్శించిన స్వీడిషు మంత్రి దన కేమియు ఈకుట్రను గూర్చి తెలియదని నుడివెరి.

జర్మనీ

సాధిమరతులు.

కోపనుహేగను, సెప్టెంబరు 9:—జర్మనీ దేశము సంధిమరతుల నింతలోనే ప్రకటించునని డాక్టరు మైకేలిసుగారిటీవల ప్రకటించి యుండుట వలన జర్మనీలో చాల కలవరముగ నున్నది.

ఎస్సాను సామాగారు.

ఆమ్స్టర్డము, సెప్టెంబరు 9:—మొదటి తురుష్క వైద్యాధికారి ఎస్సాను సామాగారు బెర్లినునకు వచ్చిరి.

పోర్చుగలు

పోర్చుగీసువారి యెడలను గర్హముజేయుట.

లండను, సెప్టెంబరు 10:—మాస్కోనుండి లాయకు గారిటుల తంపినిచ్చుచున్నారు:—ఆలెగ్జెండ్రో అను పోర్చుగీసువారి పొగయెడ పోర్చుగీసు దొరతనమువారిచే గోరబడి నాకాశ్రయమున దగ్గము చేయబడెను. ప్రాణభయము గలుగలేదు.

బ్రిటిషుఇండియా నౌకాప్రయాణిక పరిశోధకసంఘము.

ఈ సంఘమువారు జె. పి. హోర్డానుగారి యాజమాన్యముక్రింద రంగూనులో యధాప్రకారమున నిన్నటిదినమున గూడః పరిశోధనముజేసిరి. “బ్రిటిషు ఇండియాస్టీము నేవి గేటింగు” కంపెనీవారి సహాయాధికారిసి. హాప్స్ గారు తమ బిల్లి త వా జ్యూలమున నిట్లు చెప్పిరి. టిక్రెట్టు అయ్యకమును గూర్చి సాధారణస్థితిలో నావశ్యకముగ వలయువారి కంటే నెక్కుడుమంది నియమింపబడిరి. అప్పటికిని ప్రయాణికులు టిక్రెట్టును గొనలేకున్న నది కంపెనీవారి తప్పుకాదు. స్టీమరులు బరువు నెక్కువగ బట్టచుండుట సంగ్రామ సంకులస్థితివలన గలిగినది. ఒకప్పుడు 12000 మంది జనులు తమ సామాను బోకుండుటవలన రేవునద్దవేచి యుండవలసిన వారైరి. అయ్యక పదార్థములను పత్రికలద్వారా ప్రకటింప గూడదని దొరతనమువారు త్రవ్వ వొసగి యుండుటవలన కూలీలకు చాల యిబ్బంది గలుగుచున్నది. సరుకు వచ్చుటకు ముందు రెండుమాడు వారముల నుండియు వారు రేవునద్దనుకాయుకొనవలసి వచ్చుచున్నది. ప్రయాణికులనిమిత్త మొక కాలము నిర్మించుటకు తాము తగినంతసహాయమును చేసెదమని కంపెనీవారు తెలియజేసియుండిరి. స్టీమరు పట్టుకంటెను ఎక్కుడు టిక్రెట్టు లమృతబడుట రెండుమాట్లుమాత్రమే జరిగినది. ఆకస్మికముగ వైనికులను ఓడల నెక్కింపవలసినదని వైనికాధికారులు గోరుటవలన నట్లు చేయవలసినవచ్చెను. ఆ రెండుమాట్లతప్పవరెప్పుడునుదొరతనమువారు నియమించినవారి కంటే నెక్కుడుమంది ప్రయాణికులకు టిక్రెట్టు నమ్మలేదు. టిక్రెట్టుల నమ్మటను గూర్చి ఈ కంపెనీవారి నేవలవివాద నిపుటివర కేదియు ఛార్జీ రాలేదు. కొంతమంది యెక్కుడు టిక్రెట్టును కొని వానిని మరల నమ్మటవలన నీ యిబ్బంది గలిగిన గలిగియుండవచ్చు. ప్రయాణికులు విశేషముగ గొట్టబడుచున్నారని చెప్పిన సాక్షులమాటలు నమ్మదగినవి కావు. రస్తాయెక్కువగనుండునప్పుడును, ఏదైన యపాయముగలుగునని తోచునప్పుడు మాత్రమే కొంతమంది నేవకులు ప్రయాణికుల గొట్టిరి. అట్లుచేయవలసిన ప్రయాణికులలో ననేకులు బండ్లు, బస్తీలు మొదలగువాని క్రిందపడి నిశేష ఆపదగలిగి యుండును గావున వారట్లుకొట్టుచువచ్చిరి. అదికాక కంపెనీనేవకులు బలవంతముగను నిస్కారముగను ప్రయాణికుల నెన్నడును కొట్టలేదు. ఇంక స్టీమరులలో వైద్యులనుండవలయునను నంశమునుగూర్చి నుదరాను, కలకత్తా, తూర్పుసముద్రతీరములందు సంచరించు స్టీమరులలో భారతీయుల నిమిత్తము డాక్టరులనుంచుటకు కంపెనీ వారిది వరలో నేర్పాటు జేసి యుండలేదు. స్టీమరులలో దొడ్లనుంచుటను గూర్చి యిప్పుడు క్రొత్తయేర్పాటులు జరుగబోవుచున్నవి. నీ టి స ర ఫరాను గూర్చి దినమునకు మన ని టి కి 10 కేలనుల చొప్పున 2 నేలమంది ప్రయాణికులకు సరిపోవునట్టి యేర్పాటులు చేయబడినవి. స్టీలను ప్రత్యేకస్థలమున నుంచు నేర్పాటులు జేయవలయునన్న పురుషులందరినిగూడ సెక్వో నుంచి స్టీలుండు ప్రదేశములోని కెవ్వరిని పోసినయకుండునట్టి యేర్పాటు పూర్తిగ జేయబడవలయును. లేకున్న నిట్టి యేర్పాటులవలన చాల అనృతములు వాటిలగలవు. ప్రతిరేవు స్థలమునను ప్రయాణికుల సానుగ్రహి బట్టుకొనుటకు తగినంత మంది కూలీలు దొరకునట్లు యేర్పాటులు చేయబడెను.

సమకాలికాభి ప్రాయములు.

బ్రాహ్మణేతర మైకోర్టు జడ్జి.

ఇప్పుడేపదవి వహించియుండు జడ్జి కృష్ణకా గారు నెలపు పుచ్చుకొందురనియు, వారిస్థానే గోదావరిజిల్లా జడ్జి రాధుని హార్దర్ వరదరాజులు నాయకు బివి, బివిల్ గారు నియమింపబడుదురని యునియ న్నారము. కొయంబుత్తూరు సబుజడ్జి కోదండ రామానుజులు నాయకు గారు స్కాల్ కాజుకోర్టురీజిడ్జిగానియ మింపబడెదరని ప్రకాశికలో మొట్టమొదట ప్రకటింపబడిన అవా జాఅన్యతముకాదని పుచ్చనసిం చినపగిది నియ్యదియు నట్లేపరిణ మింప నభిలషించెదము. (ఆంధ్రప్రకాశిక)

బ్రాహ్మణేతరులు, స్వపరిపాలనా వాదులు ఏకాభిప్రాయము కలదు.

ఒక సూచనము.

బెజవాడనుండి కె. గోపాలకృష్ణయ్య (బి. ఎ.) గారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—

దక్షిణ హిందూస్థానమున నుండు సభయపక్షముల వారును సమాధాన పడవలసినదని సుమా లొక మాసముదినముల క్రిందట వ్రాసియుంటిని. నాటినుండియు ఉభయపక్షముల నాయకులయు వాదములు మితతత్వము నొందుచుండుట సంతోషకరము. ఉభయములు జరుపు నాంశోనమును ఇట్లాగూడ లోని యధికారులకు తెలియవచ్చి, హోమురాలు అబ్రాహ్మణోద్ధ్యముల చారిత్రముల నారము ఇండియా కార్యదర్శి స్వయముగ నీ దేశమునకు వచ్చుచున్నారు. కనుక మన మందర మేకాభిప్రాయములమై, మనము వాంఛించు సంస్కరణముల నన్నిటిని వారికి విన్నవించుట కర్తవ్యము. బ్రాహ్మణేతర పక్షము వారు కోయంబుత్తూరులో సమావేశమై గోఖలే సంస్కరణము ననుసరించి యున్న సంస్కరణ విధానము నామోదించి యున్నారు. ఈ విషయమున సభలో నామోదితమైన తీర్మానము న్యూ ఇండియా పత్రికను సంతృప్తి పరచియున్నది. బ్రాహ్మణేతరుల కొరక లిదివరలో నామోదించిన బ్రాహ్మణ సోదరుల కిప్పటిప్పటి వారిమొదలయగలిగినది. ప్రత్యేకసంఘ ప్రాతినిధ్యసమస్య యిప్పుడు పరిష్కారమైనదని చెప్పవచ్చును. ఈ కోర్కె సహేతుకమని బ్రాహ్మణులె యొప్పుకొనిరి. స్వపరిపాలనా వాదులకు గూడ, నిదానము, క్రమాభివృద్ధియు, వాంఛనీయులని యిటీవలనే బోధపడినవి. ఈ ప్రకారము భయవర్తముల యందును, నెమ్మదిగ ముందునకు వెళ్ళవలయునని వాదించు వ్యక్తులు కొందరు వెలువడిరి. ఈ మహనీయులె అబ్రాహ్మణ పక్షము నకును, స్వపరిపాలనా వాదులకును సంధిచేయవలసియున్నది. బ్రాహ్మణ స్వపరిపాలనా వాదులను గోఖలేకే సంస్కరణము ననుసరించి ప్రత్యేకసంఘ ప్రాతినిధ్యమున కనుమతించవలయును. బ్రాహ్మణేతర వ్యవస్థవారు, కాంగ్రెసులీగు సభలు నూచించిన విధానముల ననుసరింప సంసిద్ధులు గావలయును. ఉభయముల నీతరున రాజి పడవచ్చును. నేనొకవిధమున సమాధానము గలుగనేరను. ఉభయపక్షముల నాగుమలను సాధ్యమైనంతవఱకు సమావేశమై, మంచి చెడ్డల చర్చించి సంస్కరణ విధానము నొకదానిని తయారు చేయవలయును. ఈసభలో నేర్పడు సంస్కరణ విధాన మధమపక్షమున మన రాష్ట్రమంతయు నంగీకరించునదై యుండవలయును. ఇట్టి యభిప్రాయైకత కలుగకపోయినచో, ఇండియా కార్యదర్శి యిటకువచ్చిన ప్రయోజనముండనేరదు. భారతీయ సంస్కరణ సమస్యనాతడు పరిష్కరింప జాలకుండును. గనుక త్యాగరా యశ్రేష్టి, కేశవపిళ్ల, రామచంద్రరావు, రామానుజా చారి మున్నగు మహనీయులు సమావేశమై, సంగతిసందర్భముల చర్చించి, అన్ని పక్షములవారి కామోదిత మగునట్టి సంస్కరణ విధానమును తయారుచేయుట యుక్తము.

సాత్వికనిరోధమును గూర్చిన యాందోళనము నిరర్థకమే గాక, యవిశేకమై యున్నది. ప్రత్యేకసంఘ ప్రాతినిధ్యము, హిందూదేశ పరిపాలనమునందధికారమునుగూర్చి యాందోళన మొనరించుట ప్రయోజనకరము. తొందరపడి కార్యముల మొనరించిన పర్యవసానములు సంతృప్తికరముగ నుండనేరవని మనలోని యతివాదులు గమనించి తమవడిని కొంతవరకు శాంతింప జేసికొనవలయును. భిన్నాభిప్రాయులగు నాయకు లెల్లరును సమావేశమై, చర్చలుజరిపి యేకాభిప్రాయులగుట యుక్తము. మున్ముంది ఇంద్రియా దేశమునకు విచ్చేయును. ఈయనకాశమును దేశాభివృద్ధికై వినియోగింప యత్నింపుడు. వివిధ పక్షముల వారి కందరకు నంగీకృత మగునట్టి సమాధానము త్వరలో జరుగునట్లునర్పడు—జన్మిను.

వృత్తాంతములు.

పూనాలో దేశరత్నక ప్రత్యేకమున మామారు సంఘము వారిని చేర్చుట గొప్పసభ జరిగినది.

పారిపోయిన కొంగ తిరిగి పట్టుపడుట:—కలకత్తాలో రాజధాని జైలునుండి తప్పించుకొని పారిపోయిన పురుషోత్తము బానిసగా ఆను కొంగ గతి గురువారమున హరిసహాయోద్ధలో తిరిగి పట్టుపడెను.

మైసూరు మహారాజావారు:—మైసూరు మహారాజావారు శేటి దివమున (11-9-17) బెంగళూరునుండి పూనా నగరమునకు వెళ్లెదరు. అచ్చట వారము దినము లాగిన పిమ్మట తిరిగి బెంగళూరుకు వచ్చెదరని తెలియుచున్నది.

జనరలు సైక్రీటరీ:—నాభాసంస్థానము నివాసుని నియమింపబడిన డి. ఎం. నరసింహరావుగారి స్థానమున నియమింపబడిన సి. ఎస్. బాలసుందరము అయ్యగారు మైసూరు వారలను వారి జనరలు సైక్రీటరీ పనియందు ప్రవేశించిరి.

కాశీకూటాధిపతికి శిక్ష:—బెంగళూరులో వైసి కులకు కాశీకూటాధిపతియైన రామచంద్ర అనగతిడు దొరతనము వారి కస్తువులను కొన్నిటిని దొంగతనముగ కొనినందుకు రామచంద్రుడు 127 రూ॥లు జూర్యువా విధించబడెను.

అంగ్లదేశమునకు వెడలిన తోసెపు బాప్టిస్టు గారును, ఇ. యల్. అయ్యగారును సురక్షితముగ నాంగ్లదేశముకేరి, యక్కడ తాము వెడలిన కార్యమును శ్రద్ధతో నిర్వహించుచున్నారని తెలియుచున్నది.

బొంబేలో సుబ్బయ్యగారు హుసూరు రాయిగారు లంచము గ్రహించిరని ఇండియాను పీసలు కోడు 161వ సెక్షన్ ప్రకారము తులసిగొమరీ స్పెషలు మేజిస్ట్రేటు పిల్లను వి. సి. ఎస్ గారు రెండుసంవత్సరములు కఠినశిక్షను విధించిరి. ముద్దయి జాహినుమీద విడదల చేయబడెను.

రైలునడుచుచుండగ దిగుటలన ప్రమాదములు:—బెంగళూరులో బొంగురేట వాస్తవ్యుడగు సబ్ బాక్ అను నతడు రైలుపై బెంగళూరు కంటోనుమెంటు స్టేషనుకు బోయి స్టేషనులో రైలు పూర్తిగ నాగకమునుపు రైలునుండి క్రిందకు దిగుటలో బండిక్రిందపడెను. కుడికాలును కుడిభుజమును తెగిపోయినవి. అతడు వైద్యులచేయించు చుండెను.

తుపాకీ ప్రేల్పు విధమున శ్రీలకునేర్పు స్థిబ్ధు:—తుపాకీ ప్రేల్పు విధమున శ్రీలకునేర్పుట ఉదకమండలములో నీ క్లబ్బు యేర్పరుపబడినది. వార్డు సలిగారు ఈ క్లబ్బు నకు గౌరవాధికారిజగ్గ నున్నారు. ప్రతి బుధవారమున పగలు 11 గంటలకు తుపాకీ ప్రేల్పుట నేర్పబడెను. మేజరు వార్డు గారు తుపాకీ ప్రేల్పుట నేర్పుదురు.

యావద్భారత మహామ్యుషియ సంఘము:—రాజోవు క్రిష్ణమమిదములలో కలకత్తాయందు జరుగబోవు యావద్భారత మహామ్యుషియసంఘముదేశమునకు మహాదాతని అధ్యక్షునిగ నెన్నుకొనవలయునని వంగదేశ రాష్ట్రీయ సంఘమువారు మాత్ర ప్రజలు హక్కుగారి యాజమాన్యమున తీర్మానించిరి.

మోటారుబండి ప్రమాదము:—బెంగళూరులో ఆర్థి పేటరోడ్డుపై గత జూను నెల 26-వ తేదీన రామస్వామిశిల్ల అను నతడు తన యజమానుని మోటారుబండిని 12 సంవత్సరము బాలునిపై నుండి నడిపించెను. బాలుడు పిదప కొన్ని దినములకు మృతి సెందెను. రామస్వామి శిల్లపై బెంగళూరు సీటీ మేజిస్ట్రేటుగారి యెద్ద కేసు చేయబడెను. ఈ నెల 24-వ తేదీన ముద్రాయితవు సాక్షి విచారణ జరుగును. ర్యాబి తరుపు సాక్షి విచారణ జరిగితే ముగిసినది.

కోయంబత్తూరు ప్రారంభవిద్యా పాఠశాలలోపాఠ్యాధ్యాయ సంఘవార్షికోత్సవము:—ఈ ఉత్సవము ఈనెల 8వ తేదీ సాయంత్రమున దొరతనమువారి ట్రెయినింగు పాఠశాలాధివనమున జరుపబడెను. కోయంబత్తూరు కళాశాల ప్రధానోపాధ్యాయులు కె. ఎస్. వైద్యనాథయ్యగారు సభాధి

పత్యము వహించిరి. ఉపాధ్యాయులు బాలురకు విద్యనేర్పుటలో కహించిన శ్రద్ధాభక్తులకు సభాధ్యక్షులు చాలసంతసించిరి. ఉపన్యాసము ముగిసిన పిమ్మట కొంతమంది ఉపాధ్యాయులకు పరిశీలులను సభాధ్యక్షులు బహుమతిచేసిరి.

కోయంబత్తూరు హోమయూలు లీగు:—లీగువారి యాజమాన్యముక్రింద ఈ నెల 9వ తేదీ సాయంత్రమున జరిగినసభలో యంగు ఇండియా పత్రికా సంపాదకులగు యమునాదాసు ద్వారాకదాసుగారు ప్రస్తుతదేశస్థితిని గూర్చి యుపన్యసించిరి. టి.పి. సిహెచ్ గారు సభాధిపత్యము వహించిరి. పురమందిరమున గభ యేర్పరుపబడుటకు మొదట నిశ్చయింపబడినదికాని 2000 పేలకు వైగ సభ్యులు వచ్చుటచే బహిరంగ సభయే జరుపబడెను. మనము స్వచ్ఛగా నుండుటకు మనము బ్రిటిషువారి సంబంధము విడవకూడదని ఉపన్యాసకులు నొక్కి కక్కాణించిరి. ఉపన్యాసకులను పుష్పమాలలచే గారంజించిరి.

కుంభికోణము కళాశాల రాజకీయములు:—కళాశాల లందు రాజకీయ విషయములు చర్చింపబడ గూడదను విషయము కుంభికోణము కళాశాలయం దేమియును పాటించబడలేదని స్పష్టమగుచున్నది. ఈనెల 14 వ తేదీన జరుగుసభలో తక్షణ స్వరాజ్య మకరమా లాభకరమా అను విషయము చర్చింపబడు నని యు ఆ పుడ వట ను ప స్య సిం చుటకు న్యాయుండియా పత్రికా సంపాదకు లాహ్మోనింపబడి రనియు నరియు నచట ఇండియా దార్ద్ర్యమున విషయమును గూడ చర్చింపబడునని మేము ప్రకటనమువలన గ్రహించితిమి. ఇట్టిస్థితి చాల విపరీతముగ నున్నది. శీఘ్రముగ విద్యార్థాభి కాలులు గమనింపదగిన విషయము అని మదరాసు మేయలు పత్రిక వ్రాసినది.

మోటారు సమీపమున నన్న బాక్స్ అను సగరము నందలి మహావీరులకును, హిందువులకును మనస్ఫుల్లముగలిగిన నట్లు తెలియుచున్నది. సగరమునందలి మహావీరుల మనీ దొకదానిముంగల హిందువుల "సంభరము" యంగ్లతూర్కాగారములతో బోవుచుండెను. మహావీరులు హిందువులట్లు బోవుట కొప్పుకొనబాలమనిరి. అంత నాపురములోని హిందువులందరును మహావీరులతో సంబంధమును మానకొందుమని కట్టుకట్టిరి. వనస్పర్థలు రెండు దినములవరకు చాల కఠినముగ నుండెను. హిందూవక్త్రులు మహావీరులకే సరకుల నమ్మకుండిరి. అధికారులు ప్రవేశము గల్గించుకొని రాజీనామా సెలించిరి. పూనాలో నుండు మహామ్యుషియ నాయకు లనే కులు కలహమును మాపుజేసి రాజీనామా సెలించుటకు నెండునె బాక్స్ బోయిరి.

సురేంద్రనాథ వైకుంఠనాథుగారలు:—సురేంద్రనాథ దేశ్మి, వైకుంఠనాథసేను మరీ 12 గురుకులసి ఆగస్టు 30-వ తేదీనాటి జాతీయ సభా ఆహ్వాన సంఘమున జరిగిన సంగతులను గూర్చి యొక వాక్యాంశమును ప్రచురించిరి. ఆగ్లోబరు 6-వ తేదీన అలహాబాదులో సమావేశముకానున్న యావద్భారత జాతీయ మహాసభవారి కీ సంగతి తెలిపి వారెల్లు చేప్పిన నట్లు వివరించుచువారినిరి.

శేటి దివమున సమావేశము కాగోరిన నలుగురు కార్యదర్శుల యొక్క ప్రకటన మనందగ్గముగ నున్నదనియు, దానికి అధ్యక్షుని యంగ్లకారమును వారు పడయలేదనియు, అతనికి కృతిరేకముగ జరుపుచున్నారనియు గావున నాసభ కాసన సమ్యక్తము కాదనియు ఆహ్వాన సంఘ కార్యదర్శులు ఆయిగు గు రొక ప్రకటన నంపిరి.

కోయంబత్తూరు విద్యార్థి సంఘము:—సి. వి. వేంకట రమణయ్యగారి బంగారా! అనగతిలో ఈ నెల 9-వ తేదీ యదయమున చాలమంది విద్యార్థులు ప్రాగు పడిరి. యమునాదాసు ద్వారాకదాసుగారు ఉపన్యాసకులుగ నుండిరి. ఎన్. ఎస్. రామస్వామి అయ్యగారు సభాధిపత్యము వహించిరి. దొరతనమువారు చేసిన రిఫరెన్స్ నెంబరు ఆజ్ఞను వారందరును కలసి ఆక్షేపణజేయుట తపకును గూడ సమ్యక్తమే యని ఉపన్యాసకులు నుడిచిరి. విద్యార్థులను నిష్పంధపరచిన లాభములేదు. వారికి స్వేచ్ఛ యొసంగుటయే శ్రేయస్కరమని ఉపన్యాసకులు అభిప్రాయపడిరి. బొంబాయిలో ఏర్పరుపబడిన భారతీయ యువజనసంఘము, వంటి సంఘమును తాము కూడ నేర్పరుచుటకు సభ్యులగు విద్యార్థులు నిశ్చయించుకొని ఎన్. ఎస్. రామస్వామిఅయ్యగారిని తమ సంఘాధ్యక్షులుగ నియమించుకొనిరి.

జాతీయ మహాసభ:—జాతీయ మహాసభయొక్క యాహ్వానసంఘ సభ్యులు 27 గురు సంతకములుచేసి పంపిన దరఖాస్తు ననుసరించి ఆహ్వానసభా కార్యదర్శులలో నలుగురు శేటి దినమున ఆహ్వాన సంఘసభ్యుల నందఱిని సమావేశముకాగోరి కడపటి ఆహ్వానసంఘసభలో జరిగిన యంతములను గూర్చియు ప్రస్తుత స్థితిగూర్చియు, సి. ఆర్. దాసుగారు తమ యభిప్రాయమును తెలియబరచెదరు. క్రిందటి సభవారి తీర్మానమును అనగా, రాజోవు జాతీయ మహాసభకు లీసెంటుగ్మగా, నగ్రాసవాధిపతులుగ నెన్నుకొను తీర్మానమును బలపరచిన పిమ్మట సభవారు రాయి వైకుంఠనాథ సేనుగారిచర్యను తర్కించురు. అందు సేనుగారిక ప్రతికూలముగ నభిప్రాయము దెల్పబడియే నేని సర్ రివీండ్రనాథటాగూరుగారిని ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులుగ నెన్నుకొందురు. వంగదేశము నందలి యిరు కక్షలవారికిని రాజీనామా సెలగూర్పుటకు ప్రాగ్భంగ చేశయ నాయకు లంద రొకసభను గావించురు. తమ తీర్మానమును బట్టి నడచుకొన వలసినదని ఆనాయకులందరును ఇరు కక్షలవారికిని నొక గత్యంతరము సెలనెదరు. తమ తీర్మానమునే కక్షవా రంగీకరింపక కోయిన నాకక్షవారిని విడచి ప్రాగ్భంగ చేశయ నాయకు లందఱును రెండవ కక్షనుజేరుచురు.

లక్ష్మణపురి "హోమయూలు లీగు" నాకీ యాజమాన్యమున పురవాసులందరు నిన్నటిదినమున నొకసభ గావించిరి. మా॥ పండితి గోకన్యనాథమిత్రాగారు సభాధిపత్యమును వహించిరి. మాం పే గు గారు హిందూ దేశమున కింతలోనే వచ్చుచున్నను, గొప్ప సంస్కరణముల గోరుదు మేని మధిము వైద్యముతో నిరంతరము దృఢముగను, నెచ్చుది గను మన భావముల తెలుబుచ్చి, జాతీయ, మహావీరు మహాసభా సంస్కరణములను బొందుటకు ప్రయత్నింపవలయు నని అధ్యక్షులు తమ యాపన్యాసమున జెప్పిరి.

రాయిబహద్దరు డాక్టరు, ఎం. ఎస్. ఓ. హైదారు గారి కార్యముకొనకు వలయునంత ధనమును కూర్చులయును. అంతరము మా॥ సయ్యదు వజీరు హుస్సేనుగారు గూడ ఉపన్యసించిరి. హోమయూలు నకు వ్యతిరేకముగ బయలుదేరు ఉ ద్యమముల నిర్మయు రి త్త వని పండిత కృష్ణప్రసాదు కాలుగారు చెప్పిరి. సాత్వికనిరోధి టైఫూడ్జి రావుగారు తక్కిన ఉపన్యాసకుల భావములను బలపరచిరి. జాతీయ మహామ్యుషియ మహాసభల యోచన ఉరుదు భాషం త్రికరణ ప్రశ్నములు సభ్యులకు పంచివెట్టబడెను. పిమ్మట నభ్యక్షుక వందనములతో సభముగి సెను. హోమయూలువారి యాజమాన్యమున జరుగు సభలలో రాజోవుగది సెప్టెంబరు 18-వ తేదీ బొంబాయిలో జరుగునని అధ్యక్షులు చెప్పిరి.

దేశరత్నక బలము:—పంజాబు విశ్వవిద్యాలయ దేశము నకు 117 గురు విద్యార్థులు తగినవాని కావలయునని క్రిందటి ఏప్రిలు నెలలో దొరతనమువారి నొక ప్రకటనము నంపిరి. వచ్చిన వారి సంఖ్య అంతకు తక్కువగా నుండుటవలన వారి నొక దళముగా జేయుటకు వీలు లేక పోయెను. అందుచే 57 గుగ తో సొక ఉపదళమును సిద్ధము చేయవలయునని వారు తలంచిరి. అట్టి దళమునకు 60 గురు కా వ ల సి యు న్నారు. వీరికి తొమ్మిది మాసములవరకును శిక్ష గజపవలసియున్నది. మొత్తముదూడ 114 గురు సిక్కులు వలయును గనుక శిక్ష గరపు కాలమున నెలకు 6 గురేసి నొప్పన విద్యార్థులు వచ్చిన బాగుండునని దొరతనమువారు కోరిరి. ఈపై సిక్కులు యుద్ధమునకు బోయినపిమ్మట నష్టవైకుల స్థానే క్రొత్తవారిని నియోగించుటకు నెలకు ఆరుగురు నొప్పన శిక్ష గజపబడు చుండవలయును. లెఫ్టి నెంటు జె. బోవెసుగారు వారికి అధికారిగ నియమింపబడిరి రెండునెలల శిక్ష పూర్తియయి యిప్పు డాదళము పూర్తి గాకున్న పంజాబు విశ్వవిద్యాలయదళ మను వ్యక్తిత్వము పోయి వారిని తక్కినవారితోపాటు సామాన్యులుగ పరిగణింప బడవలసి వచ్చును. కావున మెట్రిక్యులేషను పరీక్షయందు కృతార్థులైనవారు వెంటనే యాగొంతన పూర్తిజేయవలసిన దని పంజాబు లెఫ్టి నెంటు గవర్నరుగారు తక్కిన విద్యార్థుల గోరిరి.

ఒక సంగీతసభ:—పునా-రాజశ్రీ హైకోర్టుకులీలు పేరి నాదాయముగూర్చి పంతులుగారి గృహమునందు గత భాషవారమునందు గుంటూరు వాస్తవ్యులు శ్రీ పురాణం కనకచక్రశాస్త్రిగారి యొక్క పాటకచేర్చి జరిగినది. సంగీత విద్యాంశులను విద్యావంతులు ధనవంతులు పలువురు సభకు విజయముచేసిరి. మాడుగంటలు పాటకచేర్చినదివనిది. కనకయ్య శాస్త్రిగారి సంగీతము, అపూర్వమైన సంగతులను గలిగి వినువారికి ఆనందమును గలిగించెను. పరూరు. మందగమయ్య, సిటీలును, పాలకాడు, కృష్ణయ్యగారిమృదంగమును తోడైయుండుట వలనను సంగీతసభ క్లాసునుమై జయప్రదముగ ముగిసినది అని ప్రతాపరామస్వామిభాగవతులుగారు వ్రాయుచున్నారు.

ప్రజాభిప్రాయములు

త్యాగరాయశెట్టిగారి తంత్రివార్త.

అయ్యా,

కతిపయ శతాబ్దములక్రింద తలయెత్తినవో బ్రాహ్మణేతరజాత్యులును శత్రువులును మహాన్నతదశకు దెచ్చియుండెడి దనుటకు సందియములేదు. అట్లుగాక నేడు బ్రాహ్మణులే ప్రజాపితా తీవ్రమున ప్రాబుల్యమును యిక్కలమున బ్రాహ్మణేతరసంఘము తలయెత్తుట జూడ మిగుల విస్మయము విచారమును జెందజాలని వచ్చుచున్నది. ఒకవేళ సంఘముల హోద్యునికి కారకులు బ్రాహ్మణులే యైనయెడల యిక్కలంబున వారియభిప్రాయములను నిశ్చయించువా రెవరుదురు? బ్రాహ్మణేతర సంఘము సంయమస్మరణమున పాల్గొనిన మిగుల సమంజసముగా నుండెడిది. అట్లుగాక ప్రజాభిప్రాయమును గుర్తెలుంగక స్వలాభమునకై స్వరాజ్యమును తక్షణమే ఒడిలో చేసికొన జూచుచున్నవారు బ్రాహ్మణులనియును వారు హిందూదేశమునందు సుమారు 8-వ వంతువారనియును వీరి దీనితో బ్రాహ్మణేతరు లెవరేకీభవించరనియును త్యాగరాయ శెట్టిగారు ప్రధానమంత్రిగారికి తంత్రివార్త నంపిరి. తమరుపంపిన తంత్రివార్తయందు సత్యమెంతిగలదో త్యాగరాయశెట్టిగారు రెరుగకపోలేదు. ప్రభువమున బ్రాహ్మణేతరజాత్యులు మొలకతల్లిసపుత్రులు బ్రాహ్మణులు తక్షణ స్వరాజ్యమును గోరుచున్నారనియు ఇదిమాకు నష్టదాయకమనియు కష్టదాయకమనియు చెప్ప నగరమునగల కొందరు బ్రాహ్మణేతరులుచెప్పసాగిరి. కాని స్వరాజ్యమునకుబ్రతిపట్టుట స్వల్పసంఖ్యకులనియే వారికి తెలియకపోలేదు. బ్రాహ్మణులు స్వలాభమునకై ప్రజాభిప్రాయమును గప్పి పుచ్చుచున్నారనిన శ్రేష్ఠిగారు బ్రాహ్మణేతరుల అభిప్రాయమును గమనింపక దక్షిణ దేశమునగల నాలుగుకోట్ల బ్రాహ్మణేతరుల తరపున తంత్రివార్త నంపుటకు ప్రతినిధిగా నెవరు నియమించికో తెలియకున్నది. ఇంతకన్న వేరొందు సాహసమున్నదా? బ్రాహ్మణేతరులకు విద్యాబుద్ధులగరవి న్యసహాయము ప్రజలయందు వికసింపజేసి యుపకు స్వరాజ్యముగా పొందవలెనని చెప్ప శ్రేష్ఠిగారు శ్రమయని యెంచక న్యాయప్రమాసల కోర్చి కొంత కాలము దక్షిణదేశమునంద దచ్చటచ్చట సంచారము జేసి యుండినవో ఈ వార్త ప్రధానమంత్రిగారి కంపకుండి యుండెదనుటకు సందియములేదు తంత్రివార్తను వారుపంపుట జూడ స్వలాభమునకే యని యూహించుటకు కవకాళ మొసంగుచున్నది. బ్రాహ్మణేతర సోదరులారా! ప్రముఖులగువారు ప్రజాభిప్రాయములను మూసివెట్టినను నేను గాకున్న రేచైనను ముప్పు వాటిల్లినని చెప్పిన కిప్పేమున్నది? చెప్ప రావచ్చునునందు గల బ్రాహ్మణేతర ప్రజాభిప్రాయము ననుసరించి శ్రేష్ఠిగారు యుద్ధ్యులమును నడపించిన యెంతయో వ్యాప్తిగాంచి జాతీయతకు సహకారి యయ్యెడిది. ఇట్టి కారణములను బట్టి కేకనపిల్లగారు నవీన బ్రాహ్మణేతరోద్ద్యమమును నడపించ బోవుచున్నారు. కేకనపిల్లగారు సామాన్యులుగారు. పాలక పాలకులచే మెప్పువడసినవారు. కేకనపిల్లగారి యాజమాన్యముక్రింద నడపించబోవు బ్రాహ్మణేతరోద్ద్యమములో విశేష జనసంఖ్యకులు జేరదనని నేను నిశ్చయముగా జెప్పగలను. నూతనముగ మొలక తల్లిచున్న బ్రాహ్మణేతరోద్ద్యమము జాతీయభివృద్ధికి దగు విషయములను జచ్చించి హిందూదేశమునందు విశేష జనాభిప్రాయము స్వరాజ్యవాంఛితమేయని మాంటేగుగారికి తేటతెల్లము జేయుటకై ప్రయత్నించవలెను.

చింతమనేని భావయ్య.

II

శ్రీవిద్య-ఆంధ్రస్థాపితోపసాధము.

అయ్యా,

శ్రీవిద్యాభివృద్ధిని గురించి ఆంధ్ర స్థాపితోపసాధము వారు ఈనెల 16 తేదీన మదరాసులో చర్చించ బోవుచున్నారని విని చాలా సంతోషము పొందినాను. కాని వారు చర్చించబోవు విషయములపట్ల ప్రజల అభిప్రాయములను బాగుగా కనుగొని వారు ముందు చేయబోవు కార్యములు అధికసంఖ్యకులను ప్రజల ఆమోదించునట్లుండవలెను ఆంధ్రస్థాపితోపసాధము చదువుకొనిన పెద్ద పట్టణములలోనుండు మహానుభావులు హిందూశ్రీలకు వ్యతిరేకభావ ఆధ్యాత్మికమని చెప్పుచుండుటచేత శ్రీనిద్య

నేటివరకు వృద్ధిపొందకుండ యున్నది. దైర్ఘ్యము మొదలగు అధికారులు హిందూశ్రీలకు ఆంగ్లేయ విద్య ఆవశ్యకమని శ్రీల ఆంధ్రత పాఠశాలలో ఆంగ్లేయభాష శిక్ష తరగతి నుండి విద్యంభ పాఠముగ నుంచి శ్రీలకు దేశభాషలు మరచునట్లు చేసినారు. నేను 4-5 సంవత్సరములక్రిందట 9 సంవత్సరముల బాల విలింతువును చెన్నపట్టణములోనుండు బ్రాహ్మణుల భోజనశాలి గృహములో విడిచితిని. ఆ బాలిక ఇప్పుడు తన మాతృభాష మరచిపోయినది. విశాఖపట్టణములోనుండు బాలికల ఆంధ్రత పాఠశాలలో చదువుకొను బాలికల మాతృభాష అంతకంతకు చెడుచున్నది. కాగా ఇంతటి నుండి వెట్టి బోవు ఆంధ్రత పాఠశాలలో మాతృభాష ముఖ్యముగాను ఆంగ్లేయభాష ఇష్టానుసార పాఠముగాను నుండునట్లు చేయవలసియున్నది.

నేను 1917 సంవత్సరము మే 15 తేదీన చెన్నరాజధాని ప్రభుత్వమువారికి పంపిన విన్నపములో బరంపురం, విజయనగరము, గుంటూరులో బాలికల ఆంధ్రత పాఠశాలలను స్థాపించవలసినదని ప్రార్థించగా బరంపురం, కాకినాడలో ఆంధ్రత పాఠశాల స్థాపించబోవుచున్నారని 1917 సం. ఆగష్టు తే 13 ది గల నెం 1047 బరు గల ఉత్తరపు పంపించినారు. దీనినిబట్టి చూడగ ప్రభుత్వమువారు జిల్లాకు ఒక ఆంధ్రత పాఠశాల స్థాపించ బోవుచున్నట్లు తలయచున్నాను. ఇప్పుడయినను ఆంధ్రులందరు బాగుగా ఆలోచించి వివిధ అభిప్రాయములలో మునుక త్వరలో ఆంధ్ర శ్రీలకు మరయుక్తమగు విద్యవ్యాపింపజేయుటకు తగిన ప్రయత్నములు చేయవలెను. బాలికలకు ప్రయత్నించదగ్య వృద్ధి పొందుటకు తగిన యేర్పాటులు 50 సంవత్సరములనుండి చేయబడుచున్నవి. నెకం దేరి లేక ఆంధ్రతవిద్య నిమిత్తము తగిన యేర్పాటుల చేయవలసి యున్నది. వానిలో చెప్పబడు విద్యశ్రీలు తమ గృహములు చక్కగా పరిపాలించుటకు తగియుండవలెను గాని వారిని బియ్యం, యమయేలు చేయుటకు ప్రయత్నించకూడదు. అట్టి చదువును వారికి ప్రస్తుతమందు ప్రభుత్వమువారు స్థాపించిన ఆంధ్రత పాఠశాలలను చాలియున్నవి. శ్రీలకు ఆంగ్లేయ విద్య ఆధ్యాత్మికమని కొంతమంది ధనికులగు శ్రీలు పురుషులు అభిప్రాయపడుచున్నారు. కాబట్టి అట్టి వారి బాలికలు చదువుకొనుటకు ప్రస్తుతమందు గవర్న మెంటువారు స్థాపించిన నెకండేరి పాఠశాలలు చాలును. ముందు స్థాపించబోవునవి ఆంధ్రత పాఠశాలలుగా నుండవలెను. ఆంగ్లేయభాష ఇష్టానుసారపాఠముగా నుండవలెను.

ఆంధ్ర స్థాపితోప సాధమువారు ప్రస్తుతముచేయవలసినవి యేమనగా శ్రీవిద్యాభివృద్ధి నిమిత్తము ఆంధ్రదేశ దేవులలో నుండు ప్రజల అభిప్రాయములు కనుగొని సంవత్సరము యావత్తు పనిచేయుటకు ఒకరిని జీతముమీద నియమించి వాని ఖర్చుల నిమిత్తము రు 200 లు జాగ్రత్తచేసినయెడల ఆరు నిసి తెనుగుజిల్లాలలో తిరిగి పనిచేసి తన జీతము మొదలగు ఖర్చుల నిమిత్తము చందాలు వసూలుచేయగలడు. వందల కొలది సభలుచేసి వేలకొలది అచ్చుకాగితములు పంచివెట్టునప్పటికి జీతములమీద మనుష్యులను నియమించి వారిచేత పనులు చేయించినయెడల యేపనియు జరుగ నేరదు. లక్షలకొలది అచ్చుచిత్రములు ఖర్చువెట్టి వేలకొలది జీతము లిచ్చి మనుష్యులను నియమించుటచేత వారి మతియు వృద్ధిపొందుచున్నది. ఏపనిచేయగల వానిని ఆపనిలో నియమించినయెడల యెంతటి అసాధ్యమయిన కార్యమయినప్పటికి నెఱవేరగలదు.

బాబ్బిలి.

రంగాభట్ల-గున్నయ్యశాస్త్రి.

ఆగష్టు 26 తారీఖున భూభీమాడి గ్రామములో జరిగిన మహాజనసభయొక్క శ్రీరామముప్రకారము భూభీమాడికండేరి పాఠశాల పేదవిద్యార్థి సహాయనిధి స్థాపించబడినది. ఆనిధికి ఈదిగున వాసిన మహానీయులు వారికముగా ద్రవ్య సహాయము చేయుటకు వాగ్దాన మొసగి లిఖించిరి. మైసూరునల మయ్యగారు గ్రామమునపవ రు 20-0-0 తదవర్తి బాపయ్యగారు 10-0-0 మైసూరి కృష్ణయ్యగారు గ్రామమునపవ 10-0-0 కరుణ భద్రానందప్రభాకరమూర్తిగారు కర్ణం 8-0-0 పల్ల పోతు చిన నరసింహంగారు 8-0-0 పల్లపాతు కోటయ్యగారు 8-0-0 పల్లపాతు సీతారామస్వామిగారు 8-0-0 పల్లపాతు బాపయ్యగారు 6-0-0 పాపూరి పున్నయ్యగారు 4-0-0 బాలిశెట్టి లక్ష్మయ్యగారు 3-0-0 కనికచర్ల కృష్ణయ్యగారు 2-0-0 బాలిశెట్టి బ్రహ్మానందంగారు 2-0-0 బ్రహ్మాండం నరసింహంగారు 2-0-0 వైవధం నూర్యనారాయణగారు 1-0-0 చెరువు వెంకట సుబ్రహ్మణ్యంగారు 1-0-0 నేటివరకు యేర్పడిన వ్యాక చందా మొత్తం రు 93-0-0 ఈ ప్రకారం పుణ్యాత్ములందరు ఈనిధికి ద్రవ్యసహాయముచేసి పేదవిద్యార్థులకు విద్యాదానముచేయ ప్రార్థించుచున్నాను. (ఒక విలేఖరి)

పిట్టి, త్యాగరాయశెట్టి గారు

వహ్నికుల త్మత్రిములు

ఈనెల 8 వ తేదీన సేలములో వహ్నికుల త్మత్రిము మండలసమావేశము జరిగినది. సమావేశమునకు ధనికులు భూస్వాములు వర్తకులు పలుకుబడిగలవారనగు ప్రముఖులు సుమారు 500 మంది వచ్చిరి. ఆసభయం దేశగ్రీనముగ నిల్లు తీర్మానింపబడినది. అనిబిసెంటుగారు మున్నగు దేశభక్తులకు నిర్బంధమునుండి వదలుటను బ్రిటిషు దొరతనమువారు ఇండియాకు శిక్షముగ హోమురాలు నొసంగుటకు గూర్చి దక్షిణయిండియా ప్రజాసంఘసంబంధి యగు పి. త్యాగరాయ శెట్టిగారును జస్టిసు ద్రవిడరు పత్రికలును వెల్లడించిన భావములు వారి వ్యక్తిగత భావములు మాత్రమే యగు నుగాని వహ్నికుల త్మత్రిముల అభిప్రాయ మిసుమంతయును కాజాలవు. దక్షిణయిండియా ప్రజలలో వహ్నికుల త్మత్రిములు అర్ధభాగమునకంటె నధికముగ నున్నారు. మరియు రావుబహద్రుగారును వారిపత్రికలును ప్రకటించిన భావములతోమరివి ఇతర బ్రాహ్మణేతరసంఘములుగూడ నేకీభవించుటలేదని ఈ సంఘమువారు స్పష్టముగ తెలుపగలరు. "తీర్మానమును కోయంబుత్తూరు త్మత్రియ సంఘకార్యదర్శి పశనియప్ప నాయకరుగా రుపపాదించిరి. సేలము త్మత్రియసంఘ కార్యదర్శి అర్ధవారీశ వర్మగారు రెనువదించిరి. నల్లగంపల్లి వాస్తవ్యులగు సమ్మండి కండరుగారిచే బలపరపబడినది. ఏకగ్రీనముగ సభ్యులందరిచే నామోదించబడినది. ఈ విషయమును ఇండియా మంత్రిగారికి తంత్రివార్తనంపుటకు నిశ్చయింపబడినది.

సామ్రాజ్యకావనసభ; కార్యక్రమము:—రేపటి బుధవారమునాడు జరుగబోవు సామ్రాజ్యకావనసభలో వడ్డేచట్టపు చక్క యెచట విడువబడినదియో యచటినుండి మరల తిర్గింపబడును. పిమ్మట సర్ జార్జి బ్యాగ్జుగారు నొగతినమువారి 1873-వ సంవత్సరపు గవర్న మెంటు సేవింగ్సు బ్యాంకును ఆట్లను సవరించు కొక బిల్లును ప్రవేశపెట్టెదరు. అనంతరము సర్ విలియము విన్సెంటుగారు 882-వ సంవత్సరపు ప్రెసిడెన్సీ స్కూలుకాజుకోర్టును ఆట్లను సవరించు కొక బిల్లును ప్రవేశపెట్టెదరు. అటుపై 1908-వ సంవత్సరపు ఇండియను రెజిస్ట్రేషను ఆట్లను మరల సంస్కరించు బిల్లును గూర్చి ప్రత్యేక సభవారు తెలియజేసిన సంగతులను సభవారు తిర్గింతురు. తర్వాతసంతరము మదనమోహన మాశ్వగారు సవరణ సహితముగ వాల్మీకు అంగీకరింప గోరెదరు. తరువాత పాల్నా విశ్వవిద్యాలయమును గూర్చి ప్రత్యేక సభవారిచ్చిన యభిప్రాయములను సర్ శంకరనారాయణగారి నివేదికముపై సభవారు చర్చగాంచి సంస్కరణములతో నా బిల్లు నంగీకరింపబడును.

తంపారతి సహాధి నేటు జడ్జికోర్టు

విశాఖపట్టణము.

ఓ. యస్. నం. 30-1910 ఇ. పి. నం. 22-1917

రాణీ (తుని) వాది. శ్రీశ్రీ హమ్మలూరు. ఉర్రట్ల ప్రాప్రయిటరు } ప్రతివాదులు. మరికొందరు. } జడ్జిమెంటు డెట్టరు

నోటీసు.

విశాఖపట్టణముజిల్లా, గొలుగొండ తాలూకాలోని, ఉర్రట్ల మస్తేటు, యస్తేటుకు చెందియున్న అందలి ఈనాములుసహా, విశాఖపట్టణపు కోర్టు ఎక్జిక్యూషను ప్రొసీడింగుల ననుసరించి 28-10-17వ తేదీ నుద్దాహరణమువేళ ఏలాము వేయబడును.

పాటదారుల సౌకర్యమునకయి క్రింది విషయములు తెలుపబడినవి.

- (1) సేలు వారంటు మొత్తం రు 6,61,476-4-6
 - (2) ఎస్తేటుపైని మేల్ ఆదా యము సుమారు ,, 32,563-7-4
 - (3) నికరం సాలు అదా యము సుమారు ,, 17,459-9-0
 - (4) చెల్లించవలసినపేమకమ్ ,, 14,488-0-10
 - (5) ల్యాండుశెస్సు మొత్తం ,, 2,417-3-4
 - (6) రైల్వే శెస్సు మొత్తం ,, 604-4-10
- ఇంకను విశేషములు కోర్టులోనుండు సేలు కాగితములు చూచి తెలిసికొన గలరు.
- తంపారతి సబుకోర్టు } డి. కృష్ణస్వామి విశాఖపట్టణము. } సహాధి నేటు జడ్జి.

THE GREAT WAR

SWEDISH EXPOSURES: SENSATION IN AMERICA

BATTLE OF HILL 304: GERMAN DEFEAT

FIERCE STRUGGLE FOR POSITION NEAR CORIZIA

RIGA FRONT: RUSSIAN REASSURING STATEMENT

[Reuter's Agency]

America

Sweden May Enter the War.

Sweden and the Plot.

LONDON, September 10. Reuter learns that on Sunday night there had been no developments in the Swedish situation. The Swedish Minister visited at the Legation and disclaimed knowledge of affair.

WASHINGTON. The Swedish exposure has created a sensation throughout the country, and it is believed that it may force Sweden into the war unless the officials are punished. The offence is characterised as unparalleled in modern diplomacy. It is expected that its immediate effect will be the taking of extreme precautions in granting licences for exports to Sweden.

An Object Lesson.

The "NEW YORK HERALD" states it will prove an object lesson in Prussian friendship to Argentina. Simultaneously with Count Luxburg's treachery, Sweden has been crying out against the iniquity of the embargo which prevents the use of America's supplies in the profitable business of feeding Germany.

The "SUN" anticipates that, when the cynical insolence and brutal contempt for neutral lives and rights are realized, Argentina will properly attend to this business.

Curious Explanation.

M. Nordvall, member of the Swedish Economic Mission, forecasts the recall of M. Lowen, Swedish Minister to Argentina, but declares that no Swede would be a party to such a heartless proceeding. Furthermore, he says, that, owing to ill-health, M. Lowen possibly mistook the contents of the message for harmless business communications.

British Press Opinion.

All the newspapers take a very serious view of the disclosures regarding Sweden, which are denounced as a grave, unpardonable breach of neutrality, while the revelations of the perfidy of Count Luxburg, one of the arch-ruffians of Germany's Public Service, are likened to the achievements of Count Bernstorff and Capt. von Papen. Confidence is expressed that the Swedish people are innocent and that the whole trouble is due to the pro-German clique, which must be uprooted, but the people must give a tangible proof of their friendliness towards the Allies if trouble is to be avoided. It is noteworthy that the Socialists are the strongest individual party in Sweden, but the present governing class in ultra-conservative. Sweden is at present in the throes of a general election and the revelations will probably influence the results.

Swedish Minister Denies Charges.

BUENOS AIRES.—The Swedish Minister has denied the statements regarding the action of the Legation, but has refused to make a further statement.

Count Luxburg Leaves.

According to the "Times" Count Luxburg has left Buenos Aires.

He was Consul at Calcutta.

LONDON, September 10. The "Daily Express" says that Count Luxburg was formerly German consul in Calcutta.

No Action by Allies Contemplated.

LONDON, September 10. Reuter learns that no action is contemplated by the Allies regarding Swedish disclosures. It is not a question of the quarrel of the Allies with the Swedish people who are expected strongly to disavow what has happened. It is hoped that the Swedish Government will take early opportunity of explaining the affair. It is well known that there is a small militarist group in Sweden, who might approve such behaviour as has occurred. But it is confidently expected that the bulk of the Swedish people will share the view of the world at large of the iniquitous and barbarous intrigues of Germany.

France

Hitch in Cabinet-Making.

Socialists Refuse to Participate.

LONDON, September 10. PARIS.—An unexpected hitch has occurred in the Cabinet-making. M. Ribot has abandoned the task owing to the refusal of the Socialists to participate. This meant dropping M. Poincaré and M. Thomas, two of the most prominent ex-Ministers, who are bound to accept the decisions of their party.

Portuguese Ship Blown Up.

No Loss of Life.

LONDON, September 10. Lloyd's message from Marseilles says:—The Portuguese steamer "Alentejo", requisitioned by the Portuguese Government, blew up in harbour. There was no loss of life.

Russia

Finland Demands Separation.

LONDON, September 10. HELSINGFORS.—The newspaper "Vetcherne Vremya" announces that the Senate has drafted a bill for the final separation of Finland which will be presented as an ultimatum to the Provincial Government.

Split in the Cabinet.

LONDON, September 10. PETROGRAD.—The "Bourse Gazette" announces that a fresh split has occurred in the Cabinet between the Constitutional Democrats and the Socialists.

General Gurko Expelled.

LONDON, September 10. General Gurko will be expelled from Russia to-day.

Italy

Allied Diplomat Contradicted.

LONDON, September 10. ROME.—The Vatican publishes a strong denial of the interview between the Pope and the Allied Catholic diplomat given in the "Daily News."

Germany

Essad Pasha in Berlin.

LONDON, September 10. AMSTERDAM.—Essad Pasha, Commander of the First Turkish Army, has arrived in Berlin.

Peace Terms.

Chancellor Foreshadows Publication.

LONDON, September 10. COPENHAGEN.—A great sensation has been caused in Germany owing to the declaration by Dr. Michaelis that Germany would be able to publish peace terms.

British Front

British Capture Ground.

Valuable Local Gains.

LONDON, September 10. F.M. Sir Douglas Haig's communique to-night says:—Northumberland troops captured six hundred yards of trenches south-east of Harcourt and took fifty-two prisoners. Simultaneously, we captured a small portion of a trench, rounding off our line east of Malakoff Farm and inflicting considerable casualties. We repulsed raiders at Inverness Copse and slightly improved our position north-east of St. Julien.

Marshal Haig's communique this afternoon states:—We consolidated positions captured yesterday southeast of Harcourt, and drove off raiders east of Loos, and at Armentieres.

French Front

French Gains on the Meuse.

Violent Counter-Attacks Defeated.

More Prisoners Taken.

LONDON, September 10. This afternoon's French communique says:—The Germans delivered a violent counter-attack against the positions we captured yesterday in the sector of Fosses-Caurieres Woods. But our fire shattered the attempt with heavy enemy losses. There was desperate fighting at some points. We resisted energetically and maintained our positions after alternating advances and withdrawals. The prisoners we took yesterday have increased to about eight hundred. Our scouts, who pushed beyond Fosses Wood estimate that there are more than a thousand enemy corpses before our lines in this region. There has been great reciprocal artillery firing on the left bank of the Meuse, but no infantry action.

TELEGRAMS.

Heavy Fighting Continues.

Germans Defeated at Hill 304 and Chaulmes.

LONDON, September 10. Last night's French communique said:—Following an intense artillery preparation, the Germans attacked in force on the right bank of the Meuse on a front of three kilometres on both sides of Hill 344. Our fire prevented the enemy from reaching our trench, except a few detachments which gained a temporary footing. Our counter-attack completely re-established our lines and took fifty prisoners. The enemy renewed his attempts against our new positions in Chaulmes Wood. On four occasions our fire hurled the enemy back to his own trenches. Numbers of columns north of Waville Wood were caught by our fire and severely punished.

Latest French Report.

LONDON, September 9. This afternoon's French Communique says:—Artillery duel continued violently throughout night, on both banks of the Meuse. We completed our success of 8th instant, in sector of Fosses-Caurieres Woods, overcame resistance of isolated groups, and took more prisoners. Germans did not renew their attempts here. The importance of enemy's defeat yesterday is confirmed. He counter-attacked successively with great fury despite extremely heavy losses owing to our fire. We repelled at several points as many as five successive attacks, annihilating part of the attacking units.

Russian Front

The Situation on Riga Front.

An Optimistic Statement.

Capital not Endangered.

LONDON, September 10. PETROGRAD.—An authoritative statement explaining the catastrophe at Riga says it was due to the weight of the German thrust, particularly to their artillery superiority. The fact that the bulk of the Russians showed discipline and courage is regarded very favourably as the Riga front is considered morally the most disorganised. Military authorities reaffirm that there is no danger to Petrograd, but as a precautionary measure a new administration for governing the city will be formed. The Government is prepared to deal with reactionaries and organise all resources for the defence of the country and the continuation of the war. The Minister of Posts and Telegraphs, who is controlling the partial evacuation of the city, has issued a reassuring statement regarding the military situation. He advises the non-business population owing to the food question to leave in batches. The Government has decided that the question of its own departure can be postponed for six weeks. The Commander-in-Chief on the northern front has declared that the army's resistance becomes daily more determined and the enemy pressure is weakening. Even if he reached Pskoff by the beginning of winter, he could not progress further, while a landing is improbable because the minefields have not been broken through anywhere in the Baltic or the Gulf of Finland. The fleet and coast defences have been greatly strengthened.

The "Bourse Gazette" says that the Minister of Food Supplies has resigned owing to the difficulties of the food problems.

General Alexieff, former Generalissimo, is going to the northern front on a visit of inspection.

Germans Preparing for Advance.

LONDON, September 10. A wireless Russian official communique says:—In the direction of Riga the enemy has constructed bridges over the lower river Aa, and is concentrating forces on the north bank under cover of his cavalry. In the region of Zlgoolt our cavalry is hindering the German advance. We repulsed an enemy offensive southward of the Radautz Valley.

Growing Nervousness in Petrograd.

LONDON, September 10. Telegrams from Petrograd indicate growing nervousness. Departing trains are crowded. And there are long queues at all stations, and booking offices. Government is offering facilities for removal of stores, and cargoes of private effects.

Italian Front

Italian Offensive Near Gorizia.

Fierce Struggle for Position.

LONDON, September 10. A telegram from Udine, dated the 9th inst, says that there has been no abatement in the weather. The fight for heights north-east of Gorizia is continuing day and night. It has reached a climax in ferocity owing to the Italians and Austrians being equal in numbers, strength, and determination struggling in a circumscribed area where it is impossible to employ more men or artillery. The gaps in the ranks are filled instantly and the forces thus remain balanced. During the past twelve hours the Italians have assailed five times.

Struggle for Mt. Hermada

Enemy Losing His Grip.

STUBBORN FIGHTING.

LONDON, September 10. In spite of the terrific resistance of the Austrians north-east of Gorizia and deadly cannonading and machine-gunning, the Italians are slowly unloosing the enemy's grip before Mount Hermada. The Austrian

ఆంధ్రమహాజన సభాస్థాపితోపసంఘమున కొక విజ్ఞాపన.

అయ్యలారా,

ఇంతాండులో ప్రాంతవజ్రే కాగ్యదర్శిగారగు మాంటే గూరారు రాజ్యశాంతిధానముల గూర్చి ముచ్చటించ నుద్యుత్తులై మన హిందూదేశమునకు గూర్చి పందర్భయున మన యాంధ్రుల కర్తవ్యముల గూర్చి తమ యువసంఘ కాగ్యదర్శి గారిటీవల ఆంధ్రప్రతికలో వ్రాసిన యంశములను ఆంధ్రప్రతికా ప్రధాన వ్యాసములను నేను చదివించుకొంటి. తమ కాగ్యదర్శి గారు తమ యంతరి యూహలను కనుగొనియే తమ వ్యాసములను వ్రాసియుండునని నేను తలచుచున్నాను. కాని వారా సందర్భమున పేర్కొనిన కర్తవ్యములు మన విద్యుత్తధర్మములలో కొన్ని మాత్రమేయని మనకెల్లరకును విశేషమే. మనచే నిర్వహింప బడవలసిన ధర్మము లనేకము లున్నవి. వానిలో కొన్నిటిని మాత్రము తా మెల్లరును క్రమ కాలమున ననుచరణము లొనికీ తెచ్చుట ముఖ్యమని నాకు భోచిండున తమకు తెలియబరప నుద్యుత్తుడ నైతిని.

భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రవిగ్గాణమును గూర్చి మన దేశీయ నాయకులలో కొంద రనేక సంవత్సరముల క్రింద పత్ర కాముఖమునం దేమి, తా మిచ్చిన యువవ్యాసములం దేమి కొంచెము కొంచెముగా నూచించియున్నారు. అటుపిమ్మట 'నీ విషయమై యెవ్వధముగను స్వలాభమును మాత్రమే య పేక్షించినను - కొంతవరకు కృపిచేసి, తనకొక రాష్ట్రము గావలయునని పోరాడి కొలది కాలముననే ఫలము నజభవించ గల్గినది విహారరాష్ట్రీయులు. విహారీయులు తమ రాష్ట్రము నకై పోగాడినపు డీ భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రవాద తత్వమును సరిగా పరిశీలించి, యానాద తత్వమే హిందూదేశీయ రాష్ట్ర విభజనమునకాదర్శము కాగలదని తలచియుండలేదు. వారలు తమ స్వలాభము నాలోచించి పనిజేయుచున్నారు. ప్రధమము న నీ వాదతత్వమును చక్కగ నాలోచించి వాద ప్రతివాద ముల జేసి దేశీయరాష్ట్ర విభజనమున కి యాదియే సహేతుక మైనట్టియు, వ్యాస మైనట్టియు మాగ్గుని వెల్లడిచేయ ప్రయ త్నించినది మన యాంధ్రసోదరులే. మనయాంధ్రసోదరులలో నీ యుద్యమమును కొనసాగింప కంకణము కట్టికొనిన వార లనేకులున్నారు. అట్టివారిలో తమ సభాకాగ్యదర్శిగారొకరు. వారి యుద్యమమునకై తమ జీతమును నంతను ధారపోయ సిద్ధముగ నున్నారు. ఇంక నిట్టి వార లనేకు లున్నారనియే నే నూహించుచున్నాను. అట్టి వారలనేకు లున్ననే గాని మన కాగ్యము ఫలింపజాలదు.

ప్రతి విషయమునందును జనసామాన్యమునకు నమృతము పట్టుటకు పూర్వము ఆ విషయములను గూర్చి తెల్లముగా తెలియ జెప్పట కనేక పుస్తకము లుండవలయును. ఆ విష యముల గూర్చి ప్రతిదినమును సభలు గావింపవలయు. ఆవిష యమును గూర్చిన వాద్యము నుభయద్వి కావలయు. సక్రమాం వోశనము హెచ్చవలయు. అట్లు చేసిననేగాని యా విషయ మున జనసామాన్యముయొక్క మనసునంగు గాఢముగా నాటు కొనజాలదు. అట్లు నాటుకొనిననేగాని కాగ్యసాఫల్యమును మనము పొందజాలము.

ఈ విషయమై మన యాంధ్రులు చేయుచున్న కృషి బహు తక్కువ యనియే నే నూహించుచున్నాను. జిల్లా సభ లయందును, ఆంధ్ర మహాజనసభయందును నేటిట ఆరు సంవత్సరములుగా తీర్మానములు చేయుటయు వానిని గాజ్యాం గమువారికి బంపుటయే కాని తదితర మేమియు జరుగుచుండు టలేదు. ఈ భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రవిభజనమును గూర్చి వాద ప్రతివాదముల తెలియజేయు పుస్తకము లొకటి రెండు తప్ప నెక్కువ లేవు. తరువంతటి కవప్రయత్నలైనను మెండుకలేవు. చదువుకొన్నవారిలో ఇంతయందికీ తప్ప ఇతరులకు ఈ విష యమును గూర్చి బాగుగా తెలియదు. అందువలననే కాబోలు ఇటీవల నీ విషయమును గూర్చి చెన్నపురి దొరతనమువారు ఇండియా దొరతనమువారికి మిగుల ముఖ్యతతో వ్రాయుచు తాము గమనింపవలసినంత ప్రాయఖ్యము నీయుద్యమము పొంది యుండలేదని నొక్కి చెప్పిరట.

మన యాంధ్రదేశముననే యిట్లుండ నికరిరాష్ట్రవిగ్గా ములయం దీ విషయమును గూర్చిన యాంధ్రోశన యెట్లుండు నో తామే యూహించగలరు. ఆంధ్రు లనువారొక జాతి వా రొక కృషిహిందూదేశమునందున్నారన్న సంగతియే కొన్ని రా ష్రములనుండు తెలియదు. సర్వసామాన్యముగా చిన్న క్లాసు

లందు జెప్పబడుచున్న దేశచరిత్రలలో నాంధ్రుల చరిత్రమున్న ప్రకరణమేలేదు. అట్లుండిను నాలుగు పంక్తులకన్న నె క్కువ యుండదు. లేకుండుటవలన మనకు గల్గెడి చిన్న తనము ను మనము గ్రహించుటలేదు. ఉండునట్లుగ చేయుటకై తగు యత్నములను మనము చేయుటలేదు. తెలుగువారికిని, ఆరవ వారికిని, మళయాళులకును కన్నడులకును గల భేదముల నితర ప్రదేశముల గుర్తెరుగరు. వారలకు వీరందరును మదరాసు రా ష్రీవాసులే. మన యాంధ్రరాష్ట్రమును గూర్చిన యాంధ్రోశన ము చెన్నపురి రాష్ట్రము వాటి మిగత రాష్ట్రములకు పోయి నట్లు గనిపించదు. భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రవాదమును గూర్చి మన దేశీయ నాయకులలో కొందరికి మంచి యభి ప్రాయమే యున్నను, దాని యావశ్యకతను గూర్చి వారలోచించుటలేదు. వారితో ఈ సంగతిని గూర్చి ముచ్చటించివును మాత్రము వాచున్నదనియే యనేకు లొప్పుకొనుచున్నారు. కాని యా మాదర్శములను ముందికుకొని హిందూదేశములోని రాష్ట్రవిభజనమునకై పోగాడు వారెవరు కనిపించుటలేదు. ఈవిషయమై శ్రమపడెను సింధుదేశీయులు గాని, శ్రమపడిఫలము నుభయించువిహారీయులుగాని యానాద మును వైకిదెచ్చుటకు యత్నించుటలేదు. అట్లు చేయుటకు తలపెట్టినవారికి కించితన్నచోయమైనను చేయుటలేదు. అందు వలననే క్రిందటి రెండుమునుసంవత్సరములలో జరిగిన దేశీయ మహాజనసభలలో ఈ విషయమై యాలోచించుటకై నను పీ టులేకపోయినది. బొంబయిలో జరిగినసభయందీ విషయమును గూర్చి మడుగువారరుదమురి. లక్ష్మణపురములో జరిగినసభ కుపూర్వమే తమసంఘముతరపుర నాంగ్లమున మొకపాత్రమును మాత్ర మచ్చొత్తించితిరిగాని, యాపుస్తకమును సభాధనన మునందే ప్రథమమున పంచిపెట్టుట మొదలుపెట్టిరి. ఆచ్చట్టికి వచ్చిన ప్రతినిధులయభి ప్రాయమునపటుత్వము లేకుండుటచే నీ విషయమై చర్చవిషయ నిష్ణయక సభయందయినను జరుగుటకు వీలులేకుండెను. ఈవిషయమున కరవసోదరులు చేసెడి సహ యమును నేను జెప్పనక్కరలేదు. ఇన్ని యాటంకములతో కూడినమన కాగ్యము ఫలించుటకు పూర్వము మనమెంతయో దేశాశ్రమను ధవళముమును చేయవలసియున్నాము. ఇట్టిస్థితి లో నాటంకముల తొలగించి మాగ్గుమునదీయ భారమంతయు తమదే. తమరు ప్రోవచూపిన మేమందరమును మిమ్మునుసరించి రాగలవారము. ఈభారమును తాముపట్టుదలతో దైన్యమును వినువక నిర్వహింపవలసియున్నది.

ఈ సందర్భమున తమకాగ్యదర్శిగారు నిరూపించెను మాగ్గు మొకటియే చాలదు. మనమాంధ్రచూరజన సభను జరిపి అంగుతీర్మానములనుజేసి వానిని దొరతనమువారికి తెలియజే సినను చాలదు. మనమీవిషయమై సక్రమాంధ్రోశనను జరుప వలయును. అంగోశనమును జరుపుటయున్న నెట్టిదియో తెలిసి క్రొనుటకై మనయాంధ్రసోదరుల దేశచరిత్రను అందును ముఖ్య ముగ, నైగ్గాంధువారి చరిత్రను, గట్టిగా తెలిసికొనవలయును. ఆ యాంధ్రోశనాపధతుల నన్నిటి నిదివరలో దేశభక్తురా లగు వసంతియ్యగారే మనకు నేర్పించియున్నారు. ఆ మాగ్గుములనే మనముత్రొక్కివలయును. దినదినమును ఇంటిం టను, ఊరూరను, ప్రతిపట్టణమునందును, ఈ విషయము ను గూర్చియే గొప్పయోగ్యుతో చెప్పుచుండ వలయును. భా షాప్రయుక్త రాష్ట్ర విభజనా తత్వమునుగూర్చి సహేతుక ముగ ననేకు లనేకపుస్తకముల వ్రాయవలయు. చర్చితచర్చణ ముని జంక గాదు. ఒకేయూహ ననేకు లనేకధంగుల జెప్పుల రు. కాన ప్రతి వారును తమయందే శక్తి ము ల వెలిబుచ్చువలయును. ఈ విషయ వాద్యము ను శుక్లపక్షపు చంద్రునిబోలి దినదినప్రవృద్ధిమానము గావలెను. ఇట్లుచేసిననేగాని జనాభిప్రాయము బలవంతమైనది కావలదు.

ఈ సందర్భమునం దింకొకమనవి కలదు. తామందరును ఈ నెల 16-న లేదిన చెన్నపురిలో చేరిగలరని నాకుతెలియ వచ్చినది. ఆసమయమున నేను వ్రాయబోవు విషయమును గూర్చి యాలోచింతురు గాకయని మిమ్ము ప్రార్థించుచున్నా ను. భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రవిభజనను గూర్చి యీ సంవత్స రపు దేశీయమహాజనసభయందు చర్చించి తీర్మానించుట యన సోము. ఆసమయమున చర్చజరుగుటకు ప్రతిరాష్ట్రమునందలి జనుల మనస్సునందు ఈ విషయవశ్యకతను గూర్చి నాటు నట్లుగా బోధింపవలయును. అట్లు బోధించుటకు యీ విషయ మునుగూర్చి బాగుగపరిశీలించి, వాదానమునం దారితేరి, గాఢా భిమానముగల్గి దేశాభ్యుదయమునే మనసునందీకొని మిక్కిలి పట్టుదలతో పనిజేయగల్గిన యాంధ్రసోదరులు కొందరుబయలు దేరి వివిధరాష్ట్రములనుబోయి యానాదతత్వమును బోధించి,

వారలమనసుల కరగించుట యత్యావశ్యకము. అట్లుచేసిననే గాని ప్రజాభిప్రాయము బలపడదు. ప్రజాభిప్రాయమునందు బలమి యుండిననేగాని దేశీయమహాజనసభయం దీ విషయము చర్చకు గాజాలదు.

అట్టివారల నేకులు మనయందున్నారనియే నాయూహ. అట్టివారిని కనుగొను భారమంతయు మీయందున్నది. అట్టి వారిరువది చుందియైనను దొరకకపోరు. దేశీయ మహాజనసభ జరుగకపూర్వ మిరువది రోజులైనను వీరిట్లుబాధించిన కొంత మేలుకలుగకపోదు.

అట్టివారు లేకున్న - తమసహాయమును పొంది తమవద్ద కిటునుపొంది యీ క్యవహారమున నుపయోగపడువార లనేకు లుండునని నాదృఢనిమ్మిక. అట్టివారైన నిరువదిచుందిని తయారచేసి, తామే రెండుమును వ్యాసములను సమగ్రముగా, చక్కగవ్రాసి వానినే వారికి బోధపరచి, వారివైనను వివిధ రాష్ట్రములయందలి ముఖ్యపత్తరములకు పంపి యీ వాద తత్వమును బోధించవలయును. ఈ యాంధ్రోశనాప్రచారము తాము ప్రారంభింప మొదలుపెట్టినచో తమ చిత్రానుశారము నాయోపినంత దేశసేన జరుప కృతనిశ్చయమైన యున్నాను.

కాన నోదేశానేకమలారా! నేవ్రాసిన దానిని యాదగముతో నాలోచించెదరని తలచుచున్నాను. ఇయ్యది మన విద్యుత్తధర్మము. ఈవిషయము మిక్కిలి మంచిది. శుభమాచకము లనేకములు గనపడుచున్నవి. రాజకీయాధ మును గప్పిచేసిన మేనుములు విడిగొవుచున్నవి. ఈసమయ మును మించిన సమయ మిదివరకు మరకునచ్చియుండలేదు. ఈ తరుణమును మనముపయోగించుకొన వలసియున్నది. మాంటే గూరారికి మన యభిప్రాయములంగును మన యాశయులు లందును మిక్కిలి యుచితమైన శాసనభూతియును మగ్గాద యును కలవు. మనము చెప్పవది, చెప్పగలిగినది గట్టిగా, ఏక గ్రీనముగా చెప్పవలయును. కాన తామందరును చక్కగా నాలోచింతురుగాకమని ప్రార్థించుచున్నాను.

విష్ణుభట్ల సూర్యనారాయణ బి. యల్. నజీలు. గుంటూరు

నర్సారావుపేట వార్తలు.

స్వరాజ్యసమితికాఖ.

ఈ నెల 2-న తోరీఖు సాయంత్రము, మాపురమునందు స్వరాజ్యసమితికాఖ స్థాపింపబడెను. వ్యాసు వారులును, వయోకృష్ణులును, ఉత్సాహ పూరితులును నగు బ్రహ్మశ్రీ తాడేపల్లి ఆంజనేయ శాస్త్రిగారు మాకాఖకు అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొన బడిరి. ఇంతవరకు 11-నుంది సభ్యులు చేరినారు. జనసామాన్యమునకు ఈ విషయమై బోధ చేయుటకు గాను తగిన ఏర్పాటులు జరుగుచున్నవి. ఆంధ్రరాష్ట్ర కాఖవారు ప్రచురించుచున్న కరపత్రములను విశేషముగ తెప్పించి ఉచి తముగ పంచిపెట్టుటకు నిశ్చయింపబడినది. పలువురు మాకాఖ యందు చేరి, దేశసేనచేయుగురని నమ్ముచున్నాము.

క్రీకన్యకాపరమేశ్వరీ గ్రంథాలయము.

5-న తోరీఖు సాయంత్రము, క్రీకన్యకా పరమేశ్వరీ ఆలయమున, ఆంజనేయ శాస్త్రిగారి అధ్యక్షతక్రింద మొకటిసా గంగసభ జరుప బడెను. వ్యాసువారులును, కర్తవ్యులును, తదితరులును విచ్చేరిరి. గ్రంథాలయముల ఉపయోగమును గూర్చి కొందరు ముచ్చటించిన తరువాత, ప్రయుత తెల్లము కొండ రాఘవగావు గారు, మాపురమున గ్రంథాలయమును స్థాపించుట అత్యావశ్యకమనియు, దారిక 'క్రీకన్యకాపరమేశ్వరీ గ్రంథాలయము' అని పేరిడుట యుక్తమనియు, పతన మంగమును కూడ గ్రంథాలయముతో పాటు ఉంచవలెన నియు, మిగుల నుత్సాహముగను, జనరంజకముగను ఉపన్య సింపిరి. ఆంధ్రదేశమున జన్మించి, తన పాత్రితత్వమును కాపా డుటకై అన్ని తొచ్చిన, పరమపావని నాయమున, మాగ్రంథా లయము నానుకంజము చేయవలెట మిగుల శుభమాచకము. మాపురమందలి వైశ్యప్రముఖులీ గ్రంథాలయము విషయమై చూపుచున్న ఉత్సాహము ప్రశంసనీయము. సభ ముగియక మునుపే 850 రూపాయల వరకు చందాలు నేనుబడెను. ఇం కను నిరివిగ చందాలు రాగలవు. అట్టివరు మొదటివారమున గ్రంథాలయము ప్రారంభింపబడును. (ఒక నిశ్శబ్ది)

యేదులూడు అగ్రహారమున (బాపట్లతాయాకా గుంటూరుజిల్లా) ఎ. వి. నరసింహంగారిచే శ్రీ సరస్వతి గ్రంథనిలయము అనుపేరుకెక్కు పుస్తక బాండాగారము ఘమాగు 200 పుస్తకములతో 2-9-17 లేదిన స్థాపింపబడినది. ఆ దినమె యొక పెద్దసభ జరుపబడి ఎ. వి. నరసింహంగారు గ్రంథనిలయాలపయోగమునుగూర్చిఉపన్యసించిరి. మొకపేళ్ళకు గారు మేనేజరుగాను కె. రామకృష్ణయ్యగారు సెక్రటరీగా నెన్నుకొనబడిరి.

అమృతాంజనము డిపోవారి దివ్యోష్ణధములు.

గంధిమృగము పండ్లగుళిమటకు ...	0.2
శివసాహాయము మూత్రము అశ్వమునకు ...	1.4
కలకలనారి పండ్లగుళిమటకు ...	0.8
వర్షానాథుల ధాతుప్రతిక ...	1.0
బ్రహ్మచారి శివములకు సీసా 1.5 ...	0.12
మూలకాశుల తైలము దబ్బి 1.5 ...	0.12
తేలుమందు తేలుకాశులకు సీసా 1.5 ...	0.8
కేతాంజనము కంటివ్యాధులకు ...	0.4
కలరామూత్రము వాంతిభేదాలకు ...	0.6
కణ్ణి తైలము గజ్జిచేదలకు దబ్బి 1.5 ...	0.8
కామకర్పూరము సీసా 1.5 ...	0.8
కేళకు మందు సీసా 1.5 ...	0.4
కామకర్పూరము; కామకర్పూరము ...	0.6
కణ్ణుల తైలము దబ్బి 1.5 ...	0.4
మూత్రాశయము సీసా 1.5 ...	1.0
కర్ణమరి కిరీటము దబ్బులకు ...	1.4
కర్ణమరిమృగం శివములకు దబ్బి 1.5 ...	0.8
వాయువృద్ధులకు మందు ...	1.0

శివసాహాయము మూత్రము అశ్వమునకు ...

మోహినితైలము వెండ్రుకలు వెండ్రుకలకు ...	0.12
కోమహరి వెండ్రుకలు ఊడలకు ...	0.0
ఉబ్బునమునకు మందు సీసా 1.5 ...	1.8
కన్యామూత్రము వెండ్రుకలు, మందివి 50.5 ...	0.10
మూత్రాశయము మూత్రము ...	1.0
మూత్రాశయము మూత్రము ...	1.0
విశేషములకు మూత్రము దబ్బి 1.5 ...	0.8
గ్రహాశయము మూత్రము దబ్బి 1.5 ...	0.8
కలకలనారి మూత్రము తేలువృద్ధులకు ...	0.12
కామకర్పూరము మూత్రము సీసా 1.5 ...	0.8
కేళకు మందు సీసా 1.5 ...	1.0
కణ్ణుల తైలము, కణ్ణుల వ్యాధులకు ...	1.0
మందు మూత్రము సీసా 1.5 ...	0.6
మందివి తైలము, మూత్రాశయము ...	0.8
కణ్ణుల తైలము, కిరీటములకు ...	0.8
కణ్ణుల తైలము, కిరీటములకు ...	0.8
కణ్ణుల తైలము, కిరీటములకు ...	0.8
కణ్ణుల తైలము, కిరీటములకు ...	0.8
కణ్ణుల తైలము, కిరీటములకు ...	0.8
కణ్ణుల తైలము, కిరీటములకు ...	0.8

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అందు బొంబాయి.

క్రితమున గోపాలకృష్ణ గోపాలకృష్ణ
సంగమ చిత్రము
ప్రతి 1-5 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-1-0
వి. వి. బహుమతి ప్రత్యేకము
అంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
చిత్తూరు రోడ్డు 212, చిత్తూరు.

శారదాంబ
ఇది శ్రీ భక్తబోధిని యను నాటకము.
సంఘములచేత సంస్కరణమునకు మార్గ
మీద జూపబడినది. అందరును జదివి తీర
వలయును. ధర 4 అణాలు. పోస్టేజి వేరు.
అంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
చిత్తూరు రోడ్డు 212, చిత్తూరు.

సామంతుని వనోపధిసారసంహిత

అపరిమిత రక్తమునకు జనించు వాడ్యములకు కిరీటములకు మందు. కర్ణపులకు, మచ్చలకు, గండములకు
మందు, ప్రాంతవృద్ధులకు అన్ని విధములకును గలుగు చర్మరోగములకు పోగొట్టును.

మిక్కిలి క్షయమునకు కర్ణపులకు (35)

కనా గడ్డిసాగ్గపల్లె గుణ మిచ్చుట నిస్సంధియము, కనాగడ్డిసాగ్గపల్లె అన్ని విధములైన రోగములకు
పోగొట్టును. కిరీటములకు పొడవైన రోగములకు, కలకలనారి మూత్రములకు కాల్కసంబంధమును నొప్పులకు పోగొట్టి కర్ణమును
కుద్రాపమును. శరీరాశయమును గలుగజేయును. 16 రోజులకు మందులకు 4 ఔన్సుల బుడ్డిలో అమృతమును.

ప్రొఫెసరు: పి. డి. సావంత్, 144 నంబూరూడ్, నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, Panambur Road, No 144 No 2 BOMBAY.

విశాఖపట్టణ ప్రశంస
ఇది 1895 లుండి అచ్చురాయ వినిశితము
నెం 0-1-0 బుడ్డిలో అంధ్రపత్రిక.
అంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7 తంబుచెట్టి వీధి, చిత్తూరు.

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరిమురప్ప

1000 రూపాయలు బహుమాన వియ్యబడును.

ఈ సాలామిసిరి కాదని రుజువుచేయడానికి 1000 రూపాయలు బహుమానముగా వియ్యబడును. అట్లు
నిరూపించినచో కోర్టులమునకు పొందవచ్చును. ముఖ్యముగానే ధాతునష్టము
కలిగినవారికి మృత్యురహితము బలహీనమై మరణకాలములకు దుఃఖము ననుభవించును. ఈ సాలామిసిరి
మురప్ప కేరళమునకు అట్టి దుఃఖము లోలగి విశేష 50 పీదలను పంపించును ప్రకారమును విశ
కాలము నుభవింప జేయించును.

ఈ సాలామిసిరి మురప్పవల్ల ధాతునష్టము, స్వస్థస్థితియు మానును, గ్రామీణు
మూత్రముతో కలసిగావుల మానును, నీరుచుక్కల మానును, బహుమూత్రవ్యాధి మానును, విశేషములకు
కలుగును. రక్తము కృద్ధిమగును, అర్ధము ముగ్ధము యగును. చక్కెర మలవివర్జన కలుగును. సాలా
మిసిరి అనునది ఒక జాతి పండు. ఇది కామూల్, కాండూల్, శేతములలో పైగుమచ్చుది. అక్కడి పండులు

ఈ పండును విశేషముగా తినుచుంటే మరణకాల 5 నెలల మునుపల పండు ఆశేయము ఒక పదిని 5 గలుగు. వైద్యమువల్లను
శుచించి మూత్రములను పొందుటకు నొప్పి మందులతో కెచ్చి తయారుచేయబడియున్నది. 1 డబ్బాకు 15 రోజులు ఉపయోగ
మందిన వానివల్ల పూర్తిగా గుణములగును. 2-3 డబ్బాలు ఉపయోగించినచో బహుమూత్రము మరల గుణములగును.

అనువాదపత్రిక పాఠ్యములో పంపబడును.
15 తులాలు దబ్బి నెల రూ. 2-0-0. తపాలఖర్చు 1-3 డబ్బాలకు 6 అణాలు

డి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీవైద్యులు, నెం 5, అవన్యూరేజ్, బెంగుళూరు సిటీ.

మంచినీరుము గల శాస్త్రీయోపధములు బృహత్ మంజుష్టాదికావ్య

రక్తమును శుభ్రపరచుటలో ప్రశస్తమైనది.
1/4 పౌను సీసా రు 0-12-0.

చంద్రప్రభ గుటి

మూత్రవ్యాధుల యందు అమోఘముగ
పనిచేయును. తులం 1-కి రు 1-0-0.

వానవలేహము

దగ్గునకు మంచిమందు.
1/4 పౌను సీసా రు 0-10-0.

వ్యవసాయములన్నియు సాంక్షికోపాధిలో
జరుగవలయును.

జాండూ ఫార్మస్యూటికల్

వర్షా

ఆయుర్వేద యోగముల జేయువారు
బొంబాయి నెం 13.

The Zandu Pharmaceutical Works
The Ayurvedic Pharmacists.
Elphinstone Road, Bombay, 13.

శాకభక్షణము

చరణబంధవానుల మను చున మార్గములు
బంధులము; "అహింసా సమధర్మ" అను నీతి
నెట్టిగవలయును గావున మేము ఈ పుస్తకము యిచా
ముగా పోస్టుచార్జియు మేమేధరించి పంపుచున్నాము.
శుభం శ్రేయము.

1916 వైద్యశాస్త్ర మంత్రాంగి శాంతివర్ణ
అంబేద్కర్ వర్ణాంశం 1916, బ్రాహ్మణ మంత్రాంగి

శ్రీమదాంధ్ర బ్రహ్మాండ పురాణము

(పద్య కావ్యము)

వ్యాసమహర్షి విరచితములగు పద్యనెమిది పురాణము
లలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టినది? మలభేదము లేల
కలిగి? అచారవ్యవహారము తెల్పెట్లుమాత్రో? ఈ మొదలగు
విషయము లెన్నియో యిందు స్పష్టముగ వివరింపబడి యున్నవి.
గోపవారీ గ్రంథమువై మంచి అంభిప్రాయమునీచియున్నాను.
శైలి మిగుల నులభము. 200 పుటలు అత్యుత్తమ ప్రతిమాత్ర
మున్నవి. ధర 5-0-0. కర్నూలు జేతే.

శ్రీమదాంధ్ర లలితోపాఖ్యానము

తైలి: నులభము, వ్యయముధరము, భాగ్యవృద్ధి
1000 పద్యములకలవు. మంచికాగితములపై అచ్చు. కాలికా
తైలం ధర రు 1-8-0. పోస్టుఖర్చులు వేరు.

(52) జనమంచి శేషాద్రిశర్మ

కేలగుపండితుడు, మున్సిసిపల్ హైస్కూలు, కడప.

10-వ ఆర్యవైశ్యమహాపరిషత్తు

(కాళిఫరెన్స్)

882

ఆర్యవైశ్యమహాసభయొక్క 10-వ పరిషత్తు
(కాళిఫరెన్స్) ఈ సెప్టెంబరు నెల 26, 27, 28 వ
తేదీలయందు కోయంబుత్తూరులోని "వెల్లెయిటీ
హాలు"నందు జరిపించునట్లు నిశ్చయింపబడినది.

హైదరాబాదు (డక్కాన్) రావుబహదూరు
రామన్న పుల్లయ్యగారు అగ్రాసనాధిపతిగా నుండ
ననుగ్రహించిరి. వైశ్యమహాసభములు దయచేసి
ప్రతినిధులను ఎన్నికొని పరిషత్తుకు విచ్చేయు
నట్లుల బుధవలయునని ప్రార్థింపబడుచున్నాను.

ఆర్యవైశ్యమహాసభయొక్క డిరెక్టర వేంకటరావు
ఆహ్వానభ
కోయంబుత్తూరు } సెల్ఫ్. ఆహ్వానభ
1917 సెప్టెంబరు నెల 6 వ తేది యగ్రాసనాధిపతి.